

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

**آب
در آئینه
مطبوعات و سایت‌های خبری
اردیبهشت ۱۳۹۹
(۳۰)
تهیه‌کننده:
صادق حبیبی**

**تاریخ انتشار:
۱۳۹۹ خرداد**

باسمه تعالی

آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری (۳۰)

خرداد ۱۳۹۹

فهرست برگه

آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری (۳۰) اردیبهشت ۱۳۹۹/تهیه کننده: صادق حبیبی. - تهران: وزارت جهاد کشاورزی، مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، ۱۳۹۹.
۱۸۰ ص.: جدول، نمودار (رنگی).

نمایه‌ها:

آب / آبخیزداری / باران / خشکسالی / سیل / سد / کشاورزی / منابع طبیعی.

مشخصات:

عنوان: آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری (۳۰) اردیبهشت ۱۳۹۹

تهیه کننده: صادق حبیبی

ناظر فنی: مجتبی پالوج

کارشناس هماهنگی نشر: اکرم بهاری

سال / شماره انتشار: ۱۳-۱۳۹۹-PR

نشانی: تهران - بلوار کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان) جنوبی - خیابان رودسر - پلاک ۵

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰

نمابر: ۸۸۸۹۶۶۶۰

با کمال سپاس، این مؤسسه پذیرای کلیه نظرات، پیشنهادات و انتقادات ارزشمند خوانندگان این اثر می‌باشد.

E-mail: aperi@agri-peri.ac.ir

<http://www.agri-peri.ac.ir>

بسم الله الرحمن الرحيم

پیش‌گفتار:

آب مایه حیات است و به گفته خداوند:

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ

و هر چیزی را از آب زنده کردیم.

مجموعه حاضر سی‌امین شماره از سلسله گزارشات آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری می‌باشد که بر آن است با پایش در این خصوص ضمن بررسی اخبار جراید و روزنامه‌ها و سایت‌ها فقط آنچه که در قالب آرایه اخبار، آمار، مقالات و مصاحبه‌های مسئولین و کارشناسان مرتبط با آب در دستگاه‌های مختلف دولتی و موسسات علمی و دانشگاهی و سازمان‌های خصوصی مردم نهاد صورت گرفته و در خبرگزاری‌ها و نشریات به صورت روزانه و هفتگی چاپ گردیده است را در اختیار کارشناسان و محققین قرار داده تا نمایی کلی از وضعیت موجود و مشکلات و کمبودها در بخش آب و منابع طبیعی را نشان دهد. هر چند صحت و سقم اطلاعات به منابع ارائه دهنده و انتشار دهنده بر می‌گردد. ولیکن با فرض صحت اطلاعات و انحراف اندک تلاش شده است تا مجموعه‌ای تنظیم شود که صرف‌نظر از درستی اخبار و اطلاعات آن، بیانگر اهمیت و حساسیت جامعه نسبت به مقوله منابع و مصارف آب باشد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
بهار ۱۳۹۹.....	۱
اردیبهشت ۱۳۹۹.....	۲
❖ کاهش بارش‌های ۲۲ استان در سال آبی جدید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱.....	۳
❖ شکسته شدن رکورد بارش‌های تهران در ۵۰ سال گذشته - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱.....	۴
❖ فراوانی آب و بحران بی آبی مزارع و شالیزارهای رضوانشهر - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱.....	۷
❖ بارش باران در تربت حیدریه ۳۱ درصد افزایش یافت رضوانشهر - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱.....	۱۰
❖ شکاف‌های فرونشست زمین به چند قدمی راه آهن تهران- مشهد رسید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱.....	۱۱
❖ معجزه آبخیزداری "مناطق آبخیزداری شده" از سیل اخیر کرمان مصون ماند - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱.....	۱۵
❖ کاهش ۳۹ درصدی ورودی آب به سدها - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱.....	۱۹
❖ کاهش بارش‌های ۲۲ استان در سال آبی جاری - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۲.....	۲۰
❖ حجم آب دریاچه ارومیه همچنان رو به افزایش است / تراز سطح آب به ۱۲۷۱,۷۷ متر رسید - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۲.....	۲۱
❖ رشد ۵۷ درصدی بارش‌ها در خشک‌ترین حوضه آبریز کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۳.....	۲۲
❖ انتقال ۷۰ میلیون مترمکعب پساب تصفیه شده به دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۳.....	۲۴
❖ رشد ۵۷ درصدی بارش‌ها در خشک‌ترین حوضه آبریز کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۳.....	۲۴
❖ ۲۷۰ میلیون مترمکعب از سدهای آذربایجان غربی به سمت دریاچه ارومیه رها شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۳.....	۲۶
❖ نامه سرگشاده به وزیر جهاد کشاورزی: تیر خلاص به سرزمین ایران با ادغام "پژوهشکده آبخیزداری" - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۳.....	۲۷
❖ معجزه آبخیزداری در این شهر آمریکا، با آبخیزداری شهری، ۸۰ درصد سیلاب در زمین فرو می‌رود - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۵.....	۲۹
❖ بارش‌ها از مرز ۲۸۰ میلیمتر عبور کرد/ رشد ۳۱ درصدی نسبت به متوسط درازمدت+جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۵.....	۳۴

- ❖ بحران آب اصلی‌ترین مشکل و چالش استانهای نوار شرقی کشور است؛ شرق ایران تشنه انتقال آب از دریای عمان - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۶ ۳۵
- ❖ پربارش‌ترین استان کشور کجاست؟ - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۶ ۴۴
- ❖ میزان آب ورودی به سدهای کشور ۴۰ درصد کاهش یافت - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۶ ۴۵
- ❖ تراز دریاچه ارومیه در آستانه رسیدن به ۱۲۷۲ متر - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۶ ۴۶
- ❖ درصد حجم مخازن سدها پر شد - خبرگزاری الف مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۷ ۴۸
- ❖ نیاز ۲۰ میلیارد مترمکعبی دریاچه ارومیه برای تاب آوری - خبرگزاری میزان مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۷ ۴۹
- ❖ حال و روز دریاچه ارومیه؛ هر روز بهتر از دیروز - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۷ ۵۱
- ❖ حذف تنها مجموعه پژوهشی فعال در زمینه آبخیزداری کشور در شرایط بحران سیل؛ ادغام پژوهشکده آبخیزداری تیر خلاصی بر مدیریت منابع آب است - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸ ۵۲
- ❖ تداوم روند کاهشی بارش‌ها در کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸ ۵۷
- ❖ حجم آب دریاچه ارومیه به ۵ میلیارد مترمکعب رسید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸ ۵۸
- ❖ حجم آب دریاچه ارومیه به ۵ میلیارد مترمکعب رسید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸ ۶۰
- ❖ افزایش بارندگی ۹ استان در سال آبی جدید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸ ۶۰
- ❖ امسال با وجود افزایش ۳۵ درصدی حجم سیلاب رودخانه هیرمند هیچ روستایی خسارت ندید؛ خشک‌سالی و سیلاب ۲ بحران هیرمند برای سیستان - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۹ ۶۱
- ❖ آمار جدید از متوسط بارندگی‌های کشور - روزنامه دنیا اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۰ ۶۶
- ❖ امسال یکی از خشک‌ترین پاییزهای چند سال اخیر را پیشرو خواهیم داشت؛ خشک‌سالی و سیل ۲ پیامد تغییر اقلیم در ایران - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۰ ۶۷
- ❖ مسئول دبیرخانه تالاب‌های استان تشریح کرد: آخرین وضعیت آبی دو تالاب مهم آذربایجان شرقی - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۰ ۷۳
- ❖ روی خوش بارش‌ها در ۲ حوضه آبریز/ رشد ۳۲ درصدی بارندگی نسبت به دراز مدت - خبرگزاری میزان مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۲ ۷۵
- ❖ جایگاه طرح‌های آبی در توسعه پایدار استان ایلام - روزنامه اطلاعات مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۳ ۷۷
- ❖ عمق چاله‌های مرگ در استان فارس به ۱۲۰ متر هم می‌رسد؛ فارس رکورددار فرونشست زمین در جهان - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۳ ۷۹
- ❖ مقام مسوول، ۷۵ درصد دشت‌های کشور همچنان خشک هستند - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۳ ۸۴
- ❖ خشکی ۷۵ درصد دشت‌های کشور - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۴ ۸۶
- ❖ رشد بارش‌های حوضه آبریز مرزی شرق - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۴ ۸۸

- ❖ در ۵۲ سال گذشته؛ ثبت پنجمین سال پربارش کشور - سایت خبرگزاری صدا و سیما مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۴ ۸۹
- ❖ بزرگ ترین دریاچه آب شیرین ایران زنده شد / جان تازه باران به تالاب خشک «هامون» + تصاویر - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۴ ۹۰
- ❖ کاهش ۷ درصدی متوسط بارش ها در مقایسه با سال آبی گذشته - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۵ ۹۵
- ❖ انحلال "پژوهشکده آبخیزداری" بی-تفاوتی دولت در قبال سیل را نشان می دهد - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۵ ۹۶
- ❖ وزیر نیرو: ۷۶ درصد از ظرفیت سدهای کشور آبخیزی شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۶ ۹۹
- ❖ تلاّو نرولات آسمانی در دل کویر/ دریاچه «دق سرخ» زواره اردستان پس از ۶۵ سال احیا شد - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۶ ۱۰۳
- ❖ بیش از ۵۰ تالاب عمده کشور سیراب شدند - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۷ ۱۰۶
- ❖ بهره برداران آب های زیرزمینی از امسال آب بها پرداخت می کنند - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۹ ۱۰۸
- ❖ سبزینه» وضعیت فرسایش خاک در ایران را بررسی می کند؛ فرسایش سالانه ۱۶ تن خاک کشور در هر هکتار - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۰ ۱۰۹
- ❖ متوسط بارندگی های کشور از مرز ۳۰۰ میلی متر گذشت - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۰ ۱۱۶
- ❖ سد طالقان سرریز شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۱ ۱۱۷
- ❖ تلاش برای بازگشت جریان آب به اعماق البرز - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۱ ۱۱۹
- ❖ آبخیزداری؛ پس انداز آب در بانک زمین - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۲ ۱۳۰
- ❖ حال و روز خوش سد شهید شاهچراغی دامغان - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۲ ۱۳۲
- ❖ ۱۰ میلیون یورو برای احیای تالاب هامون اختصاص یافت - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۲ ۱۳۶
- ❖ سرریز شدن ۱۱ اسد در خراسان رضوی - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۳ ۱۳۸
- ❖ اجرای عملیات آبخیزداری راهکاری برای تقویت مخازن آب های زیرزمینی است؛ تقویت ۲۵ درصدی آب های زیرزمینی با توسعه آبخیزداری - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۴ ۱۳۹
- ❖ رهاسازی ۱,۲ میلیارد مترمکعب آب از سدهای اقماری به دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۵ ۱۴۴
- ❖ در دوره بلند مدت ۵۱ ساله؛ میزان بارش های کشور ۳۳ درصد رشد کرد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۵ ۱۴۴
- ❖ رهاسازی ۱,۲ میلیارد مترمکعب آب از سدهای اقماری به دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۵ ۱۴۶

- ❖ تراز دریاچه ارومیه در مسیر صعود به ۱۲۷۲ متر - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۷ ۱۴۷
- ❖ در مقایسه با پارسال؛ کاهش ۶ درصدی بارش‌ها در سال آبی جدید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۷ ۱۴۹
- ❖ مهار تخریب منابع طبیعی و بهبود معیشت، با "مدیریت جامع حوزه آبخیز" - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۷ ۱۵۰
- ❖ رشد بارش‌های ۳ حوضه آبریز نسبت به سال گذشته + جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۸ ۱۵۴
- ❖ نزول تاریخی سطح آب دریای خزر - سایت خبری اقتصادنیوز مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۹ ۱۵۵
- ❖ سطح آب دریای خزر ۱۳ سانتی‌متر کم شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۹ ۱۵۷
- ❖ ضرورت توجه به مدیریت پایدار حوضه آبخیز - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۳۰ ۱۶۰
- ❖ سال خوب آبی در پشت سدهای بزرگ مازندران - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۳۰ ۱۶۴
- ❖ با حضور رئیس جمهوری در ویدئو کنفرانس؛ سه طرح بزرگ آبی در سیستان و بلوچستان افتتاح می‌شود - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۳۱ ۱۶۸
- ❖ رکورد بارندگی‌های ۳۲ ساله شهر تهران شکسته شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۳۱ ۱۷۰

بهار ۱۳۹۹

اردیبهشت ۱۳۹۹

کاهش بارش‌های ۲۲ استان در سال آبی جدید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱

تهران- ایرنا- میزان بارش‌های سال آبی جاری (مهرماه ۹۸) تا ۳۱ فروردین ماه در ۲۲ استان نسبت به سال آبی پارسال کاهش داشته و فقط ۹ استان با افزایش بارش مواجه بوده‌اند.

براساس تازه‌ترین گزارش دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، میزان بارش‌های سال آبی جاری فقط در ۹ منطقه کشور نسبت به پارسال روند افزایشی دارد.

بدین ترتیب وضعیت بارش‌ها در بیشتر استان‌ها کاهشی بوده که نشان‌دهنده تداوم وضعیت خشکسالی با وجود بارش‌های خوب است.

تداوم روند کاهش بارش‌ها و افزایش میزان مصرف همزمان با ورود به فصل گرم می‌تواند تامین آب را با مشکل مواجه سازد که در این میان مدیریت مصرف بهینه آب راهگشا خواهد بود.

استان‌های گیلان با بارش ۸۹۵ میلیمتر، لرستان با بارش ۶۵۳٫۸۲ میلیمتر و کهگیلویه و بویراحمد با بارش ۶۱۵٫۹ بالاترین میزان بارش‌ها تا ۳۱ فروردین را دریافت داشته‌اند.

استان یزد نیز با دریافت ۸۹٫۳ میلیمتر بارش مقام نخست کم‌بارش‌ترین استان کشور تا ۳۱ فروردین ماه را دارد.

میزان کل بارش‌های کشور نیز تا ۳۱ فروردین ماه به ۲۷۷٫۷ میلیمتر رسیده که نسبت به مدت مشابه پارسال که ۳۱۳٫۳ میلیمتر بارش ثبت شده، روند کاهشی را نشان می‌دهد.

شکسته شدن رکورد بارش‌های تهران در ۵۰ سال گذشته - خبرگزاری تسنیم مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۰۱

مدیرعامل آب منطقه ای استان تهران گفت: میانگین بارش‌ها در استان تهران امسال نسبت به متوسط ۵۰ سال گذشته ۷۱ درصد افزایش داشته و این رکورد جدید است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، مدیرعامل آب منطقه ای استان تهران گفت: میانگین بارش‌ها در استان تهران امسال ۳۸۰ میلی متر ثبت شده که نسبت به متوسط ۵۰ سال گذشته ۷۱ درصد افزایش داشته و این رکورد جدید است.

سید حسن رضوی افزود: در سال آبی جدید شرایط بارندگی در استان تهران بسیار خوبی بوده است. وی گفت: امسال نسبت به سال گذشته سال متفاوتی بود به این خاطر که بارش‌ها در سال گذشته بعد از سال‌های خشکسالی اتفاق افتاده بود و مشکلاتی از قبیل سیلاب، شکست مخزن‌ها و آبگرفتگی‌های فراوان را شاهد بودیم.

وی افزود: اما امسال از اول مهر سال ۹۸ که بارش‌های آبی سال شروع شده و همچنان ادامه دارد و تا به امروز که فروردین به پایان رسیده است بارندگی‌ها تداوم داشته و به صورت برف و باران بوده است. رضوی گفت: بارش‌ها نسبت به سال قبل ۱۱ درصد افزایش داشته و این یعنی اینکه شرایط استان تهران، از کشور هم به نسبت بهتر است و امیدواریم تا ۳۱ شهریور ۹۹ که پایان سال آبی جاری است بارندگی‌ها ادامه داشته باشد.

وی افزود: اگر بارش‌ها به همین طریق ادامه دار باشد رکورد بارش‌های ایستگاه‌ها در طول دوران بهره برداری زده خواهد شد و این به نحوی است که برخی از ایستگاه‌ها اگر ۱۰ میلی متر بارندگی داشته باشند رکوردشان در ۷۰ سال گذشته شکسته خواهد شد.

مدیرعامل آب منطقه‌ای استان تهران گفت: در سال ۹۸ در دو ماهه دی و بهمن شرایط خوبی نداشتیم هم با گرمی هوا و هم با کاهش میزان بارش‌ها مواجه بودیم، ولی در ماه آخر سال شرایط بهتر شد و حدود ۶۴ و نیم میلی متر بارندگی در اسفند ثبت کردیم که باعث شد پوشش برفی مناسبی در ارتفاعات داشته باشیم.

رضوی ادامه داد: شرایط در فروردین ۹۹ با شروع سال جدید در سه مرحله تغییر کرد و تقریباً هوا بهاری زمستانی و همراه با برف و باران بود که باعث شد تا ۲/۱۹ دهم میلی متر از ششم تا دهم فروردین ماه و از دهم تا دوازدهم ۷/۱۶ دهم میلی متر بارندگی و سیزدهم و چهاردهم فروردین ۱۰ میلی متر بارندگی و بعد از آن ۵ روز متوالی بارش باران داشتیم.

وی گفت: بنابر اقدامات پیشگیرانه لایه رومی که در پاییز و زمستان انجام دادیم حدود ۲۰ درصد نقاط آسیب پذیر را ترمیم کردیم.

مدیرعامل آب منطقه‌ای استان تهران افزود: بارش‌ها در شروع سال ۹۹ باعث شد ۵ سد اصلی در استان تهران ذخیره خوبی داشته باشند و کوه‌های البرز کامل سفید پوش شده و می‌تواند در روزهای آینده سدها را باز هم تغذیه کند.

رضوی گفت: با گرم شدن هوا در اردیبهشت ورودی سیلاب‌ها به سدها را خواهیم داشت که بر همین اساس حجم مخازن را با توجه به تجربه سال گذشته از همین حالا کم کرده ایم و امروز مجموعاً ۷۶۵ میلیون متر مکعب آب در سدهای استان تهران داریم که نسبت به حجم پارسال ۴۰ میلیون متر مکعب کمتر است.

وی افزود: از نظر شرایط مصرف در سال آبی جدید ۲۱ درصد از حجم سدها را به شرب اختصاص دادیم و ۷۴ درصد را به بخش کشاورزی اختصاص دادیم که در ۱۵ سال گذشته بی سابقه بوده است. مدیرعامل آب منطقه‌ای استان تهران گفت: امیدواریم با همراهی مردم در مصرف آب امسال و حتی سال

آینده مشکلی نداشته باشیم و با بهره برداری تصفیه خانه ششم و انتقال آب سد لتیان به شهر جدید پردیس و انتقال بخشی از آب سد نمرود به صنایع پایین دستی استان که وزارت نیرو قول داده است این سه طرح را تا پایان خرداد افتتاح کند امسال مشکل خاصی از نظر تامین آب نداریم.

وی همچنین در خصوص تامین برق سدهای تهران هم گفت: ۲۷۵ مگاوات نیروگاه برق آبی داریم که حدود ۵۴۹ مگاوات ساعت در سال ۹۸ برق تولید کردیم و پیش بینی این است که امسال بتوانیم رکورد سال گذشته را بزنیم.

فراوانی آب و بحران بی آبی مزارع و شالیزارهای رضوانشهر - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۰۱

رضوانشهر- ایرنا - علیرغم بارش‌های بسیار و رودخانه‌های پر آب در رضوانشهر و پره سر، به دلیل نبود زیرساختهای لازم و سوء مدیریت، همچنان مشکل کمبود آب، بخش کشاورزی این شهرستان را به مخاطره انداخته است.

سیلاب‌های فروردین ماه امسال و رودخانه‌های خروشان اعم از شفارود، تیزرود، لفارود، اردجان و دیناچال در سطح مناطق رضوانشهر و پره سر، موجی از خوشحالی در میان کشاورزان و شالیکاران این مناطق براه انداخته بود.

کشاورزان بر این باور بودند که دوران خشکسالی گذشته و می‌توانند آسوده خاطر زمین‌های زراعی خود را آبیاری کنند اما اینک که فصل کشت و کار شده، نگران خراب شدن خزانه‌های برنج هستند که بر اثر نبود آب، تاریخ مصرف این خزانه‌ها در حال سپری شدن است.

عضو شورای اسلامی روستای چران بخش پره سر با گلایه مندی از عدم تدبیر مسئولان امر در این رابطه می‌گوید: با گذشت یک ماه از سال و در حالی که باید فصل نشا برنج را در زمین‌های کشاورزی آغاز می‌کردیم، به دلیل تخریب سر دهنه رودخانه، قادر به انتقال آب به اراضی کشاورزی نمی‌باشیم حال آنکه رودخانه‌ها دارای آب فراوان هستند که در طول شبانه روز بصورت هرز وارد دریا می‌شود.

حامد فقیری که خود کشاورز هم هست، افزود: چندین روز منتظر تصمیم مسئولان اداره امور آب غرب نزدیک برای ترمیم و بازسازی سردهنه‌های کشاورزی بودیم تا با اعزام دستگاه‌های مربوطه اقدام به هدایت آب به سمت اراضی کشاورزی کنند ولی هیچ خبری از این مقامات نشد.

فقیری گفت: ناگزیر تصمیم گرفتیم خود از محل جمع‌آوری کمک‌های مردمی، یک دستگاه بیل

میکانیکی اجاره کنیم تا نسبت به ترمیم و بازسازی سر دهنه تخریب شده ناشی از سیلاب های اخیر اقدام کنیم.

بهر روز نصیری از دیگر کشاورزان در بخش پره سر گفت: هم اکنون خزانه های برنج ما برای نشا آماده شده ولی نبود آب موجب گردیده که نتوانیم زمین های کشاورزی را شخم بزنیم.

این کشاورز پره سری افزود: رودخانه های منطقه دارای آب فراوان است و وجود این حجم آب در این فصل کم سابقه است و در حالی که هیچ اراده ای از سوی مسئولان برای ترمیم و بازسازی سردهنه ها وجود ندارد.

رئیس اداره آبیاری رضوانشهر هم ضمن تایید مشکلات موجود در زمینه ترمیم و بازسازی سردهنه های کشاورزی این شهرستان گفت: رضوانشهر و پره سر با داشتن رودخانه های خروشان و سیلابی، دارای حدود ۴۰ سردهنه اصلی می باشد که همواره با طغیان آب و جاری شدن سیل در این رودخانه ها، سردهنه ها نیز تخریب و از بین می رود.

مولانا خوشحال افزود: پراکندگی و فاصله زیاد این سردهنه های کشاورزی نیاز به چندین دستگاه ماشین آلات راه سازی از قبیل بیل مکانیکی، لودر و بولدوزر است تا در سریع ترین زمان ممکن بتوان این ترمیم و بازسازی ها را انجام داد.

وی بیان کرد: هم اکنون از مجموع حدود ۴۰ سردهنه کشاورزی موجود، تنها ۲۰ مورد بازسازی شده و بقیه هنوز بدلیل کمبود دستگاه های مربوطه در نوبت هستند تا این مشکلات برطرف شود.

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای گیلان نیز در تماس خبرنگار ایرنا در این رابطه گفت: هم اکنون بدلیل کمبود امکانات و دستگاه های راه سازی از قبیل بیل مکانیکی و بولدوزر این مشکلات در سطح شهرستان های غرب گیلان وجود دارد.

مهندس مرتضی میرزایی افزود: با هماهنگی و رایزنی های بعمل آمده و تأمین اعتبار لازم از محل منابع

مالی و تنخواه تحت اختیار از سوی این معاونت طی دو سه روز آینده و با بکارگیری ماشین آلات سنگین، این مشکلات مرتفع خواهد شد.

شهرستان رضوانشهر با حدود ۸۰ هزار نفر جمعیت، ۱۲۰ روستا و دو بخش بنام های مرکزی و پره سر در ۷۰ کیلومتری غرب مرکز استان گیلان واقع شده است .

این منطقه دارای بیش از ۱۰ هزار هکتار اراضی سطح زیرکشت انواع برنج می باشد که از طریق سردهنه‌های های منتهی از رودخانه های این شهرستان و بصورت سنتی آب دهی می شوند.

بارش باران در تربت حیدریه ۳۱ درصد افزایش یافت رضوانشهر - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۰۱

تربت حیدریه- ایرنا- رئیس اداره هواشناسی شهرستان تربت حیدریه میزان بارندگی در سال زراعی ۹۸-۹۹ تا امروز را ۳۲۴,۷ میلیمتر عنوان کرد و گفت: این میزان بارش نسبت به مدت مشابه پارسال از رشد ۳۱ درصدی برخوردار است.

رضا صفایی روز دوشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: در سال زراعی ۹۸-۹۷ ، ۲۴۸,۳ میلیمتر باران در این منطقه باریده بود.

وی همچنین به میانگین بارش در دوره آماری بلند مدت یعنی ۴۳ سال فعالیت هواشناسی در این خطه نیز اشاره کرد و ادامه داد: رقم یاد شده نسبت به دوره آماری مشابه از رشد ۵۱ درصدی برخوردار بوده است. مرکز شهرستان ۲۲۵ هزار نفری تربت حیدریه در ۱۵۰ کیلومتری جنوب مشهد قرار دارد.

شکاف‌های فرونشست زمین به چند قدمی راه آهن تهران- مشهد رسید - خبرگزاری ایرنا

مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱

تهران- ایرنا- شکاف‌های عمیق ناشی از فرونشست زمین در ناحیه سلمان‌آباد ورامین، به چند قدمی راه آهن سراسری تهران- مشهد رسیده و هر لحظه ممکن است که شکاف‌ها تا زیر ریل‌ها کشیده شود. به گزارش ایرنا، مهرماه سال گذشته بود که خبرگزاری ایرنا گزارشی از فرونشست دشت ورامین با عنوان "نشست زمین به راه آهن تهران - مشهد نزدیک‌تر شد" تهیه کرد، در آن زمان تنها یک شکاف طولی در منطقه سلمان‌آباد و در فاصله ۱۰ قدمی راه آهن سراسری ایجاد شده بود ولی امروز، نه تنها ده‌ها شکاف با عمق زیاد در این منطقه ایجاد شده که فاصله این شکاف‌ها به کمترین مقدار تا خط آهن رسیده است. وقوع این پدیده در دشت و ده‌ها هزار هکتار تاغزار، منجر به تخریب زیرساخت‌های کشاورزی، تخریب دیوارها، کج شدن میله چاه‌ها و واژگون شدن دکل‌های برق شده ولی ایجاد آن در نزدیکی راه آهن سراسری تهران- مشهد احتمال خطر نشست خط آهن و خروج احتمالی قطار از مسیر را افزایش می‌دهد. به گفته مسئولان راه آهن، روزانه ۱۸۰ رام قطار باری و مسافری از ریل راه آهن که در چند قدمی خط آهن ایجاد شده، عبور می‌کند و هر لحظه امکان دارد که این فرونشست، زیر ریل‌ها نیز ایجاد شود. در حاشیه راه روستای سلمان‌آباد و در کنار شکاف‌های ایجاد شده در حاشیه راه آهن سراسری، مقدار زیادی خاک دپو شده که به نظر می‌رسد با هدف پرکردن ظاهری این فرونشست‌ها تخلیه شده است ولی این شکاف‌ها از عمق زمین ایجاد شده و با رفع ظاهری، نمی‌توان از افزایش آن جلوگیری کرد.

تشکیل کمیته ویژه بررسی فرونشست در ورامین

فرماندار شهرستان ورامین از تشکیل کمیته ویژه بررسی فرونشست دشت در این شهرستان خبر داد. حسین کاغذلو به خبرنگار ایرنا گفت: دشت ورامین به دلیل برداشت بی‌رویه آب، با فرونشست زمین

مواجهه است که این پدیده مخرب، آثار زیانباری در حوزه زیرساخت به همراه داشته و کشاورزی شهرستان را با چالش جدی مواجه می‌کند.

وی افزود: هر چند که طی سال‌های اخیر با استفاده از اعتبارات ویژه اختصاص یافته به بخش کشاورزی، طرح‌هایی نظیر آبیاری نوین و یا کشت گلخانه‌ای به منظور مدیریت مصرف آب در اراضی کشاورزی شهرستان اجرا شده ولی لازم است تا با بررسی وضعیت فرونشست، از پیشروی آن جلوگیری کرد. فرماندار ورامین تصریح کرد: به منظور بررسی وضعیت فرونشست در دشت، کمیته ویژه ای در شهرستان ورامین تشکیل می‌شود تا با تحلیل داده‌ها و نقشه‌های ماهواره ای، ضمن رعایت الگوی مصرف، وضعیت فرونشست را بررسی و اطلاعات آن را به ستاد مدیریت بحران استان تهران گزارش دهد.

فرونشست ۲۴ سانتیمتری ورامین را در بر گرفته است

معاون فنی سازمان نقشه‌برداری کشور از نرخ فرونشست ۲۴ سانتیمتری در سال در منطقه جوادآباد ورامین و میدان ایثار خبر داد.

پیمان بکتاش ۱۳ آذرماه سال گذشته در نشست بررسی فرونشست در حاشیه تهران به‌ویژه ورامین اظهار داشت: ۸۰۰ کیلومتر مربع از اراضی ورامین تحت تاثیر بیشترین نرخ فرونشست است که ۶۷۰ هزار نفر از جمعیت منطقه و ۲۱ کیلومتر از راه‌آهن محل را تحت تاثیر قرار داده است.

به گفته وی پنج شهر فرون‌آباد، قرچک، ورامین، پیشوا و جوادآباد، بیش از دیگر مناطق تحت تاثیر این پدیده هستند.

توجه ویژه به فرونشست زمین در دشت ورامین

همچنین نسرین وزیري مدیرکل حوزه ریاست و روابط عمومی سازمان نقشه‌برداری کشور در این جلسه با اشاره به اینکه این سازمان طی ۲۰ سال گذشته به بررسی تغییرات پوسته زمین و اعلام نرخ فرونشست

پرداخته است، عنوان کرد: طی یکسال اخیر به این موضوع توجه بیشتری نشان داده شده و صدای زنگ خطر این هشدار شنیده شده است.

وی به اعلام نتایج آخرین مطالعات سازمان نقشه‌برداری کشور طی مکاتباتی از سوی مسعود شفیعی رییس این سازمان به معاونین رییس‌جمهور و برخی وزرای کابینه، استانداران و نمایندگان مجلس سخن گفت و افزود: این مکاتبات دیگر یک‌طرفه نیست و سازمان مدیریت بحران به اهمیت مرگ خاموش زمین پی‌برده و اخیراً طی مکاتباتی هشدارهایی را به مسئولان شهری ارائه داده است.

دشت ورامین سالانه ۸۱ میلیون مترمکعب کسری مخزن آبخوان دارد
معاون شرکت آب منطقه‌ای استان تهران گفت: دشت ورامین سالانه ۸۱ میلیون متر مکعب کسری مخزن آبخوان دارد و بیلان ورودی و خروجی آب در این حوزه از استان تهران منفی است.
مهدی فروغی آذرماه سال گذشته در نشست تخصصی بررسی منابع آب که در محل فرمانداری ورامین برگزار شد اظهار کرد: اگر در گذشته به آب موجود در دشت ورامین بی‌مهری نمی‌شد، امروز شاهد کمبود منابع آب و بروز پدیده مخرب فرونشست دشت در این بخش از استان تهران نبودیم.
وی با اشاره به بحرانی بودن وضعیت بهره‌برداری از منابع آب دشت ورامین اظهار کرد: میزان ورودی منابع آب از محل بارش نزولات جوی، آب‌های زیرزمینی و بازگشت آب در دشت ورامین ۳۷۹ میلیون مترمکعب است و مجموع برداشت آب ۴۶۰ میلیون متر مکعب است که این امر نشان از کسری ۸۱ میلیون مترمکعبی آبخوان در سال دارد.

فروغی تصریح کرد: در حال حاضر ۳۵۹ حلقه چاه مجاز در حوزه کشاورزی، ۱۵۵ حلقه در حوزه آب شرب و ۳۲۳ حلقه چاه مجاز در حوزه صنعت و خدمت در ورامین وجود دارد که از این چاه‌ها سالانه ۱۲۱،۶ میلیون متر مکعب آب استحصال می‌شود.

معاون شرکت آب منطقه‌ای استان تهران افزود: در حال حاضر ۸۲۲ حلقه چاه غیرمجاز در حوزه

کشاورزی و صنعت شناسایی شده که از این چاه‌ها سالانه ۲۶,۹۵ میلیون متر مکعب آب استحصال می‌شود که با شناسایی این چاه‌ها، تعداد زیادی از آن‌ها مسدود شده است.

فروغی تعداد کل چاه‌های مجاز دشت ورامین را یک هزار و ۶۹۴ حلقه با تخلیه ۴,۶۶۰ میلیون متر مکعب در سال یاد کرد.

وی با اشاره به مخاطرات افزایش میزان برداشت از منابع زیرزمینی گفت: مخاطرات ناشی از برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی شامل کاهش پتانسیل آبخوان و فرونشست زمین و کاهش تدریجی کیفیت منابع آب و ایجاد محدودیت در تامین آب شرب شهری و روستایی است که دشت ورامین را تهدید می‌کند.

فرونشست دشت ورامین کل استان تهران را متاثر می‌کند

استاندار تهران یکی از چالش‌های پیش روی این استان را فرونشست دشت ورامین اعلام کرد.

انوشیروان محسنی بندپی در خصوص فرونشست دشت ورامین اظهار کرد: این پدیده ثمره چندین سال کمبود بارندگی و برداشت از آب‌های زیرزمینی است و اکنون خود را به شکل فرونشست نشان می‌دهد. وی افزود: به طور متوسط در هر روز یک میلی‌متر به نشست دشت ورامین افزوده می‌شود که این رقم در سال به ۳۶ سانتی‌متر می‌رسد.

استاندار تهران به برنامه ریزی‌های انجام شده در سطح استان برای مقابله با این پدیده اشاره کرد و گفت: استان تهران در این زمینه دو برنامه کاری هدایت آب‌های سطحی و پساب‌های تصفیه شده به این منطقه را در دستور کار قرار داده است.

وی خاطرنشان کرد: باید با جدیت در زمینه مقابله با فرونشست دشت ورامین وارد عمل شد در غیر این صورت تداوم آن می‌تواند به ضرر و زیان کل استان تمام شود.

ورامین با ۳۰۰ هزار نفر جمعیت در ۳۵ کیلومتری جنوب شرق تهران واقع شده است.

«معجزه آبخیزداری» | «مناطق آبخیزداری شده» از سیل اخیر کرمان مصون ماند -

خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱

مدیرکل منابع طبیعی استان کرمان با تأکید بر ضرورت انجام عملیات آبخیزداری در ۸۸ درصد مناطق استان گفت: در سیل استان کرمان مناطقی که عملیات آبخیزداری انجام شده است، از خسارات سیل مصون ماندند.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، دیار کرمان را این روزها با یاد و نام سردار دل‌ها و اسطوره مقاومت در برابر سختی‌ها، بلایا و شدائد، حاج قاسم سلیمانی می‌شناسند، مردی که هیچ‌گاه از نبرد و مجاهدت و یاری مستضعفان و محرومان غافل نشد و هرگز در برابر شدائد و سختی‌ها، رخوت و خستگی به خود راه نداد و قهرمانانه برای مردم سرزمین خود و مظلومان عالم مجاهدت کرد تا به مقام شهادت نائل شد.

این روزها و از اواخر سال گذشته و سال جاری، دیار سردار دل‌ها با مشکلات و سختی‌های ناشی از وقوع سیل مواجه بوده است. این سیلاب‌ها که در گذشته نیز سابقه داشته خسارات مالی بسیار زیادی را به مردم و به‌خصوص روستاییان و محرومان کرمان و استان‌های مجاور وارد کرده است.

خسارات سیل در شهداد

از جمله این سیل‌ها، سیل شهداد کرمان است که در همین چند روز اخیر رخ داد و خسارات زیادی را به دنبال داشت. بر اساس آنچه مسئولان اعلام کرده‌اند در سیل شهداد کرمان به ۸۰۰ هکتار از اراضی زراعی و باغی شهرستان بین ۲۰ تا ۸۰ درصد خسارت وارد شد، ضمن آنکه سیل باعث خسارت ۴۰ تا ۱۰۰ درصدی به ۲۲ رشته قنات در روستاهای شهداد و پر شدن ۹ حلقه چاه کشاورزی این منطقه شد، همچنین

۹ حلقه چاه موتور پمپ و ۶۰ کیلومتر کانال آبیاری بین ۳۰ تا ۱۰۰ درصد خسارت دیدند و ۱۲۰ دام سبک و ۱۱ دام سنگین نیز تلف شده‌اند. به گفته فرماندار کرمان برآورد اولیه خسارت اولیه سیل اخیر حدود ۲۰ میلیارد تومان بوده است.

خسارات سیل جنوب استان کرمان

علاوه بر سیل شهداد، چندی پیش و در اوایل سال ۹۹ جنوب استان کرمان نیز درگیر سیل شد و سیل خسارات شدیدی را به تأسیسات و مناطق شهری و روستایی جنوب کرمان وارد ساخت. به طوری که به گفته مسئولان بیشترین میزان خسارات کشاورزی جنوب کرمان در شهرستان رودبار جنوب بخش جازموریان بوده است.

در این باره محمود قانع فرماندار رودبار درباره خسارت‌های سیل اوایل سال ۹۹ گفت: بیشترین میزان خسارت به ترتیب به بخش‌های جاده‌ای و کشاورزی وارد شد. سیلاب ۵۴۰ میلیارد ریال خسارت به جاده‌های جنوب کرمان وارد کرد و بیش از ۵ هزار میلیارد ریال به کشاورزان خسارت زده است. طبق برآورد اولیه بیش از ۵۰ درصد خسارات وارد شده در شهرستان رودبار جنوب به بخش زیرساخت راه و ابنیه‌ها وارد شده است. در این سیل ۱۲۳ روستای رودبار درگیر سیل شدند که ۷۰ روستا به شدت درگیر سیل شد و ۱۱ روستا در محاصره سیل واقع شدند.

بعد از رودبار جنوب، کهنوج، قلعه گنج، فاریاب، عنبرآباد، جیرفت و منوجان بیشترین خسارت را دیدند. طبق پیش‌بینی‌های اولیه بیش از ۱۰ هزار هکتار از ۲۴۳ هزار هکتار از اراضی کشاورزی جنوب کرمان در محاصره سیلاب قرار گرفت و بیشترین میزان خسارات طبق برآورد کارشناسان به محصولات کشاورزی گندم، گوجه، جو، هندوانه، محصولات گلخانه‌ای، سبزی و صیفی وارد شد، همچنین سیل باعث تلف شدن بیش از ۲ هزار رأس دام بر اثر سیل در جنوب استان کرمان شد.

در مجموع بارندگی‌های سال جاری و وقوع سیل در استان کرمان، در حوزه‌های آب، برق، راه، پل‌ها، کشاورزی، مزارع، دامداری، مسکن و... خسارتی حدود ۶۰۰ میلیارد تومان به زیرساخت‌ها و مردم وارد کرده است.

مصون ماندن مناطق آبخیزداری شده از خسارات سیل

وقوع سیل سهمگین و ایراد خسارات فراوان در استان کرمان در حالی است که به گفته مسئولان مناطقی که عملیات آبخیزداری در آنجا انجام شده است، در سیل اوایل امسال خسارت سیل مشاهده نشده است، در این باره احمدی-زاده مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان گفت: با اجرای طرح‌های آبخیزداری منطقه جنوب کرمان ۳۵۰ هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، ۳۰ هزار هکتار اراضی زراعی و باغی، ۳۰۰ آبادی و همچنین مناطق شهری فاریاب، رودبار جنوب، قلعه گنج و زه کلویت از خطر بروز سیلاب و ایجاد خسارت به منازل مسکونی و تأسیسات زیربنایی مصون ماندند. اگر همین مقدار کار هم نشده بود مشکلات بیشتری گریبان استان را می‌گرفت.

مدیرکل منابع طبیعی استان کرمان با اشاره به اینکه با توجه به اعتبارات فقط ۱۲ درصد عملیات آبخیزداری در استان کرمان انجام شده و ۸۸ درصد باقی‌مانده نیازمند اعتباراتی حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان است گفت: در صورت اجرای طرح‌های آبخیزداری در استان کرمان حدود ۷۰۰ میلیون مترمکعب آب قابل ذخیره و تزریق به سفره‌های زیرزمینی است، که این مقدار آب می‌تواند بسیاری از مشکلات کم‌آبی و نیاز کشاورزان کویر سوزان کرمان را برطرف کند. آنچه در حوزه آبخیزداری تاکنون کار شده در مساحتی حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار در قالب ۷۵۰۰ سازه است.

جیرفت در خطر وقوع سیل

یکی از مناطق استان کرمان که در آن خطر وقوع سیل وجود دارد و باید برای آن تدبیری مناسبی اتخاذ

شود جیرفت است. به گفته مسئولان جیرفت در محاصره سه رودخانه وحشی هلیل، شور و ملتی است و در برخی مناطق به دلیل انباشت رسوبات، کف رودخانه با منازل مسکونی هم سطح شده و بسیاری از مردم بر این باورند که اگر رودخانه شور طغیان کند، جیرفت را همچون سال ۷۱ که هلیل رود طغیان کرد درگیر مشکلات زیادی می‌کند.

کلام آخر آنکه با توجه به سیل-خیز بودن استان کرمان و وقوع سیل-های سهمگین در دهه-های اخیر در این استان، آبخیزداری از راه‌های مؤثر، پیشگیرانه و اساسی جهت مقابله با خسارات فراوان ناشی از سیل و خشکسالی است، از این رو ضرورت دارد با انجام طرح-های آبخیزداری و آبخوانداری در این استان، بارش-ها را در نقطه بارش به زمین نفوذ داد و در دل زمین ذخیره کرد، با این کار هم می-توان از وقوع سیل و خسارت شدید جلوگیری کرد و هم می-توان آب-های ذخیره شده را در مواقع خشکسالی در بخش-های کشاورزی، درختکاری و جنگل کاری مورد بهره-برداری قرار داد.

کاهش ۳۹ درصدی ورودی آب به سدها - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۱

خبرگزاری مهر: میزان ورودی آب به سدهای کشور، از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۹ فروردین ماه سال ۹۹، معادل ۳۵/۷۸ میلیارد مترمکعب بوده که این میزان ورودی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۹ درصد کاهش داشته است. تعداد سدهای مهم در حال بهره‌برداری کشور، ۱۹۳ سد است که در حال حاضر ظرفیتی معادل ۵۰/۵ میلیارد مترمکعب دارند؛ این در حالی است که بر اساس اطلاعات به دست آمده از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۹ فروردین ماه سال ۹۹، میزان ورودی آب به سدهای کشور ۳۵/۷۸ میلیارد مترمکعب بود که این میزان ورودی، نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۹ درصد کاهش داشته است.

کاهش بارش‌های ۲۲ استان در سال آبی جاری - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۰۲

ایرنا: ارزیابی‌ها نشان می‌دهد میزان بارش‌های سال آبی جاری (مهرماه ۹۸ تا ۳۱ فروردین ماه) در ۲۲ استان نسبت به سال آبی پارسال کاهش داشته و فقط ۹ استان با افزایش بارش مواجه بوده‌اند. براساس تازه‌ترین گزارش «دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران»، میزان بارش‌های سال آبی جاری فقط در ۹ منطقه کشور نسبت به پارسال روند افزایشی داشته است. به این ترتیب وضعیت بارش‌ها در بیشتر استان‌ها کاهشی بوده که نشان‌دهنده تداوم وضعیت خشکسالی با وجود بارش‌های خوب است.

تداوم روند کاهش بارش‌ها و افزایش میزان مصرف همزمان با ورود به فصل گرم می‌تواند تامین آب را با مشکل مواجه سازد که در این میان مدیریت مصرف بهینه آب راهگشا خواهد بود. طبق ارزیابی‌ها، استان‌های گیلان با بارش ۸۹۵ میلیمتر، لرستان با بارش ۶۵۳/۸۲ میلی‌متر و کهگیلویه و بویراحمد با بارش ۶۱۵/۹ بالاترین میزان بارش‌ها تا ۳۱ فروردین را دریافت کرده‌اند. استان یزد نیز با دریافت ۸۹/۳ میلی‌متر بارش مقام نخست کم‌بارش‌ترین استان کشور تا ۳۱ فروردین ماه را دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد میزان کل بارش‌های کشور هم تا ۳۱ فروردین ماه به ۲۷۷/۷ میلی‌متر رسیده که نسبت به مدت مشابه پارسال که ۳۱۳/۳ میلی‌متر بارش ثبت شده، از روند کاهشی حکایت دارد.

حجم آب دریاچه ارومیه همچنان رو به افزایش است / تراز سطح آب به ۱۲۷۱,۷۷ متر رسید - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۲

مدیر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی گفت: تراز سطح آب دریاچه در مقایسه با زمان مشابه در گذشته افزایش یافته و به میزان بیش از ۱۲۷۱,۷۷ متر رسیده است.

فرهاد سرخوش در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم در ارومیه، با اشاره به آخرین آمار به دست آمده از وضعیت دریاچه ارومیه اظهار داشت: تراز سطح آب دریاچه به میزان ۱۲۷۱,۷۷ متر رسیده و در مقایسه با تراز ۱۲۷۱,۴۹ متری سال گذشته در زمان مشابه با افزایش روبرو بودیم.

وی با اشاره به افزایش وسعت دریاچه بیان کرد: وسعت دریاچه در این زمان به بیش از ۳۱۴۰,۹۲ کیلومتر مربع رسیده در حالی که این رقم در سال گذشته در زمان مشابه ۲۹۵۸,۷۱ ثبت شده بود.

مدیر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی گفت: همچنین حجم آب موجود در دریاچه نسبت به سال گذشته بیش از دو برابر افزایش داشته و از ۳,۹۸ میلیارد مترمکعب به ۴,۸۴ میلیارد مترمکعب رسیده است.

وی با اشاره به تراز اکولوژیک موارد یاد شده یادآور شد: تراز اکولوژیک سطح آب ۱۲۷۴,۱۰ متر، تراز اکولوژیک وسعت دریاچه ۴۳۳۳,۳۹ کیلومتر مربع و حجم آب ۱۳,۷۳ میلیارد متر مکعب است.

رشد ۵۷ درصدی بارش‌ها در خشک‌ترین حوضه آبریز کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۰۳

تهران- ایرنا- بارش‌ها در حوضه آبریز مرزی شرق که یکی از کم‌بارش‌ترین حوضه‌های اصلی آبریز کشور محسوب می‌شود، نسبت به دوره دازمدت ۵۱ ساله ۵۷ درصد رشد داشته است. براساس گزارش روز چهارشنبه شرکت مدیریت منابع آب ایران میزان بارش‌های حوضه آبریز مرزی شرق از ابتدای سال آبی جاری (مهرماه ۹۸) تا دوم اردیبهشت ماه به ۱۴۱,۱ میلیمتر بالغ شده که این میزان بارش نسبت به مدت مشابه پارسال که فقط ۹۹,۲ میلیمتر بارندگی داشت رشد بسیار خوبی پیدا کرده است. رشد خوب بارش‌ها در این حوضه آبریز سبب شده در برخی مناطق آن که تا پیش از این خشک بود دارای چشمه‌های آبی کم نظیری شوند.

بارش‌های حوضه آبریز فلات مرکزی هم تا دوم اردیبهشت به ۲۰۵,۸ میلیمتر رسید. پارسال میزان بارش‌های این حوضه ۱۹۸,۹ میلیمتر بود که بارش‌های امسال این حوضه آبریز با رشد مثبت مواجه شد.

اما روند بارش در سایر حوضه‌های اصلی آبریز کشور نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهشی است. حوضه آبریز دریای خزر در سال آبی جاری و تا دوم اردیبهشت ۳۶۱,۵ میلیمتر بارندگی داشت.

میزان بارش‌های این حوضه در مدت مشابه پارسال ۴۷۱,۹ میلیمتر بود.

بارش‌های حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان هم تا دوم اردیبهشت به ۴۱۹,۵ میلیمتر رسیده که پارسال در همین بازه ۵۲۳,۷ میلیمتر بارندگی داشته است.

حوضه آبریز دریاچه ارومیه هم تا دوم اردیبهشت ماه ۲۹۱,۵ میلیمتر بارش دریافت کرد در حالی که پارسال ۴۴۸,۴ میلیمتر بارندگی داشت.

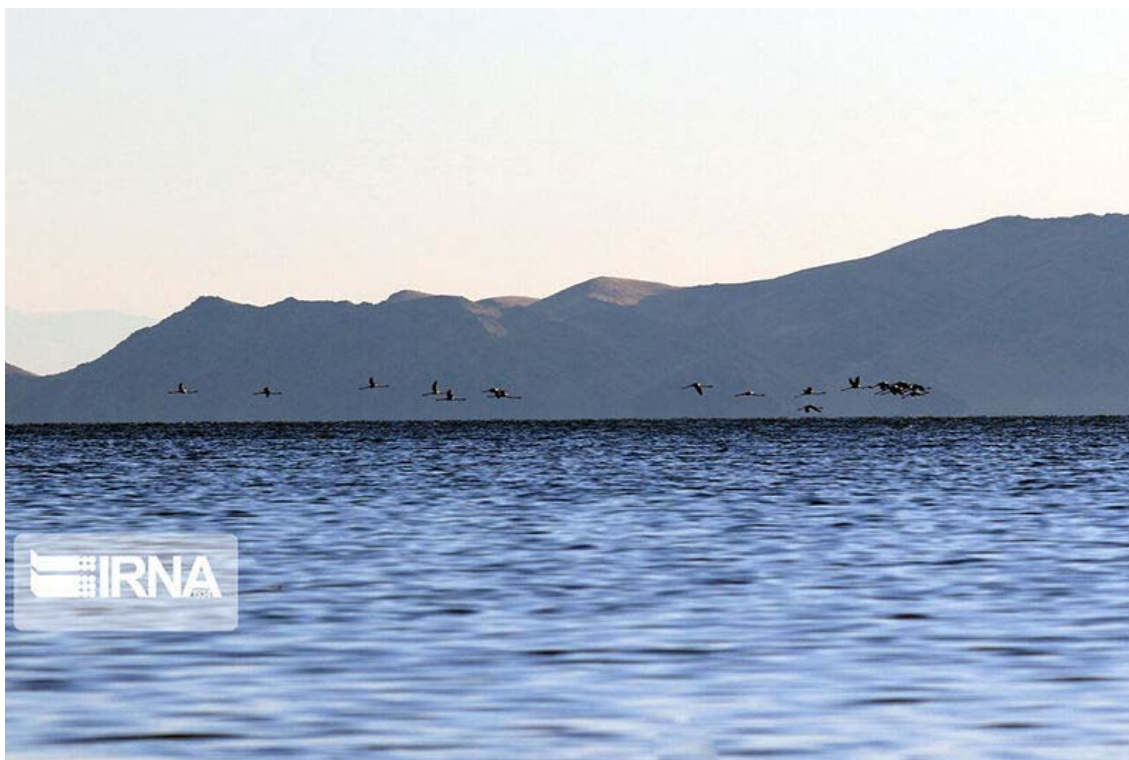
حوضه آبریز قره قوم نیز تا دوم اردیبهشت ۲۴۴ میلیمتر بارندگی دریافت کرده بود و بارش‌های پارسال آن ۲۵۳,۵ میلیمتر بود.

در مجموع کل کشور هم ۲۷۸,۱ میلیمتر بارندگی اتفاق افتاده که نسبت به پارسال رشد منفی دارد. اما روند بارش‌ها نسبت به دوره درازمدت ۵۱ ساله با ۳۱ درصد رشد همراه است.

انتقال ۷۰ میلیون مترمکعب پساب تصفیه‌شده به دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۰۳

ارومیه - ایرنا - مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان غربی با اشاره به هدف‌گذاری ۱۰۵ میلیون مترمکعبی انتقال پساب تصفیه‌شده از تصفیه‌خانه‌های اقماری دریاچه ارومیه در استان به بستر این دریاچه گفت: تاکنون ۷۰ میلیون مترمکعب از این هدف‌گذاری در استان محقق شده است.

علیرضا رضوی روز چهارشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: در حال حاضر سالانه ۷۰ میلیون مترمکعب آب از تصفیه‌خانه‌های اقماری دریاچه ارومیه وارد نگیل آبی آذربایجان می‌شود که حدود ۶۷ درصد هدف‌گذاری تعیین شده است. وی اضافه کرد: با راه‌اندازی مدول سوم تصفیه‌خانه فاضلاب ارومیه، میزان فاضلاب تصفیه‌شده و

استاندارد قابل انتقال به دریاچه به ۸۵ میلیون مترمکعب افزایش خواهد یافت که در آن صورت شاهد تحقق ۸۱ درصدی اهداف در نظر گرفته شده در این خصوص خواهیم بود.

وی بیان کرد: بر اساس مصوبات ستاد احیای دریاچه ارومیه، مقرر شده تا سال ۱۴۰۰ در شهرهای این حوضه آبریز، ۱۰۵ میلیون مترمکعب پساب فاضلاب تصفیه شده به این دریاچه منتقل شود.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان غربی ادامه داد: این پساب، استاندارد بوده و همه موارد لازم در تصفیه و انتقال پساب رعایت می‌شود.

رضوی احداث شبکه‌های اصلی و فرعی خطوط انتقال، احداث تصفیه‌خانه‌های جدید و ارتقای کیفی تصفیه‌خانه‌های موجود را از جمله اقدامات انجام شده توسط شرکت آب و فاضلاب استان در راستای کمک به احیای دریاچه ارومیه عنوان کرد.

به گزارش ایرنا، وضعیت دریاچه ارومیه با تدبیر دولت تدبیر و امید در اجرای طرح‌های احیایی و بارش‌های مناسب بهبود یافته و در حال حاضر به بیش از یک هزار و ۲۷۱ متر و ۷۵ سانتی‌متر رسیده است.

۲۷۰ میلیون مترمکعب از سدهای آذربایجان غربی به سمت دریاچه ارومیه رها شد -

خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۳

ارومیه- ایرنا- مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی گفت: طی سال آبی جاری ۲۷۰ میلیون مترمکعب آب از سدهای اقماری به سمت دریاچه ارومیه رها شده که این روند همچنان ادامه دارد. اتابک جعفری روز چهارشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: این میزان آب از چهار سد شهرستان‌های ارومیه، مهاباد، بوکان و سلماس به سمت دریاچه ارومیه رها شده است. وی اضافه کرد: از این میزان ۱۹۴ میلیون مترمکعب از سد بوکان که بزرگترین سد آذربایجان غربی به شمار می‌رود، به سمت دریاچه ارومیه سرازیر شده که روند رهاسازی ادامه دارد. وی اضافه کرد: همچنین ۴۰ میلیون مترمکعب از سد مهاباد، ۳۰ میلیون مترمکعب از سد شهرچای ارومیه و ۶ میلیون مترمکعب از سد زولای سلماس به سمت دریاچه ارومیه رها شده است. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی ادامه داد: عملیات رهاسازی از این سدها با حداکثر دبی مطمئن و رعایت نکات ایمنی در حال انجام است. جعفری از کشاورزان و بهره‌برداران مسیر رهاسازی آب خواست تا موارد ایمنی را رعایت کرده و از برداشت آب از این مسیر خودداری کنند. آذربایجان غربی ۱۴ سد دارد که از این تعداد، هشت مورد در حوضه دریاچه ارومیه است.

نامه سرگشاده به وزیر جهاد کشاورزی: تیر خلاص به سرزمین ایران با ادغام "پژوهشکده آبخیزداری" - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۳

استاد حفاظت خاک و آبخیزداری در نامه‌ای سرگشاده خطاب به وزیر جهاد کشاورزی نوشت: ادغام پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری تیر خلاص به مدیریت سرزمین و موضوع بسیار حیاتی "آبخیزداری" است.

جهانگیر پرهمت، عضو هیئت علمی پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، در نامه‌ای سرگشاده خطاب به دکتر خاوازی وزیر جهاد کشاورزی، با اعتراض شدید نسبت به ادغام پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری در مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع نوشت:

"جناب آقای دکتر خاوازی

وزیر محترم جهاد کشاورزی

با سلام و عرض تبریک انتصاب جناب عالی به سمت وزیر جهاد کشاورزی

خبر منتشره غیررسمی در سایت‌ها و شبکه مجازی با سربرگ "سازمان امور استخدامی کشور" مبنی بر ادغام پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری در مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع در هفته اول انتصاب جناب عالی تیر خلاصی به وضعیت به هم ریخته مدیریت سرزمین در کشور است و نشان‌دهنده عدم توجه به اهمیت و جایگاه موضوع بسیار حیاتی آبخیزداری و آبخوانداری در کشور است.

امروزه جای‌جای این کشور در معرض سیل، تخریب و فرسایش خاک، بحران‌های خشکسالی، ناهماهنگی در بهره‌برداری از منابع آب و خاک کشور و افت سطح آب در آبخوان-هاست. از یک طرف سیل خانمان‌سوز شده است و از طرف دیگر کم‌آبی بحران‌آفرینی می‌نماید. در چنین شرایطی حذف تنها مجموعه پژوهشی که از افتخارات آن صف‌شکنی در مسائل پیچیده منابع پایه زیستی و طبیعی و مدیریت

اصولی آبخیزها در قالب آبخیزداری و آبخوانداری است، ضربه جبران‌ناپذیری به زیرساخت‌های طبیعی تولید و حفاظت، پایداری و سلامت حوزه‌های آبخیز وارد می‌نماید.

انتظار از حضرت‌عالی به‌عنوان یک متخصص خاک‌شناسی این است که حداقل در حوضه حفاظت خاک که تنها با یک سیل ظرف چند روز در حد یک میلیارد مترمکعب رسوب از سطح حوضه‌های کرخه و کارون به پایین دست منتقل کرد، موضوع حفاظت خاک و آبخیزداری را نه تنها تضعیف نفرمایید، بلکه تقویت هم بفرمایید. جای بسی تعجب است که این اتفاق نامیمون در هفته اول صدارت جناب‌عالی اتفاق افتاده است! این بدین معنی است که با این همه معضلات موجود در بخش کشاورزی، وجود پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری در رأس اولویت حذف قرار گرفته است!

به‌عنوان عضو کوچکی از جامعه علمی کشور و نیز عضو کوچکی از خانواده جهاد کشاورزی توصیه می‌کنم حداقل نگذارید این موضوع به‌عنوان یک نکته تاریک در کارنامه صدارت جناب‌عالی و آن هم در اولین یا دومین هفته شروع به کار شما ثبت شود. مطمئن باشید که آیندگان بر این تصمیم لعن و نفرین خواهند فرستاد.

با احترام

جهانگیر پرهت

استاد پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری

شایان ذکر است با توجه به اخبار واصله، تعداد زیادی از اساتید، متخصصان و کارشناسان حفاظت خاک و آبخیزداری نسبت به این ادغام معترض بوده و آن را موجب تضعیف جایگاه آبخیزداری در کشور می‌دانند. با توجه به اهمیت موضوع در اخبار و گزارش‌های بعدی به ابعاد و زوایای این موضوع خواهیم پرداخت.

«معجزه آبخیزداری» | در این شهر آمریکا، با آبخیزداری شهری، ۸۰ درصد سیلاب در زمین فرو می‌رود - خبرگزاری تسنیم

شیکاگو از شهرهای پیشتاز دنیا در ساخت کوچه‌های سبز است. به گفته مسئولان شهر، این کوچه‌ها می‌تواند تا ۸۰ درصد آب باران را در خود جذب کند و شهر را از سیلاب مصون نگه‌دارد.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، نفوذ آب به زمین در نقطه بارش از راهکارهای اساسی برای مقابله با رواناب‌ها و وقوع سیل‌ها در مناطق شهری و روستایی است؛ این مسئله در کشورهای پیشرفته انجام می‌شود. این راه‌حل برای نخستین بار در شهر شیکاگوی آمریکا انجام شده و بسیاری از شهرهای پیشرفته دیگر به‌خصوص در چین که ساخت شهرهای اسفنجی را در دستور کار خود قرار داده‌اند، از این روش نسخه‌برداری و راهبرد مقابله با سیل شهرهایشان را بر این اساس تدوین کردند.

شهر شیکاگو از شهرهایی است که پیش‌بینی می‌شود تا دهه‌های آینده در زمستان ۴۰ درصد افزایش

بارندگی داشته باشد و این یعنی خطر سیل و آبگرفتگی، به همین دلیل این شهر سرمایه-گذاری چشمگیری برای مدیریت آب باران و طوفان سیل انجام داده است، از جمله راهبردهای اصلی این شهر، مدیریت محلی آب باران برای جلوگیری از آبگرفتگی و وقوع سیل است، مثلاً می-توان به ساخت بیش از ۱۰۰ کوچه سبز پایدار "Green Alleys" اشاره کرد که باعث شده نفوذپذیری آب طوفان و سیل به درون زمین شهر بیشتر شود و خطرات آبگرفتگی را کاهش دهد.

این پروژه بزرگ در سال ۲۰۰۶ انجام شد و مسئولان شهر حدود ۱۰۰ کوچه را - معادل ۱۹۰۰ مایل - که در معرض سیل بودند با مصالح نفوذپذیر جایگزین کردند. شهرهای دیگر آمریکا مثل سانفرانسیسکو، دیترویت، سیاتل و نشویل به تبعیت از شیکاگو به پایدار ساختن کوچه-های خود پرداختند.

البته پروژه کوچه سبز یکنواخت نیست و با یک روش اجرا نمی-شود. هم‌اکنون در برخی کوچه-های شیکاگو از آسفالت قابل نفوذ، برخی از انواع بتون قابل نفوذ و برخی دیگر نیز با اعمال تکنیک-های دیگر جهت جذب بیشتر آب استفاده می-شود، این امر باعث می-شود حدود ۲۰ درصد از گرمای هوا نیز کاسته شود.

به گفته طراحان این پروژه-ها، سطوح خیابان-ها و کوچه-ها و پیاده-روها نفوذپذیر و متخلخل می-شوند تا آب بتواند در چرخه هیدرولوژی طبیعی خود جریان یابد، این روش بسیار ساده است گرچه شاید برای بسیاری افراد درک این مطلب بسیار دشوار باشد.

مزیت دیگر کوچه-های سبز شیکاگو آن است که آب با عبور از سطح نفوذپذیر، به جای اینکه به عنوان رواناب آلوده در رودخانه-ها بریزد و آب-ها را آلوده کند، وارد سفره-های آب زیرزمینی شده و این سفره-ها را تغذیه کند و آب سالم بهداشتی برای شهر تأمین شود. همچنین این پیاده-روها به گونه-ای طراحی شده-اند که در تابستان گرمای هوا را جذب کرده و به شهر کمک می-کنند تا در روزهای گرم خنک باشند و در روزهای سرد، گرم بمانند. به گفته مسئولان شهر، در خیابان-های سبز از انواع جدیدی

از نور و روشنایی استفاده می‌شود که باعث صرفه‌جویی در انرژی و کاهش تابش نور می‌شود.

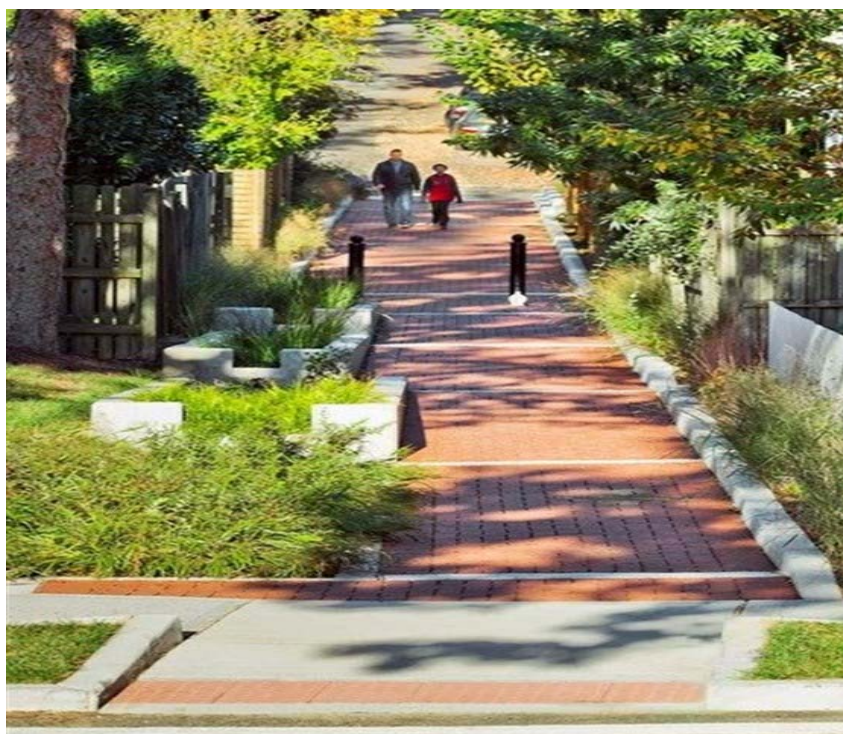

این امتیازها سبب شده است طی سال‌های گذشته بیش از ۳۰۰ مسیر شیکاگو با معیارهای کوچه‌های سبز بازسازی شوند. مسئولان شهر تخمین می‌زنند که طراحی کوچه سبز و خیابان‌های متخلخل می‌تواند تا ۸۰٪ آب باران را به داخل زمین برگرداند، سیل‌های محلی را کاهش دهد، بار سیستم طوفان شهری را کاهش دهد و پول مالیات‌دهندگان را در زیرساخت‌های طوفان ذخیره و سرمایه‌گذاری کند. ریشه ساخت کوچه‌های سبز را باید در دهه ۷۰ میلادی جست‌وجو کرد. در اواخر دهه ۱۹۷۰ تعدادی از محققان دوران‌دانش دانشگاه لویی-ویل آمریکا در تحقیقات خود پی بردند که شهرهای آمریکایی در آینده متراکم‌تر می‌شود و بهتر است از فضای کوچه شهرها مثل گذشته استفاده کنند و اجازه دهند چرخه آب در این شهرها جریان داشته باشد.

در دو دهه گذشته نیز «مایکل دیوید» استاد معماری دانشگاه ایالتی آیووا به مطالعه شهرها و محله و کوچه‌های سبز و نقش آنها در کنترل سیلاب پرداخت. بعدها دانشجویان معماری و شهرسازی به این

نکته مهم توجه کردند که مسیرها و کوچه‌های سبز تا حد بسیار زیادی می‌توانند با نفوذ بارش در زمین، در کاهش حجم سیلاب مؤثر باشند و شهرها را از خطر سیل و آبگرفتگی نجات دهند.

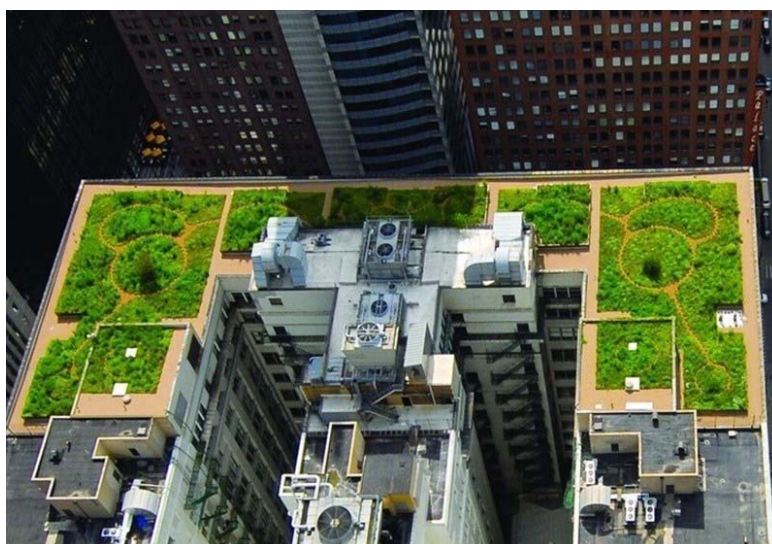
اکنون در بسیاری از نقاط دنیا با افزایش شهرهای متراکم و سطوح غیرقابل نفوذ شهرها، شهرهای بزرگ برای مقابله با سیلاب‌های شدید و ایجاد فضای سبز کاهنده هوا، در حال بازاندیشی در ساخت کوچه‌های خود هستند و در این مناطق می‌توان مزارع کوچک، زیستگاه حیات وحش و باغچه‌ها و غیره را مشاهده کرد، از جمله این شهرها می‌توان به واشنگتن اشاره کرد (تصویر زیر مربوط به شهر واشنگتن است).

علاوه بر این، در شهر شیکاگو به منظور مقابله با سیل و نیز تعدیل هوا در زمستان و تابستان و نیز جلوگیری از آلوده شدن آب‌ها، پشت بام سبز به شدت در حال گسترش است؛ به طوری که این شهر میزبان ۲۵۹ بام باغ سبز است که در مجموع فضایی بیش از پنج میلیون و ۵۰۰ هزار فوت مربع را در بر گرفته است.

محبوبیت پشت‌بام‌های سبز میان ساکنان این شهر روز به روز در حال افزایش است به‌طوری که در چند سال اخیر حدود ۶۰۰ هزار فوت مربع بر مساحت این فضاهای سبز شهری بر بام خانه‌ها افزوده شده است. برنامه‌ریزان شهری پیش‌بینی کرده‌اند که با سرعت روزافزون جنبش احداث بام‌های سبز، شیکاگو تا چند سال آینده از بیش از هفت میلیون فوت مربع پشت‌بام سبز برخوردار خواهد بود.

بارش‌ها از مرز ۲۸۰ میلیمتر عبور کرد/ رشد ۳۱ درصدی نسبت به متوسط درازمدت+جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۵

با ثبت ۲۸۱٫۱ میلی‌متر بارش در ۲۱۴ روز نخست سال آبی جاری، رشدی ۳۱ درصدی در میزان بارش‌ها نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت به ثبت رسیده است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع کل ریزش‌های جوی از آغاز سال آبی جاری (اول مهر ۹۸) تا چهارم اردیبهشت ۹۹ (۲۱۴ روز ابتدایی سال آبی جاری) بالغ بر ۲۸۱٫۱ میلی‌متر است.

این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت (۲۱۴٫۵ میلی‌متر) ۳۱ درصد افزایش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته (۳۱۸ میلی‌متر) کاهشی ۱۲ درصدی را نشان می‌دهد.

جدول زیر، وضعیت بارندگی تجمعی حوضه‌های آبریز درجه یک کشور از اول مهر تا ساعت ۱۸:۳۰ روز چهارم اردیبهشت سال آبی ۹۹ - ۹۸ را نشان می‌دهد.

درصد اختلاف بارندگی سال آبی جاری با		بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۴ اردیبهشت (میلیمتر)					حوضه های اصلی (درجه یک)
		سال آبی گذشته	میانگین ۵۱ ساله	میانگین ۱۱ ساله +	سال آبی	سال آبی	
	میانگین ۵۱ ساله				۹۷-۹۸	۹۸-۹۹	
دریای خزر	۱۹	-۲۴	۳۰۹٫۶	۳۳۳	۴۸۲٫۲	۳۶۷٫۸	
خلیج فارس و دریای عمان	۲۴	-۲۰	۳۳۹٫۸	۲۹۹٫۸	۵۲۴٫۵	۴۲۱٫۵	
دریاچه ارومیه	۱۲	-۳۲	۲۷۱٫۲	۲۸۸٫۲	۴۵۱٫۱	۳۰۴٫۷	
فلات مرکزی	۴۵	۵	۱۴۳٫۶	۱۳۳٫۳	۱۹۹٫۳	۲۰۸٫۳	
مرزی شرق	۵۶	۴۲	۹۰٫۷	۷۸٫۹	۹۹٫۵	۱۴۱٫۷	
قره‌قروم	۳۴	-۴	۱۸۳٫۶	۱۶۵٫۶	۲۵۵٫۸	۲۴۶٫۴	
کل کشور	۳۱	-۱۲	۲۱۴٫۵	۲۰۰٫۷	۳۱۸	۲۸۱٫۱	

شرکت مدیریت منابع آب ایران ،

بحران آب اصلی‌ترین مشکل و چالش استانهای نوار شرقی کشور است؛ شرق ایران تشنه انتقال آب از دریای عمان – روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۶

اقلیم خشک و استفاده نامتعارف از منابع آبی خراسان رضوی، این استان را با بحران خشک‌سالی مواجه کرده است.

در حال حاضر مسأله آب و منابع آبی در کشور، چنان مهم و استراتژیک شده که ضرورت انجام اقدامات راهبردی برای جبران مسأله کم‌آبی را دوچندان کرده است. تعداد زیادی از ساکنان روستاها و مرزنشینان به دلیل تغییر اقلیم ناشی از خشک‌سالی طولانی مدت مجبور به مهاجرت از این مناطق شده و حاشیه‌نشین شده‌اند. تداوم این وضعیت سبب نابودی پتانسیل‌های تولیدی و اقتصادی در مناطق روستایی، بیکاری قشر آسیب‌پذیر اقتصادی، مهاجرت، تنش و بحران‌های اجتماعی و امنیتی می‌شود.

صنایع فولادی استان از جمله فولاد خراسان، نیشابور، سبزوار و خواف بیش‌تر در دشت‌های دارای بحران آب مستقر شده‌اند و چاه‌های آب تأمین‌کننده نیاز آبی آنهاست. به عنوان مثال سنگان شهر مرزی در شهرستان خواف استان خراسان رضوی است که به دلیل برخورداری از بزرگ‌ترین ذخایر سنگ آهن با عیار ۶۳ درصد به عسلویه شرق کشور شهرت یافته و برآوردها گویای وجود ۱/۲ میلیارد تن ذخیره سنگ آهن در این منطقه است؛ استفاده مناسب از این منبع مهم نیازمند آب است.

یک کارخانه فولاد بدون آب نمی‌تواند کار کند، برای همین کارخانه‌های فولاد باید در نزدیکی منابع آبی ساخته شوند، راه‌حلی که برای صنایع فولادی خراسان رضوی باقی می‌ماند، انتقال آب به این منطقه خشک است.

از نگاه مسئولان کشوری و استانی، با انجام مطالعات گسترده درباره حل مشکل کمبود آب در استان‌های شرقی کشور، در کنار مدیریت مصرف آب، راهکاری وجود دارد که می‌تواند حل‌کننده مشکلات آب

شرب در حوزه صنعت، کشاورزی، کوچ جمعیت باشد.

این راه حل، انتقال آب از سواحل دریای عمان به استان‌های خراسان رضوی و جنوبی و سیستان و بلوچستان است و نکته اساسی این است که این راهکار، چقدر می‌تواند مشکل کم‌آبی را در این سه استان برطرف کند؟ آیا توجیه اقتصادی دارد؟ استان‌های نوار شرقی خشک و نیمه‌خشک ما برای توسعه در بخش‌های مختلف، نیازمند چه مقدار آب شرب هستند.

استان‌ها و بخش خصوصی، اختیاردار اجرای طرح انتقال آب

تفاهم‌نامه انتقال آب دریای عمان از سواحل چابهار به نوار شرقی کشور از جمله استان‌های سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی و جنوبی و با حضور معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا و استانداران این سه استان در ۲۰ شهریور ۹۸ به امضاء رسید.

قاسم تقی‌زاده خامسی، معاون آب و آبفای وزیر نیرو، درباره این طرح به باشگاه خبرنگاران جوان می‌گوید: طرح انتقال آب از دریای عمان برای استان‌های سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی و جنوبی، براساس مطالعه طرح جامعی است که درمورد استفاده بهینه از آب دریا مطالعه و در نظر گرفته شده است تا در جهت رفع کمبودها به‌خصوص در بخش صنعت از دریا استفاده کنند.

او ادامه داد: برای خراسان جنوبی ۸۰ میلیون مترمکعب، خراسان رضوی ۱۱۰ میلیون مترمکعب و سیستان و بلوچستان ۲۵۰ میلیون مترمکعب آب تخصیص داده شده است.

دولت هیچ نقشی در اجرا نخواهد داشت

معاون آب و آبفا وزیر نیرو با اشاره به این که اختیارات کافی به استان‌ها داده شده که خود توسط بخش خصوصی این کار را انجام بدهند، می‌گوید: دولت هیچ نقشی در اجرا نخواهد داشت، ما طرح را تصویب

می‌کنیم و سرمایه‌گذاری و اجرا توسط بخش خصوصی انجام می‌شود.

تقی‌زاده‌خامسی می‌افزاید: تا آخرین جلسه، ایمیدرو (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) ۳۰ درصد و منطقه آزاد چابهار ۱۰ درصد از شرکت مجری را خریداری کرده و برای ۶۰ درصد باقی‌مانده در حال پیدا کردن مشتری هستند.

او با بیان این که اجرای این طرح تأثیری در قیمت آب شرب برای مردم ندارد، ادامه می‌دهد: پیشنهاد ما این است که این آب صرف صنعت شود، ولی اگر زمانی به آب شرب هم نیاز داشتیم، دولت می‌تواند خرید تضمینی کند، ولی فعلاً تصمیمی برای خرید نداریم.

نفس سفره‌های آب زیرزمینی به شماره افتاده است

برای کسب اطلاعات بیش‌تر در درباره چالش‌هایی که کمبود آب در خراسان‌رضوی ایجاد کرده، با مدیر عامل آب منطقه‌ای استان گفت‌وگو کردیم.

محمد علایی، مدیرعامل آب منطقه‌ای خراسان‌رضوی، با اشاره به این که خراسان‌رضوی استان خشکی است، می‌گوید: در این استان خشک، حجم آبی که از آبخوان‌های زیرزمینی برداشت می‌شود، ۱/۲ دهم میلیارد مترمکعب بیش‌تر از آبی است که این آبخوان‌ها تغذیه می‌شوند. ما به این حالت می‌گوییم تعادل آبی بهم خورده و کسری مخزن داریم؛ یعنی هر سال سطح آب‌های زیرزمینی افت می‌کند. آبخوان‌های زیرزمینی، مثل تشت‌های بزرگی هستند که در سال توسط بارندگی‌ها مقداری آب در آن نفوذ می‌کند و ما توسط چاه، چشمه و قنات از آن‌ها برداشت می‌کنیم.

مدیرعامل آب منطقه‌ای خراسان‌رضوی می‌گوید: باید این نسبت برداشت آب با آبی که تغذیه می‌کند، مساوی باشد؛ وگرنه آن تشت خالی می‌شود. ما ده‌ها سال است که در بیش‌تر نقاط استان میزان آبی که از آبخوان‌ها برداشت می‌کنیم، بیش از نزولات جوی است.

علاایی می‌افزاید: از ۳۷ حوضه آبی در استان، در ۳۴ حوضه حجم آبی که در سال برداشت می‌کنیم، بیش‌تر از آبی است که تغذیه می‌شود.

او تصریح می‌کند: وضعیت این آبخوان‌ها بحرانی است، یعنی هر سال سطح آب نشست کرده و کم می‌شود. سطح آب که در آبخوان افت کند، اول چشمه‌ها، بعد قنات‌ها و بعد چاه‌ها خشک می‌شوند.

مدیر عامل آب منطقه‌ای خراسان‌رضوی می‌گوید: هم‌زمان، هرچه در لایه‌های پایین‌تر می‌رویم، آب شورتر و بی‌کیفیت‌تر می‌شود که اگر این مسأله معالجه نشود، متناسب با سطح آب زیرزمینی که افت می‌کند، سطح زمین هم نشست کرده و شکاف و گسل برمی‌دارد که محدوده‌های قابل نشست دیگر خاکش زراعی نیست و نمی‌توان روی آن کشاورزی کرد.

علاایی می‌افزاید: آن زمین و خاک حاصلخیز ما به مناطق مستعد تولید ریزگرد و گردوغبار و همچنین منطقه‌ای برای پیشرفت کویر و توسعه بیابان تبدیل می‌شود.

او ادامه می‌دهد: مسأله دیگر در منطقه‌های فرونشست شده، این است که پایداری راه‌ها، راه‌آهن، خطوط انتقال انرژی و ساختمان‌ها تهدید می‌شود، چون زمین نشست می‌کند و این مورد بسیار خطرآفرین است.

مدیرعامل آب منطقه‌ای خراسان‌رضوی می‌گوید: از ۳۷ حوضه مطالعاتی آبی استان، در ۳۴ حوضه این اتفاق می‌افتد؛ مثلاً در غرب مشهد کاهش سطح آب زیرزمینی باعث شده که سطح زمین به حدود ۲۵ تا ۳۰ سانتی‌متر در سال نشست کند؛ درحالی‌که حد بحرانی یک میلی‌متر در سال است، یعنی ما ۳۵۰ میلی‌متر نشست داریم.

علاایی می‌افزاید: اگر بخواهیم استان را از نظر صنعتی و خدماتی توسعه دهیم، به آب بیش‌تری نیاز داریم. گرم شدن زمین و تغییرات آب‌وهوایی، میزان بارش ما را در میانگین کم‌تر کرده و نیاز آبی را بیش‌تر می‌کند.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان‌رضوی می‌گوید: این عوامل باعث شده بحران آب تبدیل شود به

یکی از اصلی‌ترین مشکلات و چالش‌های استان که باید با راهکار درستی آب استان را تأمین کنیم.

معالجه کسری مخزن آب با ۲ راهکار

علائی با اشاره به این که برای تأمین پایداری آب دو راهکار داریم، می‌افزاید: راهکار اول طرح مدیریت مصرف است که بر این اساس، در همه بخش‌ها بد مصرفی را کنار بگذاریم. این طرح خوشبختانه در استان توسط همه دستگاه‌های اجرایی، نیروهای نظامی و انتظامی، ائمه جمعه، نمایندگان مجلس، دانشگاه فردوسی، تشکلهای کشاورزی، ناجیان آب تأیید شده و در این زمینه تا سال ۱۴۰۵ باید کسری مخزن ما صفر شود.

او ادامه می‌دهد: باید تا ۱۴۰۵ همان اندازه‌ای برداشت کنیم که بارش داریم. این طرح در اجرا تاکنون بسیار موفقیت بوده است.

مدیرعامل آب منطقه‌ای خراسان رضوی با اشاره به این که در ۶۰ سال گذشته حدود ۳۰ میلیارد مترمکعب از مخازن آب زیرزمینی خود را از بین برده‌ایم و نیاز به جبران داریم، گفت: همه مشکل با مدیریت مصرف حل نمی‌شود.

علائی می‌افزاید: خراسان رضوی مخازن و معادن عظیم معدنی دارد که استفاده از آن‌ها نیازمند آب است. باید هم کشاورزی توسعه یابد و هم در کشت گلخانه‌ای و صنعت پیشرفت داشته باشیم. در نهایت ما باید دو راهکار مدیریت مصرف آب و انتقال آب از دریای عمان را در کنار هم داشته باشیم، چون ممکن است در آینده تغییرات آب و هوا، بارندگی را از میزان کنونی هم کم‌تر کند.

علائی با اشاره به این که طرح انتقال آب از دریای عمان توسط بخش خصوصی انجام خواهد شد، می‌افزاید: شرکت‌های لوله‌سازی بزرگ کشور اعلام آمادگی کرده‌اند که با تولید لوله بخشی از این اعتبار را تأمین کنند.

او با بیان این که همه تلاشمان این است که طرح انتقال آب از دریای عمان توسط بخش خصوصی اجرا شود، تا یکسری از مشکلات آینده استان حل شود، ادامه می‌دهد: مجوز تخصیص دو ساله است و اگر در دو سال کار را شروع نکنند، باطل می‌شود.

طرح انتقال آب چالش‌های طلای سرخ را حل می‌کند؟

غلامرضا میری، نایب رئیس شورای ملی زعفران، هم با اشاره به وضعیت زعفران در خراسان رضوی گفت: اکنون ما مقدار زیادی مازاد تولید زعفران داریم. محصولی که حداکثر ۲۰ درصد آن در داخل مصرف می‌شود و ۸۰ درصد را باید صادر کنیم. سال ۹۷ با توجه به همه حمایت‌های انجام شده و نشده، توانستیم ۳۲۰ تن زعفران را تولید کنیم و هر سال حدود ۱۲۰ تا ۱۸۰ تن آن روی دست کشاورز، تاجر و مغازه‌دار می‌ماند.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران ایران می‌گوید: با توجه به مطالبی که در جلسات مطرح کردند، در بخش زعفران قصد دارند ۳۰ هزار هکتار زعفران بین گناباد و کاخک کشت کنند.

میری می‌افزاید: اگر طرح انتقال آب از دریای عمان اتفاق بیفتد، مشکل آب برای کشت زعفران رفع می‌شود؛ اما اول باید ببینند که با این مقدار تولید زعفران قصد دارند چه کاری انجام دهند؟

او ادامه می‌دهد: اگر در چشم‌انداز این طرح استفاده از زعفران برای صنایع تبدیلی دیده شود و یک بخش از سرمایه‌گذاری به سمت صنایع تبدیلی برود، کار بسیار خوبی انجام می‌شود.

نایب رئیس شورای ملی زعفران می‌گوید: اگر ایده‌ای برای تولید زعفران و صنایع تبدیلی نباشد و بخواهیم زعفران را به صورت خام صادر کنیم، مطمئناً این مقدار زعفران هم مازاد خواهد بود و روی دست کشاورز می‌ماند و آن کشت زعفران برای هیچ کس مقرون به صرفه نخواهد بود.

انتقال آب از دریای عمان جهت ایجاد منابع آبی پایدار در خراسان رضوی

احمد یزدان‌پناه، معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خراسان رضوی، نیز درباره این طرح می‌گوید: طرح انتقال آب از دریای عمان به استان‌های شرقی کشور توسط شرکت تابش با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، مردم، ذی‌نفعان منطقه و حمایت دولت و استانداران خراسان رضوی و جنوبی و سیستان و بلوچستان انجام می‌شود.

او ادامه می‌دهد: این طرح با هدف ایجاد منابع آبی پایدار، اشتغال و جلوگیری از کوچ جمعیتی در نوار شرقی کشور جهت رفع کمبود و نیازهای آب شرب صنعت و کشاورزی پربازده در سه استان شرقی و مرزی کشور انجام می‌شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خراسان رضوی می‌گوید: طرح انتقال آب از دریای عمان با مشارکت صنایع معدنی سنگان خواف، صنایع فولاد و پتروشیمی مکران، شرکت‌های سازنده تجهیزات شیرین‌سازی نیروگاهی و خطوط انتقال و همچنین پیمانکاران بزرگ صنعت آب کشور صورت می‌گیرد. یزدان‌پناه می‌افزاید: این شرکت‌ها براساس توانمندی تأمین منابع مالی، تجهیزاتی و اجرای پروژه به نسبت سهام مشارکت در شرکت تابش ایفای نقش می‌کنند.

او ادامه می‌دهد: ۶۵ درصد در بخش اجرا و ۳۵ درصد در بخش تأمین تجهیزات با تعریف ماتریس مسئولیت مشخص بین اعضای کنسرسیوم به نسبت توانایی موجود تقسیم کار انجام خواهد شد. البته در هر مرحله از افزایش سرمایه شرکت امکان مشارکت سرمایه‌گذاران جدید مهیا بوده و انجام می‌شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خراسان رضوی با اشاره به نقش استانداری و دولت در این طرح می‌گوید: با توجه به تأکید مقام معظم رهبری و همچنین دستور ریاست محترم جمهوری به ضرورت انجام این طرح عظیم و ملی، استانداری‌های سه استان خراسان رضوی و جنوبی و سیستان و بلوچستان مجوزها و تسهیلات قانونی مورد نیاز را فراهم می‌کنند و نقش نظارتی و حمایتی خود را تا اجرایی شدن طرح

برعهده خواهند داشت.

یزدان‌پناه با اشاره به اختصاص بخشی از این آب به حوزه کشت زعفران می‌افزاید: در این خصوص با دوراندیشی استاندار محترم هلدینگ نگین تابش رضوی با مشارکت بخش خصوصی تشکیل شده که قرار است با ایجاد شرکت‌های تعاونی مردم‌محور تابعه و واگذاری زمین‌های منابع طبیعی در طول مسیر ۵۰ هزار هکتار، سهم آب مورد نیاز را تأمین کرده و فرصت سرمایه‌گذاری برای تمامی تجار و کشاورزان استان را فراهم کند.

او ادامه می‌دهد: صنایع فرآوری و بسته‌بندی زعفران فرصتی برای ایجاد ارزش‌افزوده در قالب هلدینگ مذکور بوده و معتقدیم ایران باید جایگاه واقعی خود را در داشتن گردش مالی حداکثری این محصول در جهان داشته باشد.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خراسان رضوی می‌گوید: سهم خراسان رضوی ۱۲۰ میلیون مترمکعب در فاز اول است و در خطوط توسعه بعدی میزان بیش‌تری تخصیص خواهد یافت.

یزدان‌پناه افزود: مطالعات مفهومی و پایه طرح انجام شده، عملیات اجرایی از اوایل سال ۹۹ شروع خواهد شد که مدت اجرای طرح هفت سال در نظر گرفته شده است.

او ادامه می‌دهد: حجم سرمایه‌گذاری برای فاز اول و انتقال ۲۵۰ میلیون مترمکعب آب در سال به سه استان در حدود ۲/۵ میلیارد یورو ارزیابی شده است.

کلام آخر این که امروزه مدیریت و حفاظت از آب در همه کشورها دارای اهمیت بالایی است. طبق آمارهای موجود، مصرف ۹۱/۷ درصد از آب در ایران در بخش کشاورزی، ۶/۵ درصد در بخش شرب و ۱/۸ درصد در بخش صنعت صورت می‌پذیرد و بخش صنعت کم‌ترین سهم را در مصرف آب دارد و این درحالی است که در کشورهای صنعتی و پیشرفته مصرف آب در بخش صنعت بسیار بالاست.

طرح انتقال آب از دریای عمان به استان‌های شرق کشور راهی برای رهایی از مشکلات خشک‌سالی و

کم‌آبی و افقی روشن در زمینه توسعه خراسان رضوی در این منطقه خشک به‌شمار می‌رود که امیدواریم
با همکاری دولت و بخش خصوصی اتفاق‌های خوبی در این بخش رخ دهد.

پربارش ترین استان کشور کجاست؟ - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۶

بررسی آمار بارش‌ها در ۳۱ استان کشور در ۲۱۴ روز ابتدایی سال آبی جاری نشان می‌دهد که رکورددار بارش‌ها، استان گیلان با ثبت ۸۹۹,۱ میلی‌متر بارش است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، در ۲۱۴ روز ابتدایی سال آبی جاری (اول مهرماه ۹۸ تا چهارم اردیبهشت ماه ۹۹) مجموع بارش‌های کشور به ۲۸۱,۱ میلی‌متر رسید.

بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، برخی استان‌های کشور در این مدت از این میزان بیشتر و برخی کمتر از آن، بارش داشته‌اند.

بررسی آمار بارش‌ها در ۳۱ استان کشور در ۲۱۴ روز ابتدایی سال آبی جاری نشان می‌دهد که رکورددار بارش‌ها، استان گیلان با ثبت ۸۹۹,۱ میلی‌متر بارش است. پس از گیلان، استان لرستان با ثبت ۶۶۵,۵ میلی‌متر دومین استان پربارش کشور و استان کهگیلویه و بویراحمد با ۶۲۵,۸ میلی‌متر سومین استان پربارش کشور است.

میزان آب ورودی به سدهای کشور ۴۰ درصد کاهش یافت - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۰۶

تهران - ایرنا - میزان ورودی آب به سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری تا پنج اردیبهشت ماه نسبت به مدت مشابه پارسال ۴۰ درصد کاهش دارد.

بر اساس تازه‌ترین گزارش شرکت مدیریت منابع آب ایران، میزان آب ورودی به سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری (مهرماه ۹۸) تا پنج اردیبهشت ماه به رقم ۳۸ میلیارد متر مکعب رسیده است.

کاهش ورودی آب به سدهای کشور بیانگر آن است که میزان بارندگی‌های امسال نسبت به پارسال با کاهش مواجه شده و تداوم این روند نیاز به استفاده از منابع زیرزمینی را بیشتر خواهد کرد.

استفاده بیشتر از منابع آب زیرزمینی در شرایطی که این منابع به گفته مقام‌های مسوول شرکت مدیریت منابع آب ایران با کاهش ۱۳۰ میلیارد متر مکعبی همراه است عواقب ناخوشایندی برای کشورمان به همراه خواهد داشت.

به نظر در چنین شرایطی باید استفاده بهینه از آب مورد توجه جدی همگان قرار گیرد.

علاوه بر آن به گفته «قاسم تقی زاده خامسی» معاون آب و آبفای وزیر نیرو استفاده از پساب باید تبدیل به اولویت برای همگان شود.

بی‌توجهی به مدیریت مصرف و استفاده نکردن از پساب به همراه تداوم کاهش ورودی آب به سدها وضعیت خوبی به همراه نخواهد داشت.

میزان خروجی آب از سدها نیز از ابتدای سال آبی جاری تا پنج اردیبهشت ۲۹,۵ میلیارد متر مکعب بوده که نسبت به مدت مشابه پارسال ۳۲ درصد کاهش دارد.

تراز دریاچه ارومیه در آستانه رسیدن به ۱۲۷۲ متر - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۶

ارومیه- ایرنا- رییس دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی بیان اینکه تراز دریاچه ارومیه به یک هزار و ۲۷۱ متر و ۸۰ سانتی متر رسیده، اظهار داشت: افزایش تراز این دریاچه ادامه دارد و پیش‌بینی می‌شود در صورت ادامه روند کنونی، شاهد رسیدن تراز آن به یک هزار و ۲۷۲ متر باشیم. فرهاد سرخوش روز شنبه در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا بیان کرد: تراز نگین آبی آذربایجان در مقایسه با سال گذشته ۲۶ سانتی متر افزایش را نشان می‌دهد که با توجه به کاهش بارش در حوضه، رقم بسیار مناسبی است.

وی با اعلام اینکه آب دریاچه به بیش از چهار میلیارد و ۹۳۰ میلیون مترمکعب رسیده، گفت: حجم آب نگین آبی آذربایجان نسبت به سال گذشته ۱۶۰ میلیون مترمکعب افزایش دارد.

وی ضمن مقایسه مساحت دریاچه با زمان مشابه سال گذشته، اظهار داشت: وسعت دریاچه بر اساس آخرین پایش در مقایسه با سال گذشته ۳۸ کیلومترمربع افزایش یافته و به سه هزار و ۱۶۳ کیلومترمربع رسیده است.

«سرخوش» با اعلام اینکه طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه طی سال جاری و به تدریج به بهره‌برداری می‌رسد، افزود: تونل انتقال آب از جنوب آذربایجان غربی هم‌اکنون از ۸۹ درصد پیشرفت فیزیکی برخوردار است و این طرح دی‌ماه امسال به بهره‌برداری رسیده و آب رودخانه زاب به بستر دریاچه می‌رسد.

همچنین مدیر طرح حفاظت از تالاب‌های ایران از تداوم همکاری‌های دولت ژاپن با ایران برای هفتمین سال متوالی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه خبر داده است.

سند همکاری فاز هفتم پروژه «الگوسازی مشارکت مردم برای احیای دریاچه ارومیه» نیز بین برنامه عمران

ملل متحد و معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست به امضا رسیده است. طی زمستان ۱۳۹۷ و بهار ۱۳۹۸ به واسطه افزایش میزان آب ورودی به دریاچه، تراز آن طی چند ماه بیش از یک متر افزایش یافت و امید زیادی را در راستای احیای این دریاچه ایجاد کرد؛ اگرچه در ماه‌های بعدی و به واسطه کاهش آب‌های ورودی و تبخیر آب، تراز دریاچه روند کاهشی داشت ولی سطح آن در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته همچنان بالاتر بوده است.

با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بیانجامد.

قبل از تشکیل این ستاد تراز دریاچه سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه برنامه‌ریزی، تخصیص اعتبار و تلاش دولت تدبیر و امید برای احیای این دریاچه، روند خشک شدن آن متوقف شد و بارندگی‌ها هم به کمک دریاچه آمد.

هرچند تراز یک‌هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد.

دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیای قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴ / به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک‌ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

۷۴ درصد حجم مخازن سدها پر شد - خبرگزاری الف مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۷

شرکت مدیریت منابع آب ایران اعلام کرد: میزان پرشدگی سدهای کشور به حدود ۷۴ درصد رسیده است.

به گزارش خبرآنلاین، تازه‌ترین گزارش شرکت مدیریت منابع آب ایران نشان می‌دهد: موجودی آب سدهای کشور تا پنجم اردیبهشت ماه معادل ۳۷,۲ میلیارد مترمکعب بوده که نسبت به مدت مشابه پارسال ۶ درصد کاهش دارد.

البته موجودی آب سدها نسبت به هفته گذشته یک هزار میلیون متر مکعب افزایش را نشان می‌دهد.

تعداد سدهایی که بیش از ۹۰ درصد پرشدگی دارند ۷۷ سد گزارش شده است.

تعداد سدهایی که کمتر از ۴۰ درصد پرشدگی دارند نیز ۲۶ سد هست.

سدهای کشور در سیلاب‌هایی که در دو سال اخیر روی داد نقش کلیدی در مهار و جلوگیری از افزایش میزان خسارت‌ها داشته‌اند.

کشورمان دارای ۱۹۳ سد درحال بهره‌برداری است که حجم مخازن آنها ۵۰,۵ میلیارد متر مکعب است.

سدها علاوه بر نقش مهمی که در تامین آب مورد نیاز بخش شرب و کشاورزی دارند تنظیم‌کننده

جریان‌های سیلابی نیز هستند که این نقش تا سال‌ها به دلیل خشکسالی کمتر مورد توجه بود.

نیاز ۲۰ میلیارد مترمکعبی دریاچه ارومیه برای تاب آوری - خبرگزاری میزان مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۰۷

خبرگزاری میزان- کارشناس حوزه محیط زیست نیاز دریاچه ارومیه را برای تاب آوری حدود ۲۰ میلیارد مترمکعب آب عنوان کرد.

نیاز ۲۰ میلیارد مترمکعبی دریاچه ارومیه برای تاب آوریمحمد درویش در گفت‌وگو با میزان با اشاره به آخرین وضعیت دریاچه ارومیه اظهار کرد: دریاچه ارومیه برای سومین سال پیاپی دوره ترسالی خود را سپری می‌کند و میانگین بارش‌های حوزه دریاچه ارومیه از متوسط ۶۰ ساله بیشتر بوده است. این کارشناس محیط زیست تصریح کرد: افزایش ریزش‌های جوی خطر کویر شدن آن را برطرف کرده و حجم آب این دریاچه به ۸ میلیارد مترمکعب رسیده است.

وی افزود: با وجود بارش‌های اخیر نباید چندان خوش باور بود؛ دریاچه ارومیه برای تاب آوری نیاز به ۲۰ میلیارد متر مکعب آب دارد و در سال ۱۳۷۵ سابقه حجم ۳۳ میلیارد مکعب نیز داشته است.

درویش تصریح کرد: برای احیای دریاچه ارومیه نیاز است که شرایط برای تغییر فعالیت‌های کشاورزی در پایین دست این دریاچه فراهم شود و نمی‌توان به بارش‌های اخیر برای احیای این دریاچه بسنده کرد. این کارشناس محیط زیست بیان کرد: دولت طرحی برای انتقال آب از رودخانه زاب به سمت دریاچه ارومیه دنبال می‌کند که طی آن سالانه ۶۰۰ میلیون مترمکعب آب وارد این حوزه می‌شود با این وجود طرح‌های انتقال آب به دلیل ماهیت آن می‌تواند به طبیعت لطمه وارد کند و به بهای آبدی یک نقطه بخشی دیگر ویران شود.

وی افزود: دولت با ایجاد چندین تصفیه خانه در تبریز و لایروبی آبراه‌ها به دنبال تزریق ۱ میلیارد مترمکعب به دریاچه ارومیه است و تاکنون ۳۰۰ میلیون مترمکعب آب به دریاچه ارومیه وارد شده است.

درویش گفت: کار اصولی با توقف سدسازی، رها سازی ۳۰ درصد از ذخیره آب مخازن سدها صورت می‌گیرد و دولت باید اجازه صادرات آب مجازی در این حوزه و افزایش سطح کشت چغندر در میان‌دواب را ندهد تا حقابه دریاچه ارومیه به ۳,۳ میلیارد مترمکعب برسد.

بررسی آخرین وضعیت دریاچه ارومیه از ابتدای سال آبی جاری تا ۳۱ فروردین ماه ۹۹ نشان می‌دهد که تراز سطح آب به رقم ۱۲۷۱,۷۶ سانتیمتر رسیده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با افزایش ۲۹ سانتیمتری روبرو بوده است.

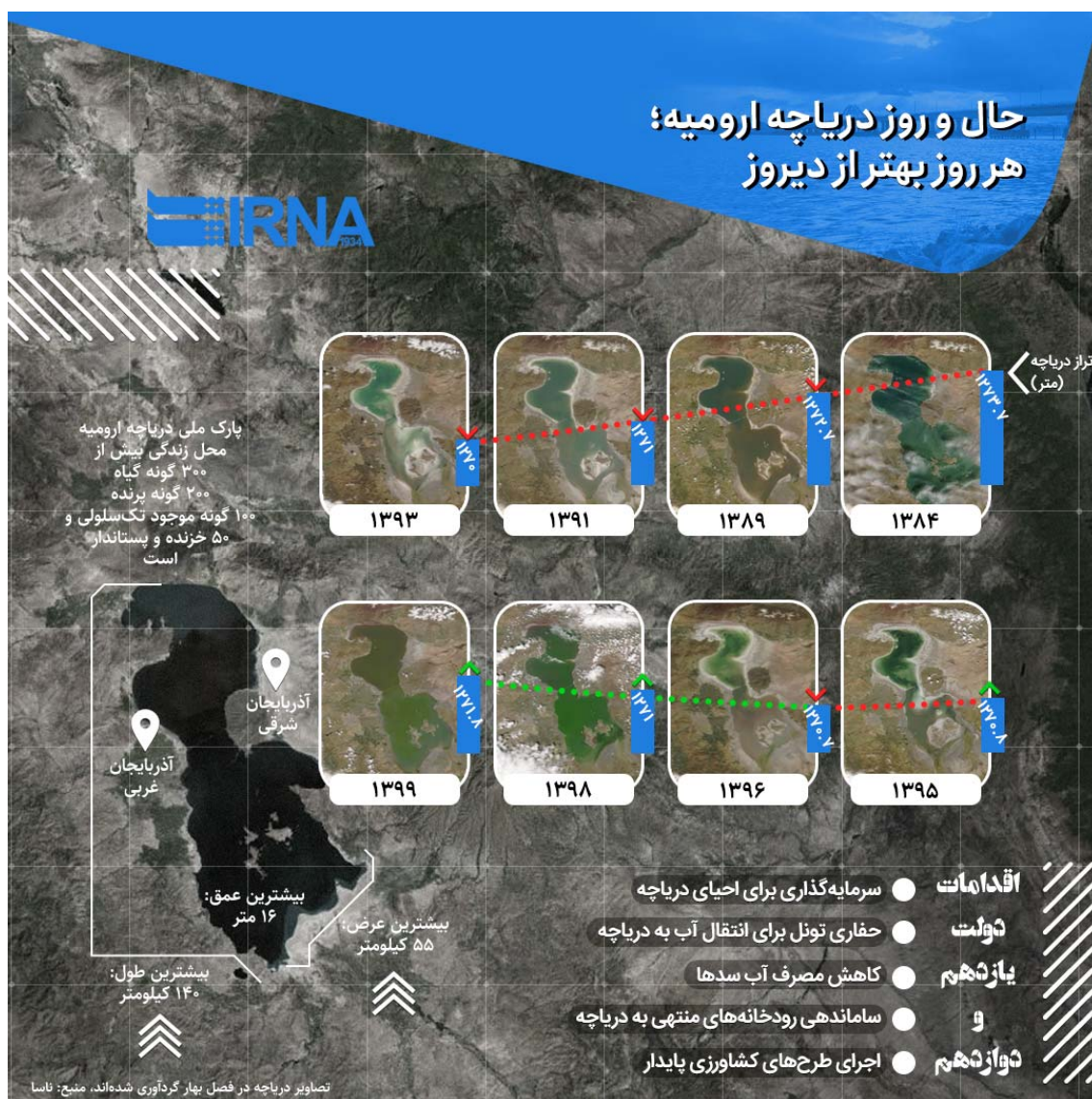
لازم به ذکر است که با افزایش هر سانتی متر تراز، حدود ۲۰ میلیون مترمکعب آب وارد دریاچه می‌شود. در این بین تراز سطح آب دریاچه ارومیه نسبت به دراز مدت کاهش ۲ متر و ۸۶ سانتیمتری را به ثبت رسانده است.

وسعت دریاچه ارومیه تا ۳۱ فروردین ۹۹ رقم ۳۱۳۳,۳۵ کیلومتر مربع بوده که نسبت به وسعت سال گذشته با رقم ۲۹۴۴,۹۹ کیلومتر مربعی رشد ۳۰۴,۹۸ کیلومتر مربعی داشته است.

بررسی حجم آب دریاچه در تاریخ مورد بررسی به ۴,۸۰ میلیارد متر مکعب رسیده است که نسبت به سال گذشته رشد ۱,۳۷ میلیارد متر مکعبی و نسبت به دراز مدت با افت ۱۱,۲۴ میلیارد مترمکعبی روبرو بوده است.

حال و روز دریاچه ارومیه؛ هر روز بهتر از دیروز - خبرگزی ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۷

با افزایش بارندگی‌ها، امسال نگین آبی آذربایجان روزهای بهتری را تجربه می‌کند.

حذف تنها مجموعه پژوهشی فعال در زمینه آبخیزداری کشور در شرایط بحران سیل؛ ادغام پژوهشکده آبخیزداری تیر خلاصی بر مدیریت منابع آب است - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸

پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری تنها مجموعه پژوهشی تخصصی در زمینه آبخیزداری است که امروزه با اجرای طرح‌های تحقیقاتی و الگوهای متعدد آبخیزداری و آبخوانداری، تهیه نقشه‌های ملی متعدد در زمینه ظرفیت‌های آبی کشور، خطر و اطللس سیل، شدت فرسایش و تخریب خاک اقدامات شگفت‌انگیزی را به منصه ظهور رسانده است. سال ۹۸ سال سیلاب نام گرفت. در این سال ۱۳۸ سیل بزرگ و کوچک در سطح حوضه‌های آبخیز کشور به وقوع پیوست که نه تنها خسارت مالی زیادی به بار آورد و به زیرساخت‌های ۱۶ استان کشور آسیب زد؛ بلکه سبب فوت تعدادی از هموطنانمان شد. با وجود وقوع سیل‌های شدید و مکرر در ایران قرار است که تنها مرکز مطالعات آبخیزداری کشور حذف و تبدیل به یکی از زیرمجموعه‌های موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع شود.

ایران چهارمین کشور سیل‌خیز دنیاست

وقوع سیل در کشور فقط محدود به سال گذشته یا امسال نیست. براساس آخرین اطلاعات دفتر کنترل سیلاب و آبخوانداری سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری، ایران چهارمین کشور سیل‌خیز دنیاست و ۹۶ درصد مساحت کشور سطوح متفاوتی از سیل‌خیزی را دارند.

سیل‌خیزی ایران درحالی مطرح است که بسیاری از کارشناسان فعالیت‌های آبخیزداری را راهکاری برای مدیریت ریسک سیل می‌دانند. با فعالیت‌های آبخیزداری علاوه بر کاهش سرعت و شدت سیلاب می‌توان فرسایش خاک هنگام سیل را کنترل کرد. برای تصور فاجعه‌ای که فرسایش خاک می‌تواند به دنبال داشته

باشد، ذکر این نکته کافی است که سالانه ۲۵۰ میلیون مترمکعب خاک وارد سدهای کشور می‌شود؛ این در حالی است که برای تولید یک سانتی‌متر خاک به ۸۰۰ سال زمان نیاز است.

براساس آخرین گزارش‌ها تاکنون عملیات آبخیزداری در ۱۲ میلیون هکتار از حوضه‌های آبخیز انجام شده است که این میزان تنها حدود ۱۰ درصد حوضه‌های آبخیز را شامل می‌شود. همچنین در ۱/۵ میلیون هکتار از حوضه‌ها اجرای عملیات آبخیزداری در دست اقدام است و در ۱۴ میلیون هکتار دیگر نیز مطالعات اجرایی وجود دارد. با وجود این که عملیات آبخیزداری در کشور ما هنوز در ابتدای راه خود است، خبرهایی از حذف پژوهشکده آبخیزداری به گوش می‌رسد. این پژوهشکده تنها مجموعه‌ای است که از سال ۱۳۷۲ در کشور به صورت بنیادین و کاربردی در زمینه آبخیزداری و حفاظت خاک به فعالیت پرداخته است.

طی سال گذشته پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری «اطلس ملی سیل» را تدوین و مناطق بحرانی آن را مشخص کرد. با تمام این‌ها قرار است که بر اساس مصوبه شورای عالی اداری، به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و سازمان اداری و استخدامی کشور، این پژوهشکده با موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور ادغام شود و مرکزی به نام «موسسه تحقیقات جنگل، مرتع و آبخیزداری» شکل گیرد.

این مصوبه شورای عالی اداری، اعتراض جمعی از اساتید حوضه آبخیزداری را به دنبال داشته است. سیدآهنگ کوثر، پدر آبخوانداری کشور، در نامه‌ای به کاظم خاوازی، وزیر جهاد کشاورزی، ضمن اعلام مخالفت خود با حذف تنها پژوهشکده آبخیزداری کشور نوشته است: بهتر است تصمیم‌ها به بهتر شدن دستاوردها بینجامد، نه کم‌تر شدن ارزش‌ها. ما بر این باوریم که باید آبخوانداری در تمام عرصه‌های مستعد آن در سطح کشور گسترش یابد تا زمینه نجات سرزمین ما از بحران منابع آب زیرزمینی فراهم شود و این پژوهشکده به عنوان تنها نهاد تخصصی که خود را وقف مطالعه در این زمینه کرده است باید تقویت شود، نه این که با یک تصمیم، تمام تلاش‌های پیشینیان بر باد داده شود.

کارشناسان و فعالان آبخیزداری کشور بر این باورند که حذف پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری و ادغام آن به عنوان یکی از زیربخش‌های موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع با سیاست دولت بر اجرای طرح‌های آبخیزداری و آبخیزداری برای کاهش سیلاب، فرسایش خاک و تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی در تضاد است.

حذف پژوهشکده ضربه جبران‌ناپذیری به زیرساخت‌های طبیعی وارد می‌کند. جهانگیر پرهت، استاد تمام پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، ضمن اشاره به این که در کشور ما از یک طرف سیل خانمان‌سوز شده است و از سوی دیگر کم‌آبی بحران‌آفرینی می‌کند، به ایسنا می‌گوید: حذف پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری ضربه جبران‌ناپذیری به زیرساخت‌های طبیعی تولید و حفاظت، پایداری و سلامت حوضه‌های آبخیز وارد می‌کند.

پرهت با بیان این که این ادغام به علت موازی‌کاری در حال انجام است، تصریح می‌کند: تصور این که این دو مجموعه مشابه یکدیگر هستند، مانند این است که بگوییم کار زراعت، باغبانی، جنگل‌داری و آبخیزداری مشابه یکدیگرند.

این استاد تمام حوزه خاک و آبخیزداری با تأکید بر این که آبخیزداری و حفاظت از خاک موضوع گسترده‌ای است که جنگل، باغ، مناطق مسکونی، رودخانه و... بخش‌هایی از چگونگی مدیریت آن هستند، اظهار می‌کند: این موارد از نظر تخصصی ارتباطی به یکدیگر ندارند و از هم مستقل هستند.

پرهت ادامه می‌دهد: پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری با نگرش نوین، مدل مدیریت جامع و یکپارچه حوضه‌های آبخیز را مطرح کرده و به دنبال پیاده‌سازی این الگوی چاره‌ساز در کشور است که بر این اساس مجوز تأسیس مرکز بین‌المللی مدیریت جامع حوضه‌های آبخیز و تنوع‌زیستی از سوی یونسکو به ایران داده شده است. آیا با در نظر گرفتن این موضوع باید موجودیت مستقل پژوهشکده حذف شود و

به عنوان زیر مجموعه‌ای از موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور درآید؟

۴۰۰ آبخوان و دشت کشور در شرایط بحرانی قرار دارند

این استاد آبخیزداری در پایان با اشاره به این که در دوره‌های خشک‌سالی نیز کشور ما با سیل‌های زیادی مواجه بود و اکنون نیز که بارش‌هایی خوبی در کشور داریم، همچنان با پدیده سیل مواجه هستیم، گفت: در کنار این از ۶۰۰ آبخوان مهم تولیدی و سکونتی در کشور ۴۰۰ آبخوان و دشت در شرایط بحرانی و با خطر جدی فرونشست زمین روبه‌رو هستند. از این‌رو حذف پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری می‌تواند نشان‌دهنده بی‌توجهی به اهمیت و جایگاه موضوع بسیار حیاتی آبخیزداری و آبخوانداری در کشور باشد.

ادغام پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری غیرقانونی است

همچنین عضو کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی نیز با غیرقانونی دانستن ادغام مؤسسات تحقیقاتی وزارت جهاد کشاورزی به تسنیم گفت: مصوبه شورای عالی اداری دولت مبنی بر ادغام (انحلال) پژوهشکده آبخیزداری باید لغو شود.

جبار کوچکی‌نژاد، نماینده مردم رشت در مجلس شورای اسلامی، در نامه‌ای خطاب به معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان امور اداری با غیرقانونی عنوان کردن مصوبه شورای عالی اداری مبنی بر ادغام پژوهشکده‌ها و مؤسسات پژوهشی سازمان تحقیقات جهاد کشاورزی (به‌خصوص پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری که از جمله مهم‌ترین و مؤثرترین مراکز تحقیقاتی وزارت جهاد کشاورزی جهت تحقق امنیت غذایی و همچنین مهار سیل در کشور است)، خواستار لغو این مصوبه شد. عضو کمیسیون آموزش تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی با تأکید بر نادرست بودن ادغام

پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری افزود: هیچ مقامی اختیار حذف هیچ مؤسسه تحقیقاتی و سازمانی را که مصوبه مجلس داشته باشد، ندارد؛ مگر این که مجلس شورای اسلامی آن را حذف کند.

به گفته نماینده مردم رشت در مجلس شورای اسلامی، ادغام (انحلال) پژوهشکده‌های وزارت جهاد کشاورزی آن هم در سال جهش تولید موجب نگرانی متخصصان بخش کشاورزی و تحقیقاتی کشور شده است و کوچک‌سازی دولت ابتدا باید از مؤسساتی شروع شود که مدیرانش دارای حقوق‌های نجومی هستند.

تداوم روند کاهشی بارش ها در کشور - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸

تهران-ایرنا- روند کاهشی بارش ها در سال آبی جاری (مهره ۹۸) با وجود تداوم بارندگی ها همچنان ادامه دارد.

میزان بارش های کل کشور از ابتدای سال آبی جاری (مهره ۹۸) تا هفتم اردیبهشت براساس گزارش جدید دفتر مطالعات منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران به ۲۸۵,۹ میلیمتر رسید، این میزان بارش درحالی است که سال گذشته ۳۱۸,۴ میلیمتر بارش در کشور ثبت شده است.

کاهش بارش ها همچنین درحالی است که سطح برفی کشور نیز نسبت به سال گذشته کاهش یافت. میزان بارش ها در حوضه آبریز دریای خزر از ابتدای سال آبی جاری تا هفت اردیبهشت به ۳۸۵,۱ میلیمتر رسید و این درحالی است که سال گذشته ۴۸۲,۳ میلیمتر بارش دریافت کرده بود.

حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان هم تا هفت اردیبهشت ۴۲۴,۳ میلیمتر بارندگی دریافت کرده که میزان آن در سال گذشته ۵۲۴,۶ میلیمتر بود. بارش های حوضه آبریز دریاچه ارومیه هم درحالی ۳۱۶,۳ میلیمتر گزارش شده که سال گذشته ۴۵۱,۲ میلیمتر بارش دریافت داشته است.

فلات مرکزی ایران هم تا ۷ اردیبهشت ۲۱۱,۳ میلیمتر بارندگی دریافت کرده درحالی که میزان بارش های آن سال گذشته ۱۹۹,۶ میلیمتر بود.

میزان بارش های حوضه آبریز مرزی شرق به بالاترین حد خود نسبت به سال آبی گذشته رسید به گونه ای که تا هفت اردیبهشت ۱۴۲,۲ میلیمتر بارش دریافت کرد درحالی که سال گذشته تنها ۹۹,۹ میلیمتر بارش دریافت کرده بود. این میزان بارش سبب شده وضعیت کشاورزی در مناطق متاثر از این حوضه با رشد مواجه شود. حوضه آبریز قره قوم نیز با کاهش بارش روبرو شده است.

حجم آب دریاچه ارومیه به ۵ میلیارد مترمکعب رسید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸

ارومیه- ایرنا- مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی گفت: آب دریاچه ارومیه طبق آخرین سنجش صورت گرفته به پنج میلیارد مترمکعب رسید تا رکورد حجم آب آن در حداقل یک دهه گذشته شکسته شود.

اتابک جعفری روز دوشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: با رسیدن به این رقم، حجم آب دریاچه ارومیه نسبت به زمان مشابه سال گذشته ۶۵۰ میلیون مترمکعب و نسبت به ابتدای سال آبی جاری (اول مهر ۱۳۹۸)، یک میلیارد و ۵۷۰ میلیون مترمکعب افزایش نشان می‌دهد.

وی با مقایسه مساحت دریاچه ارومیه با زمان مشابه سال گذشته، اظهار داشت: وسعت دریاچه بر اساس آخرین پایش در مقایسه با سال گذشته ۱۴۲ کیلومترمربع افزایش یافته و به سه هزار و ۱۷۸ کیلومترمربع رسیده است.

وی بیان کرد: تراز فعلی این دریاچه نیز یک هزار و ۲۷۱ متر و ۸۲ سانتی‌متر است که ۲۱ سانتی‌متر بیشتر از زمان مشابه سال گذشته برآورد می‌شود.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی با اعلام اینکه طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه طی سال جاری و به تدریج به بهره‌برداری می‌رسد، افزود: تراز دریاچه ارومیه در صورت بهره‌برداری از این طرح‌ها سالانه نزدیک به یک متر افزایش می‌یابد و وعده رییس‌جمهوری در خصوص نگین آبی آذربایجان عملی می‌شود.

به گزارش ایرنا طی زمستان ۱۳۹۷ و بهار ۱۳۹۸ به واسطه افزایش میزان آب ورودی به دریاچه، تراز آن طی چند ماه بیش از یک متر افزایش یافت و امید زیادی را در راستای احیای این دریاچه ایجاد کرد؛

اگرچه در ماه‌های بعدی و به واسطه کاهش آب‌های ورودی و تبخیر آب، تراز دریاچه روند کاهشی داشت ولی سطح آن در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته همچنان بالاتر بوده است.

با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بیانجامد.

قبل از تشکیل این ستاد تراز دریاچه سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه برنامه‌ریزی، تخصیص اعتبار و تلاش دولت تدبیر و امید برای احیای این دریاچه، روند خشک شدن آن متوقف شد و بارندگی‌ها هم به کمک دریاچه آمد.

هرچند تراز یک‌هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد.

دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیا قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴ / به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک‌ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

افزایش بارندگی ۹ استان در سال آبی جدید - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸

تهران- ایرنا- میزان بارش‌های سال آبی جاری (از مهر ۹۸) در ۹ استان کشور نسبت به مدت مشابه پارسال رشد داشته است.

براساس تازه‌ترین گزارش دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، استان‌های بوشهر، تهران، خراسان جنوبی، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، کرمان و هرمزگان از مجموع ۳۱ استان کشور نسبت به مدت مشابه پارسال با رشد بارش روبرو شده‌اند.

میزان بارش‌های استان بوشهر از ابتدای سال آبی جاری تا هشتم اردیبهشت ۳۶۳,۶ میلیمتر است که پارسال و در همین بازه زمانی ۳۴۱,۵ میلیمتر بارندگی داشت.

استان تهران در سال آبی جاری و تا هشتم اردیبهشت ۴۱۱,۴۶ میلیمتر بارندگی دریافت کرد در حالی که میزان بارش‌های آن پارسال ۳۶۲,۳ میلیمتر بود.

خراسان جنوبی هم تا هشت اردیبهشت ۱۶۲,۸۸ میلیمتر بارندگی داشته در حالی که پارسال در همین بازه زمانی میزان بارش‌های آن به ۱۳۸,۳۵ رسید.

سمنان امسال تا هشت اردیبهشت ۱۹۰,۴ میلیمتر بارندگی داشت و پارسال ۱۵۶,۱ میلیمتر بارندگی دریافت کرده بود.

استان فارس نیز ۱۸۴,۲ میلیمتر بارندگی دارد در حالی که پارسال ۱۱۵,۴ میلیمتر بارندگی به خود دید. امسال و در سال آبی جاری استان قزوین هم ۳۹۹ میلیمتر بارندگی داشت و پارسال نیز ۳۶۳,۵ میلیمتر داشت. کرمان امسال ۴۲۶,۸ میلیمتر بارندگی دارد در حالی که پارسال ۴۰۵,۵ میلیمتر بارندگی را تجربه کرده بود. پربارش‌ترین استان کشور در سال آبی جاری گیلان با ۹۳۸,۳ میلیمتر بارندگی است. کم بارش‌ترین استان نیز یزد با بارش ۹۵,۷ میلیمتری است.

**امسال با وجود افزایش ۳۵ درصدی حجم سیلاب رودخانه هیرمند هیچ روستایی خسارت
ندید؛ خشک‌سالی و سیلاب ۲ بحران هیرمند برای سیستان - روزنامه سبزینه مورخ
۱۳۹۹/۰۲/۰۹**

هامون سومین دریاچه بزرگ ایران پس از دریاچه خزر و دریاچه ارومیه، هفتمین تالاب بین‌المللی جهان و یکی از ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره در ایران است. این دریاچه از سه دریاچه کوچک به نام‌های هامون پوزک، هامون سابوری و هامون هیرمند تشکیل شده‌است که در زمان فراوانی آب به هم می‌پیوندند و دریاچه مشترک هامون بین افغانستان و ایران را تشکیل می‌دهند. امسال با وجود این که حجم سیلاب رودخانه هیرمند ۳۰ درصد بیش‌تر از سیلاب پارسال بوده است، اما طغیان آن به هیچ روستایی خسارت وارد نکرد.

درست یک‌سال پیش وقتی رودخانه هیرمند در نتیجه بارش‌های فوق‌سنگین افغانستان طغیان کرد، شماری از روستاهای منطقه سیستان واقع در شمال استان سیستان و بلوچستان را آب برد و میلیاردها تومان خسارت به زیرساخت‌ها و خانه‌های مردم این منطقه وارد شد.

اگرچه امسال شرکت آب منطقه‌ای سیستان و بلوچستان اعلام کرد سیلاب هیرمند بین ۳۰ تا ۳۵ درصد بیش‌تر از سال گذشته بوده، اما این سیلاب هیچ خسارتی به روستاهای شمال استان که اغلب در کنار رودخانه‌ها هستند، وارد نکرده است.

مدیرکل مدیریت بحران سیستان و بلوچستان که مسئول ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به این بحران بود، به باشگاه خبرنگاران جوان گفت: پس از پیش‌بینی‌های سال گذشته هواشناسی مجموعه دستگاه‌های اجرایی این استان اقدامات مدیریتی خود را برای مدیریت و کنترل این سیلاب عظیم آغاز کردند.

عباسعلی ارجمندی افزود: لایروبی رودخانه‌های داخلی، برگزاری مانور مقابله با سیل در هامون، شناسایی نقاط حادثه‌خیز رودخانه‌ها و رفع آن‌ها، احیای نهرهای قدیمی برای توزیع سیلاب، تخلیه بخشی از آب سدهای چاه‌نیمه و... از اقدامات پیشگیرانه ستاد مدیریت بحران بود که توانست صدها روستا و هزاران هکتار زمین کشاورزی را از گزند سیل نجات دهد.

حجم سیلاب آنقدر زیاد بود که اگر اقدامات پیشگیرانه در رودخانه‌های محلی انجام نمی‌شد، به اکثر روستاها و زمین‌های کشاورزی مسیر رودخانه‌های شمال استان خسارت وارد می‌شد که جبران آن‌ها ساده نبود.

مدیرکل مدیریت بحران سیستان و بلوچستان اضافه کرد: سال گذشته که سیلاب هیرمند بسیار کم‌تر از امسال بود، چندین روستا دچار آبگرفتگی شدند و خسارات گسترده‌ای به خانه‌ها، زمین‌های کشاورزی، راه‌های روستایی و... وارد آمد.

هشدارهای برون‌مرزی هواشناسی طغیان هیرمند را کنترل کرد

مدیرکل هواشناسی سیستان و بلوچستان نیز با بیان این‌که هواشناسی استان پدیده‌های بارشی مخرب حوضه آبریز رودخانه هیرمند و تالاب هامون در افغانستان را نیز رصد می‌کند، به تسنیم گفت: در سال زراعی جاری حداقل شش هشدار جوی برون‌مرزی در رابطه با بارش‌های سنگین و بعضاً فوق سنگین در حوضه‌های آبریز رودخانه هیرمند و تالاب هامون در اداره کل هواشناسی استان صادر شده که براساس آن استانداری و مدیریت بحران از پاییز سال گذشته به برنامه‌ریزی برای مدیریت سیلاب‌های هیرمند اقدام کردند.

محسن حیدری افزود: هم مدل‌های بلندمدت هواشناسی و هم پیش‌بینی‌های میان‌مدت نشان می‌داد بارش‌های فصل زمستان و ماه فروردین افغانستان قابل توجه و بیش‌تر از حد نرمال خواهد بود که بر همین

اساس از پاییز و زمستان گذشته موضوع لایروبی انهار شمال استان برای جلوگیری از طغیان رودخانه هیرمند در دستور کار استانداری و ستاد مدیریت بحران استان قرار گرفت.

او تصریح کرد: همان‌طور که هواشناسی انتظار داشت، چندین سامانه بارشی سنگین و بعضاً فوق سنگین در سال زراعی جاری حوضه‌های آبریز هیرمند و هامون را فراگرفت و بارش‌های سنگین به همراه داشت؛ به‌طوری‌که نخستین سیلاب‌ها اواخر پاییز و زمستان سال گذشته به تالاب هامون سابوری رسید.

رشد ۲۰۰ درصدی سطح پوشش برف در حوضه آبریز هیرمند

مدیرکل هواشناسی سیستان و بلوچستان ادامه داد: بارش برف حوضه‌های آبریز هیرمند و هامون نیز از ابتدای سال زراعی تاکنون قابل توجه بوده، به‌طوری‌که در برخی مواقع سطح پوشش برف ارتفاعات این حوضه حدود ۲۰۰ درصد بیش‌تر از میانگین بلندمدت در ۱۳ سال اخیر برآورد شده است.

حیدری افزود: بارش‌های اوایل بهار امسال در حوضه آبریز هیرمند به‌ویژه شهر قندهار افغانستان به حدی بود که اگر لایروبی انهار و مدیریت سیلاب انجام نمی‌شد، به‌طور قطع چند شهر و صدها روستای شمال استان را دچار آبگرفتگی می‌کرد. برای نمونه در هفته نخست امسال سامانه‌ای بارشی حوضه آبریز هیرمند در افغانستان را فراگرفت که بارش‌های یک ایستگاه آن در کم‌تر از ۴۸ ساعت بیش از ۲۲۰ میلی‌متر گزارش شده است.

او ادامه داد: بارش یاد شده تنها مربوط به یک ایستگاه است که با بارش‌های سایر نقاط این حوضه آبریز یک سیلاب وحشتناک ایجاد می‌کند که همه چیز را با خود می‌برد؛ بنابراین مدیریت این سیلاب که خسارات زیادی در افغانستان به جای گذاشته و جان چندین انسان را نیز گرفته، اقدامی سخت و دشوار بود که به خوبی در استان انجام شد.

مدیرکل هواشناسی سیستان و بلوچستان خاطرنشان کرد: سال گذشته در همین موقع از سال سیلاب

هیرمند که کم‌تر از مقدار کنونی بود، چندین روستا را گرفتار آبگرفتگی کرد و خسارت زیادی به زمین‌های کشاورزی، زیرساخت‌ها و خانه‌های مردم وارد کرد.

طغیان هیرمند نتیجه مدیریت نادرست منابع آب در افغانستان است

حیدری ادامه داد: بررسی وضعیت تاریخ معاصر رودخانه هیرمند نشان می‌دهد، این رود یا به دلیل خشک‌سالی به مردم سیستان آسیب وارد کرده یا به دلیل طغیان مردم را گرفتار کرده است. مردم استان خشک‌سالی‌های دهه ۴۰ سیستان را که به مهاجرت بخش زیادی از مردم شمال استان به مناطق شمالی و شمال شرقی کشور منجر شد، به یاد دارند. همچنین سیل اواخر دهه ۶۰ را که در آن اکثر روستاهای شمال استان درگیر سیل شدند؛ بنابراین هیرمند به‌رغم این که جریان حیاتی شمال استان است، برای مردم این منطقه همواره مخاطراتی را هم داشته است.

او اضافه کرد: بخشی از مخاطرات طغیان هیرمند در نتیجه مدیریت نادرست منابع آب در افغانستان است. نادرست به این معنی که افغانستان بر اساس معاهده تقسیم آب هیرمند متعهد شده تا حقابه شرب و کشاورزی سیستان را در طول سال رهاسازی کند، اما این اتفاق نمی‌افتد و این حقابه تا زمان بارش‌های سنگین پشت سدها باقی می‌ماند که پس از آن، این کشور هم‌زمان با سیلاب‌های ناشی از بارندگی، آب سدها را هم کاهش می‌دهد که این موضوع بر حجم سیلاب و قدرت تخریب آن در مناطق پایین دست می‌افزاید.

مدیرکل هواشناسی سیستان و بلوچستان افزود: مدیریت مناسب سیلاب‌های ناشی از هیرمند برای افغانستان نیز حیاتی است؛ چراکه با مدیریت و هدایت این سیلاب‌ها به تالاب هامون که بین ایران و افغانستان مشترک است، برخی از چشمه‌های تولید گرد و غبار واقع در تالاب مهار می‌شود و مناطق غربی و جنوب غربی این کشور از وقوع گرد و غبارهای ناشی از بادهای ۱۲۰ روزه در امان می‌مانند.

حیدری تصریح کرد: براساس مطالعاتی که انجام شده، بخشی از چشمه‌های مهم تولید گرد و غبار در غرب آسیا در قسمت‌هایی از تالاب هامون قرار دارد که در خاک افغانستان است و با آبیگری تالاب در کوتاه‌مدت و احیای آن در بلندمدت تثبیت می‌شود.

استاندار سیستان و بلوچستان نیز گفت: تمام مسیرهای ورودی آب، تحت کنترل است و دستگاه‌های دولتی و خصوصی پای کار هستند.

موهبتی اطلاع‌رسانی درست و به‌موقع و جلب همکاری‌های مردم را در پیشگیری از حوادث بسیار موثر دانست.

منصور بیجار، معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری، هم عنوان کرد: هماهنگی‌های لازم برای کنترل سیلاب از سمت افغانستان انجام شده و اکنون تمام دستگاه‌های مربوطه در کنار هم در حال مدیریت سیلاب هستند و تا این لحظه با هیچ‌گونه خسارت و خطری در منطقه مواجه نشده‌ایم.

محمد دلمرادی، سرپرست شرکت سهامی آب منطقه‌ای استان، نیز اظهار داشت: با وجود حجم زیاد سیلاب ورودی به منطقه، تاکنون هیچ خسارتی به شبکه برق وارد نشده و نیروهای این شرکت برای جلوگیری از صدمات و رفع نواقص احتمالی، آماده هستند.

آمار جدید از متوسط بارندگی‌های کشور - روزنامه دنیا اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۰

پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو: متوسط بارندگی‌های کشور از ابتدای سال آبی ۹۸ تاکنون به ۲۸۵/۹ میلی‌متر رسیده که نسبت به میانگین ۵۱ سال اخیر افزایش ۳۲ درصدی را نشان می‌دهد. از ابتدای مهر ۹۸ تا روز یکشنبه هفتم اردیبهشت ۹۹، میزان متوسط بارش‌ها در حوضه دریای خزر ۳۸۵/۶، خلیج فارس و دریای عمان ۴۲۴/۳، دریاچه ارومیه ۳۱۶/۳، فلات مرکزی ۲۱۱/۳، مرزی شرق ۱۴۲/۲ و قره‌قوم ۷/۲۵۳ میلی‌متر بوده است که در مجموع نسبت به متوسط ۳۱۸/۴ میلی‌متری مدت مشابه سال گذشته در کل کشور کاهش نشان می‌دهد. بر اساس این گزارش، میزان بارش‌ها از ابتدای سال آبی ۹۸ تا هفتم اردیبهشت اگر چه نسبت به مدت مشابه گذشته ۱۰ درصد کاهش نشان می‌دهد، اما نسبت به میانگین بارش ۱۱ ساله (۲۰۲/۲ میلی‌متر)، ۴۱ درصد و متوسط ۵۱ ساله (۲۱۷/۱ میلی‌متر)، ۳۲ درصد رشد دارد. این گزارش حاکی است، بیشترین میزان کاهش بارش در مدت مزبور سال آبی جاری تاکنون با ۳۰ درصد مربوط به حوضه دریاچه ارومیه و عمده افزایش بارش هم با ۴۲ درصد رشد مربوط به حوضه مرزی شرق است.

امسال یکی از خشک‌ترین پاییزهای چند سال اخیر را پیشرو خواهیم داشت؛ خشک‌سالی و

سیل ۲ پیامد تغییر اقلیم در ایران - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۰

زمین تفتیده و خشک، کساد کشاورزی و جیره‌بندی آب، خاطره مشترک بسیاری از مردم ایران در یک دهه گذشته است که بارندگی و سیل‌های پیاپی دو سال اخیر شائبه گذر از آن و ورود به دوران ترسالی را ایجاد کرده است. برخی کارشناسان بارندگی‌های فراتر از نرمال دو سال اخیر در کشور را نویدبخش ورود ایران به ترسالی بلندمدت پس از یک دوره خشک‌سالی چندین ساله می‌دانند، این در حالی است که شماری از صاحب‌نظران نیز معتقدند ایران دچار پیامدهای تغییر اقلیم شده است. درحالی‌که سال آبی ۹۶-۹۷ یکی از کم‌بارش‌ترین سال‌های نیم قرن اخیر بود، سال آبی ۹۷-۹۸ پربارش‌ترین سال آبی نیم قرن اخیر لقب گرفت.

در سال آبی ۹۷-۹۸ در مجموع ۳۴۲/۱ میلی‌متر بارش در کشور ثبت شد که این مقدار یک رکورد بی‌نظیر در میزان بارش‌های سالانه کشور در ۵۰ سال گذشته به‌شمار می‌رود؛ زیرا متوسط بارش‌های سالانه ایران حدود ۲۵۰ میلی‌متر است که در سال‌هایی با بارش نرمال انتظار این میزان در کشور وجود دارد.

از این‌رو سال آبی گذشته با ثبت ۳۴۲/۱ میلی‌متر یک‌سال ترسال محسوب می‌شود، این درحالی‌است که بارندگی‌ها در سال آبی جاری نیز در کشور ادامه دارد و به‌رغم این‌که در بسیاری از استان‌های کشور به‌ویژه زاگرس مرکزی بارش‌ها نسبت به سال قبل کاهش داشته است؛ اما برپایه تازه‌ترین آمار مرکز ملی پایش و هشدار خشک‌سالی سازمان هواشناسی میانگین بارشی کشور از ابتدای سال آبی ۹۸-۹۹ تا هفتم اردیبهشت ماه در مجموع ۲۶۴/۴ میلی‌متر بوده است که این آمار به‌رغم کاهش ۱۰ درصدی نسبت به سال قبل، بیانگر تداوم بارش‌های فراتر از نرمال است.

ورود ایران به ترسالی ۱۵ ساله

از این رو برخی کارشناسان معتقدند با توجه به ادامه یافتن بارش‌های مطلوب در دو سال آبی پیاپی، ایران پس از یک دوره خشک‌سالی چندین ساله به یک دوره ترسالی درازمدت وارد شده است.

اسماعیل کهرم، بوم‌شناس و مشاور رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، در این باره به ایمنای می‌گوید: ایران امسال وارد ترسالی شده است؛ چراکه از سال آبی گذشته تاکنون بارش‌های فراتر از نرمال را شاهد بودیم و همچنان می‌بارد.

وی می‌افزاید: سیستم آب و هوایی کشور تحت تأثیر سیستم آب و هوایی اقیانوس اطلس قرار گرفته است و به احتمال بسیار زیاد نزدیک به ۱۵ تا ۱۶ سال بارش‌های بیش از ۲۴۰ میلی‌متر و ترسالی خواهیم داشت. کهرم معتقد است، پس از یک دوره خشک‌سالی شدید در ۱۵ سال گذشته، ایران دست کم برای ۱۵ سال پیش‌رو ترسالی دارد.

این در حالی است که امیر گندمکار، اقلیم‌شناس، با رد این موضوع می‌گوید: برآیند بررسی‌ها نشان می‌دهد امسال یکی از خشک‌ترین پاییزهای چند سال اخیر را پیش‌رو خواهیم داشت.

تأثیر الگوی النینو بر بارش‌های ۲ سال اخیر

وی با بیان این که ترسالی درازمدت رخ نخواهد داد، می‌افزاید: گردش عمومی جو تابع فرضیات نیست؛ بارش‌های دو سال گذشته به‌ویژه در جنوب، جنوب‌غرب، جنوب‌شرق و مرکز کشور تحت تأثیر پدیده النینو بود، اما با خروج این سیستم بارش‌ها به وضعیت نرمال بازمی‌گردد و از پاییز نیز الگوی لائینا حاکم و بارش‌ها در ایران کم می‌شود؛ از این رو نمی‌توان پیش‌بینی کرد که کشور ما از یک دوره خشک‌سالی شدید وارد ترسالی درازمدت شده است.

وی می‌افزاید: بارش‌هایی که رخ می‌دهد، براساس گردش عمومی جو است؛ اما نمی‌توان گفت ایران از

شرایط خشک‌سالی گذر کرده است.

امسال خشک‌ترین پاییز چند سال اخیر را پیش‌رو داریم

گندم‌کار می‌گوید: منشأ بارش‌های ایران به‌طور کلی تحت تأثیر دریای مدیترانه و دریای سرخ است. سیستم مدیترانه‌ای وقتی فعال است که فشار بر جنوب اقیانوس اطلس کاهش یابد یا به بیان دیگر سیستم‌های جوی پرفشار اقیانوس اطلس (آزور) مسیر جنوب را طی کند؛ از این‌رو سامانه بارشی پرفشار به‌جای فعالیت در شمال اروپا، جنوب این قاره و شمال آفریقا را دربر می‌گیرد و با گذر از کشورهای غرب و جنوب غرب آسیا به ایران می‌رسد، مانند دو سال اخیر.

وی یادآور می‌شود: براساس پیش‌بینی‌های قبلی فروردین و اردیبهشت امسال بارش‌های بسیار مطلوبی را در مرکز ایران، ارتفاعات زاگرس و البرز شاهد بودیم، این شرایط تا پایان ماه جاری در مناطق مرکزی و تا پایان خردادماه در شمال غرب و شرق کشور ادامه خواهد داشت؛ اما پس از آن وارد فصل گرم می‌شویم و پاییز پیش‌رو بر اساس پیش‌بینی‌ها خشک خواهد بود.

بارش‌های پاییزی در زاگرس مرکزی با اندکی تأخیر آغاز می‌شود

همچنین حمیدرضا خورشیدی، مدیرکل هواشناسی استان اصفهان، می‌گوید: بارش‌های پاییزی امسال با اندکی تأخیر آغاز خواهد شد؛ از این‌رو ممکن است کشاورزان به‌دنبال بارش‌های دیر هنگام با مشکل مواجه شوند. با وجود این درصد تحقق پیش‌آگاهی‌های فصلی و ماهانه کم و حدود ۶۰ درصد است؛ اما پیش‌بینی‌های یک تا دو هفته‌ای ۹۵ درصد محقق می‌شود.

وی درباره احتمال ورود کشور به یک دوره ترسالی درازمدت نیز می‌افزاید: سناریوهای مختلفی در دنیا وجود دارند که وضعیت بارش‌ها را بررسی می‌کنند، برخی از این سناریوها تأیید می‌کنند که ایران تا چند

سال آینده در ترسالی است، ولی برخی می‌گویند ایران همچنان با خشک‌سالی روبه‌رو است.

خورشیدی ادامه می‌دهد: از سوی دیگر پیش‌بینی‌ها برای بارش‌ها، گاهی با خطای زیاد همراه است؛ از این‌رو نمی‌توان با استناد به این که یک یا دو سال ترسالی بوده است، گفت ترسالی بلندمدت پیش‌رو خواهیم داشت. برای این استدلال دور پیوندهایی را بررسی می‌کنند که بر منطقه ایران اثرگذار است و طبق آن مشخص می‌شود که اقلیم ایران به سمت ترسالی یا خشک‌سالی‌ها ادامه می‌یابد.

ایران با پدیده تغییر اقلیم روبه‌روست

مدیرکل هواشناسی استان اصفهان با بیان این که در حال حاضر با پدیده تغییر اقلیم روبه‌رو هستیم، می‌گوید: این تغییر اقلیم باعث می‌شود برخی مناطق به سمت رخداد خشک‌سالی‌های چندین ساله پیش‌برود یا در برخی مناطق بارش‌های سنگین و سیل‌آسا را شاهد باشیم که هر دو خوب نیست، زیرا نمی‌توان گفت چون حجم بارش‌ها اندکی افزایش می‌یابد، وضعیت خوب می‌شود. بارش‌هایی که با حجم زیاد در زمان کوتاهی رخ می‌دهد خسارت به همراه دارد؛ بنابراین نمی‌توان گفت اگر به سمت ترسالی می‌رویم، ترسالی مطلوبی است.

خورشیدی می‌گوید: دورپیوندها و سناریوهای مختلف مانند الگوی اقیانوس اطلس بررسی می‌شود و نظریه می‌دهند که منطقه‌ای به سمت ترسالی یا خشک‌سالی می‌رود. با وجود این صحت و سقم هیچ کدام ۱۰۰ درصد نیست.

تغییر روند اقلیم ایران به سمت اقلیم بارشی

همچنین حسین اردکانی، از بنیان‌گذاران هواشناسی در ایران، نیز می‌گوید: روند اقلیم بارشی تا سال ۱۴۳۰ در یک فرم نوسانی مناسب قرار گرفته و بارش‌ها در هر چهار تا پنج سال به صورت نرمال یا بالاتر از نرمال

خواهد بود.

وی با یادآوری این که در اواخر سال ۹۵ پیش‌بینی کرده بود که ایران از سال ۹۷ با احتمال بسیار زیاد وارد یک دوره ترسالی خواهد شد، یادآور می‌شود: این پیش‌بینی با توجه به جو حاکم، مورد انتقاد بسیاری از همکارانش قرار گرفت.

این استاد هواشناسی با اشاره به این که پیش‌بینی‌های صورت گرفته را بر طبق تحقیق و بررسی‌های گسترده علمی خود انجام داده است، می‌گوید: این پیش‌بینی بلندمدت با توجه به تمامی مدل‌های اقلیمی و با در نظر گرفتن تمامی پارامترهای موثر در گردش کلی جو است و عوامل طبیعی و عوامل غیرطبیعی و اثرات دستکاری انسانی در روی کره زمین در نظر گرفته شده است.

وی می‌افزاید: فعالیت‌های خورشیدی و برهم کنش شاخص‌های متعدد دور پیوندهای هواشناسی، هر یک به نوبه خود و با جفت شدن با دیگر پیوندها می‌تواند تا اندازه زیادی کنترل‌کننده اقلیم روی کره زمین هم در مقیاس بزرگ و هم در مقیاس متوسط باشد.

اردکانی با یادآوری این نکته که این تحقیق گروهی با همکاری جمعی از کارشناسان هواشناسی انجام شده است، می‌گوید: به این نتیجه رسیدیم که با احتمال بسیار زیاد از سال ۹۶ به بعد تا حداقل ۲۰ تا ۳۰ سال آینده، یعنی حدوداً تا سال ۱۴۳۰ خوشبختانه روند اقلیم بارشی خاورمیانه به سمت ایران در یک فرم نوسانی هارمونیکی مناسبی قرار می‌گیرد.

این استاد هواشناسی با بیان این که بارش‌ها در هر چهار تا پنج سال در این مناطق به صورت نرمال یا بالاتر از نرمال خواهد بود، تأکید می‌کند: در این نوسانات یک اوج هم دیده می‌شود، یعنی در این پریود زمانی یک سال آن در حالت اوج دیده می‌شود؛ ولی در پریود بعدی آن متأسفانه دو تا ۲/۵ سال، سال‌های کم بارشی یعنی میانگین بارش زیر نرمال خواهد بود.

اردکانی به توضیح این پیش‌بینی بلندمدت پرداخته و تصریح می‌کند: برای واضح شدن این مطلب اگر

روند منحنی این تغییرات را با میانگین مقایسه کنیم و در یک شکل سه بعدی نشان دهیم، در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ الی ۱۴۰۲ بارشی میانگین و بالای میانگین و یک سال در آن حالت اوج (فرین) دیده می‌شود و در سال‌های ۱۴۰۱ یا ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۳ سال‌های کم‌بارشی یا می‌توان گفت خشک‌سالی ضعیفی خواهد داشت و این شکل هارمونیکی تقریباً تا سال ۱۴۳۰ ادامه خواهد داشت.

این استاد هواشناسی با ابراز خرسندی از این که در صورت به حقیقت پیوستن این نظریه کشورمان از مرز کمبود آب بحرانی دور خواهد ماند، خاطرنشان کرد: اما توصیه‌هایی هم وجود دارد که در بارش‌های لحظه‌ای شدید یا در حالت سیستماتیک، بسیار گسترده بوده و دولتمردان به‌خصوص مدیران استانی موظف هستند که پیش‌بینی‌های لازم را برای مهار کردن و انباره کردن آب‌های جاری در مخازن را در دستور کار قرار دهند تا در سال‌های کم بارش، بتوانیم از آن به بهترین صورت استفاده کنیم.

مسئول دبیرخانه تالاب‌های استان تشریح کرد: آخرین وضعیت آبی دو تالاب مهم آذربایجان شرقی - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۰

ایسنا/آذربایجان شرقی مسئول دبیرخانه تالاب‌های آذربایجان شرقی آخرین وضعیت آبی تالاب‌های قوریگل و قره قشلاق، دو تالاب مهم استان را تشریح کرد.

یدالله آذرخوا در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان این که تالاب بین‌المللی قوریگل یکی از مهم‌ترین تالاب‌های استان است، اظهار کرد: در حال حاضر وضعیت تالاب قوریگل مساعد بوده و تراز فعلی آن به ۱۹۱۲٫۸۰ متر از سطح دریا می‌رسد که این تراز نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته، حدود شش سانتی متر افزایش یافته است.

وی با بیان این که در حال حاضر وسعت تالاب قوریگل ۱۴۱ هکتار است، گفت: آب‌گیری این تالاب هر سال بر اساس توافق بهره‌برداران کشاورزی، از ۱۵ آبان ماه آغاز و تا ۱۵ اردیبهشت ماه ادامه می‌یابد. آذرخوا با بیان این که آب‌گیری تالاب قوریگل از ۱۵ آبان ماه سال ۹۸ آغاز شده است، گفت: ارتفاع آب قوریگل نسبت به اول آب‌گیری حدود ۷۳ سانتی متر افزایش یافته است.

وی با بیان این که اکنون حجم آب تالاب قوریگل یک میلیون و ۹۰۰ هزار متر مکعب شده است، گفت: حجم آب تالاب قوریگل نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته، ۹۰ هزار متر مکعب افزایش یافته است. مسئول دبیرخانه تالاب‌های آذربایجان شرقی در خصوص تالاب قره قشلاق نیز که در حوضه‌ی شهرستان بناب، ملکان و عجب شیر واقع شده است، گفت: وضعیت تالاب قره قشلاق نسبت به سایر تالاب‌ها متفاوت است؛ چرا که این تالاب در مصب رودخانه‌ها واقع شده و آب آن به سمت دریاچه ارومیه هدایت می‌شود به همین دلیل نیز حالت دریاچه‌ای ندارد.

وی بیان کرد: بخشی از آب ورودی تالاب قره قشلاق از زرينه رود و بخشی نیز از مردق چای تامین

می‌شود.

آذرخوا با بیان این‌که تالاب‌ها در جهان به عنوان اکو سیستم‌های شکننده معرفی شده‌اند، گفت: در حال حاضر تمامی تالاب‌ها تحت تاثیر تغییرات اقلیمی و استفاده ناپایدار از منابع آبی هستند و این امر نیز تنها مختص استان ما نیست، کشاورزان باید در مصرف آب تالاب‌ها صرفه جویی کرده و ارگان‌های ذی ربط نیز حق آبه‌ی تالاب‌ها را در اختیارشان بگذارند.

روی خوش بارش‌ها در ۲ حوضه آبریز / رشد ۳۲ درصدی بارندگی نسبت به دراز مدت - خبرگزاری میزان مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۲

خبرگزاری میزان - آخرین وضعیت بارش‌ها در سال آبی جدید نشان می‌دهد که از ابتدای سال آبی تا ۹ اردیبهشت ۹۹ ارتفاع بارش‌ها در کل کشور به ۲۸۷,۴ میلیمتر رسیده است. این درحالی است که در مدت مشابه سال قبل بالغ بر ۳۱۸,۴ میلیمتر بارش در حوضه‌های آبریز اصلی به ثبت رسیده که کاهش ۱۰ درصدی را نشان می‌دهد، اما نسبت به دراز مدت ۵۱ ساله با رشد ۳۲ درصدی روبرو بوده است.

کاهش ۱۹ درصدی بارش در حوضه آبریز خزر
بررسی‌ها نشان می‌دهد که در حوضه آبریز خزر ارتفاع بارش‌ها به ۳۹۰,۹ میلیمتر رسیده که نسبت به بارش‌های سال گذشته با کاهش ۱۹ درصدی و نسبت به دراز مدت افزایش ۲۳ درصدی داشته است. در این بین حوضه آبریز دریای خلیج فارس و دریای عمان با ۴۲۴,۷ میلیمتر بارش نسبت به سال گذشته با کاهش ۱۹ درصدی و نسبت به دراز مدت افزایش ۲۳ درصدی داشته است. حوضه آبریز دریاچه ارومیه از ابتدای سال آبی با ۳۱۷,۸ میلیمتر بارش نسبت به سال گذشته کاهش ۳۰ درصدی و نسبت به دراز مدت رشد ۱۴ درصدی را به ثبت رسانده است. حوضه فلات مرکزی در مدت مورد بررسی با ۲۱۲,۹ میلیمتر بارش نسبت به سال گذشته با افزایش ۷ درصدی و نسبت به دراز مدت ۵۱ ساله با افزایش ۴۶ درصدی روبرو بوده است.

رشد ۴۲ درصدی بارش در حوضه مرزی شرق

حوضه مرزی شرق نیز با ۱۴۲,۳ میلیمتر بارش نسبت به سال گذشته رشد ۴۲ درصدی و نسبت به دراز مدت رشد ۵۴ درصدی را به ثبت رسانده است.

گفتنی است حوضه آبریز قره قوم نیز از ابتدای سال آبی جاری با ۲۵۶,۶ میلیمتر بارش نسبت به سال گذشته با کاهش ۲ درصدی و نسبت به دراز مدت افزایش ۳۶ درصدی را به ثبت رسانده است.

جدول شماره (۱): وضعیت بارندگی جمعی حوضه های آبریز درجه یک کشور از
اول مهر تا ساعت ۱۸:۳۰ روز ۹ اردیبهشت سال آبی ۹۸-۹۹

درصد اختلاف بارندگی سال آبی جاری با سال آبی جاری			بارش جمعی از ابتدای سال آبی تا کنون از اول مهر تا ۹ اردیبهشت (میلیمتر)				حوضه های اصلی (درجه یک)
میانگین ۵۱ ساله	میانگین ۱۱ ساله *	سال آبی گذشته	میانگین ۵۱ ساله	میانگین ۱۱ ساله *	سال آبی ۹۷-۹۸	سال آبی ۹۸-۹۹	
۲۳	۱۵	-۱۹	۳۱۷.۷	۳۴۰.۷	۴۸۲.۵	۳۹۰.۹	دریای خزر
۲۳	۴۰	-۱۹	۳۴۴.۲	۳۰۲.۴	۵۲۴.۶	۴۲۴.۷	خلیج فارس و دریای عمان
۱۴	۸	-۳۰	۲۷۹.۲	۲۹۵.۴	۴۵۱.۳	۳۱۷.۸	دریاچه ارومیه
۴۶	۵۸	۷	۱۴۶.۳	۱۳۵.۱	۱۹۹.۶	۲۱۲.۹	فلات مرکزی
۵۴	۷۷	۴۲	۹۲.۵	۸۰.۲	۱۰۰	۱۴۲.۳	مرزی شرق
۳۶	۵۲	-۲	۱۸۸.۹	۱۶۸.۶	۲۶۱.۶	۲۵۶.۱	قره قوم
۳۲	۴۱	-۱۰	۲۱۸.۵	۲۰۳.۵	۳۱۸.۴	۲۸۷.۴	کل کشور

جایگاه طرح های آبی در توسعه پایدار استان ایلام - روزنامه اطلاعات مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۱۳

استان ایلام با وسعتی بالغ بر ۲۰۱۳۳ کیلومتر مربع به دلایل مختلف از جمله دارا بودن طولانی ترین مرز بین-المللی با کشور عراق یکی از استان های بسیار با اهمیت مرزی است که در حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان قرار دارد.

در حال حاضر در استان ایلام طرح-های با اهمیتی در بخش کشاورزی با اجرای طرح های تامین و توسعه منابع آب به بهره برداری رسیده اند یاد مرحله احداث هستند که نقش اساسی در تامین معیشت مردم منطقه دارند.

پروژه های کلانی که در آینده با بهره برداری از آنها نه تنها تامین آب صنایع زیرساختی و آب شرب سالم و بهداشتی آتی مناطق مختلف استان را محقق خواهد کرد، بلکه با رونق اساسی بخش کشاورزی استان، امید بزرگی در مردم منطقه ایجاد خواهد شد.

از اقدامات زیربنایی که با موافقت مقام معظم رهبری از محل صندوق توسعه ملی برای احیا و توسعه اراضی مستعد کشاورزی استان ایلام به بهره برداری رسیده، توسعه ۵۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی بسیار باارزش استان است که با ایجاد توسعه پایدار موجب ماندگاری وعدم مهاجرت مردم شریف شده است.

علاوه بر طرح یادشده، می توان به طرح-های سد شهدای ایلام (گللال) و شبکه آبیاری و زهکشی دشت فکه اشاره کرد که عملیات اجرایی آنها تکمیل شده و در راستای طرح پویش الف-ب ایران توسط دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری در استان ایلام افتتاح شدند.

طرح کانال اصلی و شبکه آبیاری و زهکشی دشت فکه در ۹۰ کیلومتری جنوب غرب شهرستان دهلران واقع شده است که آب آن از دریاچه سد کرخه به وسیله یک رشته تونل به طول ۶۱ کیلومتر از طریق

کانال اصلی دشت عباس تأمین می شود.

این طرح، بزرگترین شبکه آبیاری تحت فشار کشور بدون استفاده از انرژی برق است و باهدف تأمین آب و توسعه اراضی کشاورزی در سطح ۲۲ هزار هکتار از اراضی منطقه در قالب ۴ واحد عمرانی به بار نشسته که حدود ۱۶ هزار هکتار آن به روش بارانی و ۶ هزار هکتار آن به روش قطره‌ای اجرا شده است. بهره برداری از این طرح منجر به اشتغالزایی برای ۵۵۰۰ نفر به صورت مستقیم، جلوگیری از مهاجرت مرزنشینان، بیابان‌زدایی و تقویت و احیای سفره‌های آب زیرزمینی خواهد شد. در این طرح ۵۰ میلیون یورو از محل تسهیلات بانک توسعه اسلامی (IDB) و ۳۰۰۰ میلیارد ریال از محل منابع عمومی هزینه شده است.

سد مخزنی شهدای ایلام (گلال) هم در ۳۵ کیلومتری غرب شهر ایلام واقع شده و هدف از اجرای آن، تأمین آب مورد نیاز صنایع مهم پتروشیمی و پالایشگاه گاز ایلام به میزان ۱۲۸۸ میلیون مترمکعب در سال است.

این سد از نوع خاکی با هسته رسی بر روی رودخانه گلال احداث شده و مساحت حوضه آبریز آن حدود ۱۲۷ کیلومتر مربع و حجم آورد سالانه آن ۲۳ میلیون مترمکعب بوده، طول تاج و ارتفاع از پی آن به ترتیب ۳۸۵ و ۷۰ متر و حجم مخزن آن در تراز نرمال ۲۰ میلیون مترمکعب است. هزینه اجرایی این طرح بالغ بر ۲۲۹۰ میلیون ریال است.

ارسلان هاشمی - مدیر کل دفتر فنی و مهندسی حوضه‌های خلیج فارس و دریای عمان

عمق چاله های مرگ در استان فارس به ۱۲۰ متر هم می‌رسد؛ فارس رکورددار فرونشست زمین در جهان – روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۳

استفاده بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی، کشت محصولات کشاورزی پرآب‌بر، حفر چاه‌های غیرمجاز و... همگی عواملی هستند که باعث شده رتبه یک فرونشست زمین در کشور و حتی جهان گریبان فارس را بگیرد. فرونشست و فرورفتگی، نشست ناگهانی سطح زمین با عمق‌های متفاوت است که به دلایل انسانی یا طبیعی رخ می‌دهد و اگر در محدوده زندگی انسان اتفاق بیفتد، قادر است خسارات جانی و مالی بسیاری از خود به جا گذارد. فرونشست اغلب در مناطقی رخ می‌دهد که بیش از حد از آب‌های زیرزمینی برداشت شده باشد. فارس یکی از قطب‌های کشاورزی کشور به حساب می‌آید؛ در صورتی که در منطقه‌ای پرآب قرار ندارد و در دهه‌های اخیر به دلیل رشد و جمعیت و گسترش کشاورزی، آب‌های زیرزمینی استان به محصولات کشاورزی تبدیل و با قیمتی ارزان راهی بازار شد و اکنون فرونشست زمین در دشت‌های فارس مقدمه‌ای برای گسترش کویر است و اگر این نشست‌ها در مناطق زندگی ساکنان رخ دهد، می‌تواند تلفات غیرقابل جبرانی به بار آورد. سال گذشته که اعلام شد، استان فارس رکورد جهانی فرونشست را در حالی از آن خود کرده است که عمق برخی فرونشست‌ها در این استان به ۱۲۰ متر هم می‌رسید.

طی چند سال گذشته به دلایل مختلفی از جمله خشک‌سالی و برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی در استان فارس فرونشست‌های مختلف در انواع و ابعاد متنوعی دیده شد که نگرانی‌هایی را به همراه داشت. در این مدت به دلیل ایجاد این فرونشست‌ها برخی از روستاهای استان از جمله روستای پلنگی در شهرستان مرو دشت تخلیه شد و در برخی نقاط دیگر استان از جمله فسا و داراب نیز ایجاد فرونشست‌های عظیم نگرانی‌هایی را به همراه داشت.

برخی از کارشناسان زمین‌شناسی اعلام کردند این فرونشست‌ها ممکن است به دلیل رخدادهای طبیعی حاصل از فرآیندهای زمین‌شناختی همچون زمین‌لرزه یا حل‌شدگی سنگ‌های گچی رخ دهد، اما فراوانی این پدیده در ۱۰ سال اخیر در اغلب نقاط استان فارس نشان از دلیلی غیر از این مسائل دارد که ناشی از عدم مدیریت صحیح منابع آبی است.

خطر فرونشست مجموعه تخت جمشید را تهدید می‌کند

در این مدت اغلب دشت‌های استان با این پدیده دست و پنجه نرم می‌کرد و بیش‌ترین نگرانی از ایجاد فرونشست مربوط به دشت مرو دشت بود. در این راستا برخی اعلام کردند این پدیده می‌تواند به‌عنوان یک تهدید برای مجموعه جهانی تخت جمشید نیز تلقی شود.

در بازدیدهایی که اخیراً زمین‌شناسی استان از مناطق مختلف استان از جمله دشت مرو دشت داشت وضعیت گسترش این پدیده را در این منطقه نگران‌کننده اعلام کرد و خواستار همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط برای جلوگیری از برداشت آب سفره‌های زیرزمینی شد.

در این میان مدیر مرکز زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی جنوب کشور (مرکز شیراز) به مهر گفت: رخداد فرونشست زمین از جمله پدیده‌های زمین‌شناختی است که برای به تعادل رسیدن زمین به‌صورت معمول در دشت‌ها اتفاق می‌افتد و زمانی که میزان این افت از یک حد طبیعی (بیش از چهار میلی‌متر در سال) بیش‌تر شود، این پدیده به یک بحران تبدیل شده و نیازمند توجه ویژه است.

طهمورث یوسفی با اشاره به این که پدیده فرونشست در دهه اخیر چهره بسیاری از دشت‌های کشور را دگرگون کرده، به گونه‌ای که نرخ میانگین سالانه این افت در مواردی حتی بیش از ۳۰ سانتی‌متر در سال نیز گزارش شده است، توضیح داد: طی چند مدت اخیر نقشه فرونشست‌های استان فارس تهیه شده که بیش از همه وضعیت دشت مرو دشت نگران‌کننده است.

وی با بیان این که این پدیده از شمال استان تا جنوب را شامل می‌شود، ادامه داد: براساس نقشه‌های تهیه شده از سوی زمین‌شناسی وضعیت تمامی دشت‌های استان نگران‌کننده است؛ اما دشت مرو دشت از لحاظ فرونشست و گسترش آن نسبت به دیگر نقاط استان وضعیت بدتری دارد.

برداشت‌های بی‌رویه دلیل اصلی فرونشست

یوسفی با اشاره به این که دلیل گسترش فرونشست در دشت مرو دشت برداشت‌های بی‌رویه و شرایط زمین‌شناسی است، افزود: متأسفانه کشاورزان از چاه‌های آبرفت این منطقه بیش از ۳۰۰ متر آب برداشت کرده‌اند که در حال حاضر تعداد قابل توجهی از این آبخوان‌ها خشک شده که در ایجاد و گسترش فرونشست تأثیر زیادی داشته است.

مدیر مرکز زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی جنوب کشور (مرکز شیراز) با تأکید بر این که این فرونشست‌ها در دامنه کوه ایجاد شده است، گفت: متأسفانه مناطق مسکونی و روستاها بیش‌تر در دامنه کوه‌ها قرار دارد؛ از این‌رو ضروری است که با اتخاذ تدابیری شکاف‌ها شناسایی و نسبت به جابه‌جایی مناطق مسکونی در این منطقه اقدام شود.

زنگ خطر در دشت مرو دشت به صدا درآمده است

وی با اشاره به این که زنگ خطر در دشت مرو دشت به صدا درآمده است، اظهار کرد: البته در این راستا سازمان زمین‌شناسی اقداماتی را انجام داده و گزارش آن را به دستگاه‌های مربوطه اعلام کرده است. یوسفی با انتقاد از برداشت بی‌رویه آب در دشت مرو دشت بیان کرد: کشاورزان طی چند وقت اخیر به‌صورت لیزری نسبت به تسطیح اراضی خود اقدام کرده‌اند که این یکی از دلایل ایجاد فرونشست است، به‌همین منظور باید هرچه سریع‌تر برای جلوگیری از برداشت آب‌های زیرزمینی در مرو دشت اقداماتی

صورت گیرد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر این که این پدیده فقط مربوط به شهر مرودشت نیست، گفت: متأسفانه در برخی از نقاط از جمله دشت شیراز، زرقان، فسا، داراب و... رصدهایی که انجام شده، حکایت از افزایش و گسترش این فرونشست‌ها دارد.

مدیر مرکز زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی جنوب کشور (مرکز شیراز) خواستار برنامه‌ریزی برای ساخت و سازهای آینده در فارس شد و تأکید کرد: در صورت ادامه این روند به‌طور حتم دشت فارس طی سال‌های آینده با مشکلات زیادی روبه‌رو می‌شود که باید در این رابطه برنامه‌ریزی دقیق و مؤثری انجام شود.

پایین افتادن سطح آب دلیل اصلی ایجاد فرونشست

در این رابطه پدر علم آب‌شناسی ایران و پژوهشگر، زمین‌شناس و عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز نیز گفت: کشاورزی بی‌رویه و برداشت آب از سفره‌های زیرزمینی در دشت مرودشت و اطراف تخت جمشید باعث ایجاد پدیده فرونشست شده است.

عزت‌الله رئیسی با اشاره به این که دانشگاه شیراز از حدود هشت سال قبل تحقیقاتی درباره فرونشست در دشت مرودشت انجام داده است، بیان کرد: بر اساس تحقیقات انجام شده توسط دانشگاه شیراز پایین افتادن سطح آب دلیل اصلی ایجاد فرونشست در این دشت است.

وی ادامه داد: افت شدید سطح آب زیرزمینی (حدود ۱۰ تا ۱۵ متر)، بروز خشک‌سالی شدید طی این سال‌ها و همچنین مساعد بودن آبخوان برای نشست (وجود لایه‌های ریزدانه رسی) موجب شد تا نشست بعضی منازل مسکونی در روستای شول خود را به صورت ترک خوردگی دیوارها و حتی جابه‌جایی سقف بعضی از آن‌ها نشان دهد.

مصرف بهینه تنها راه جلوگیری از فرونشست

وی با تأکید بر این که هیچ راهی برای جلوگیری از گسترش این پدیده به جز مصرف بهینه آب وجود ندارد، افزود: سال گذشته و امسال بارندگی در سطح استان خوب بود که به طور حتم کشاورزان اقدام به پمپاژ آب خواهند کرد و باز هم وضع منابع آب بدتر از گذشته خواهد شد. پدر علم آب‌شناسی ایران با اشاره به این که تنها اگر ۲۰ درصد از برداشت آب‌های زیرزمینی کاهش یابد، می‌توان از گسترش این پدیده جلوگیری کرد، گفت: باید در مصرف آب برای کشاورزی صرفه‌جویی شود و به سمت کشت محصولات کم‌آب‌بر رفت، در غیر این صورت با عدم تغییر الگوی کشت نمی‌توان از گسترش پدیده فرونشست جلوگیری کرد.

مقام مسوول، ۷۵ درصد دشت‌های کشور همچنان خشک هستند - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۱۳

تهران- ایرنا- مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری منابع آب و امورمشترکان شرکت مدیریت منابع آب ایران گفت: ۷۵ درصد دشت‌های کشور با وجود بارش‌های خوبی که پارسال اتفاق افتاد همچنان با روند خشک روبرو هستند.

«عبدالله فاضلی» روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا افزود: تاثیر نفوذ بارش‌های سال آبی سال گذشته (مهرماه ۹۷ تا آخر شهریور ۹۸) در بسیاری از دشت‌های کشور (جزو دشت‌های ممنوعه و عمده در فلات مرکزی، شرق و شمال شرق) با تاخیر بیش از پنج ماه همراه بوده و به دلیل ضخامت، قسمت خشک آنها همچنان زیاد است.

وی ادامه داد: بر این اساس بارش‌های پارسال در این دشت‌ها موثر نبوده و همچنان روند خشک در آنها ادامه دارد و یا نهایت اندکی بهبود داشته است.

فاضلی خاطرنشان ساخت: اگرچه بارش‌های سال آبی سال گذشته خوب بود اما بخش کمی از آبخوان‌های کشور را تحت تاثیر قرار داد.

مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری منابع آب و امورمشترکان شرکت مدیریت منابع آب ایران گفت: بارش‌های پارسال هم از نظر زمانی و هم از لحاظ مکانی بسیار متفاوت بود و برای ارزیابی تاثیر آنها در سفره‌های زیرزمینی هر ساله و در پایان مهر ماه اقدام می‌شود.

وی ادامه داد: بنابراین نتایج بارش‌های سال آبی مهرماه ۹۷ تا آخر شهریور ۹۸ نشان می‌دهد که متوسط ارتفاع بارش‌های این سال نسبت به سال ماقبل آن (مهرماه ۹۶ تا آخر شهریور ۹۷) که سال کامل خشکی بود ۱۰۰ درصد افزایش داشت.

فاضلی افزود: بارندگی‌های این سال نسبت به دوره دازمدت ۵۰ ساله نیز هشت درصد رشد داشت که نشان دهنده سال پر بارش بود.

مجری طرح احیاء و تعادل بخشی منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ادامه داد: اما وضعیت بارش های این سال به لحاظ مکانی بسیار متفاوت بود. بیشترین سهم بارش در ۶ حوضه آبریز درجه دو کشور شامل تالش، سفیدرود، کارون بزرگ، هراز و قره سو، مرزی غرب و کرخه رخ داد.

فاضلی افزود: حدود هشت درصد مساحت کل دشت های کشور در این حوضه های آبریز قرار دارد. به گفته وی، مجموع حجم تغذیه ای که ناشی از بارش های سال قبل بر آب خوان های کشور صورت گرفت حدود دو میلیارد متر مکعب است.

مدیر کل دفتر حفاظت و بهره برداری منابع آب و امورمشترکان شرکت مدیریت منابع آب ایران ادامه داد: برآیند مثبت بارش های پارسال در کل کشور سبب شد که سهم کسری سالانه مخازن سفره های زیر زمینی که پنج و نیم میلیارد متر مکعب است حدود نیم میلیارد بهبود یابد.

فاضلی افزود: بنابراین بارش های پارسال کسری سالانه مخازن سفره های زیر زمینی را نیم میلیارد متر مکعب کاهش داد.

وی آبخوان های تحت تاثیر را آبخوان های واقع در نواحی غرب، شمال غرب و نواحی شمالی دانست که وسعت کمی هم به خود اختصاص داده اند.

خشکی ۷۵ درصد دشت‌های کشور - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۴

ایرنا: مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری منابع آب و امورمشترکان شرکت مدیریت منابع آب ایران گفت: ۷۵ درصد دشت‌های کشور با وجود بارش‌های خوبی که پارسال اتفاق افتاد همچنان با روند خشکی روبه‌رو هستند. عبدالله فاضلی افزود: تاثیر نفوذ بارش‌های سال آبی سال گذشته (مهرماه ۹۷ تا آخر شهریور ۹۸) در بسیاری از دشت‌های کشور (شامل دشت‌های ممنوعه و عمده در فلات مرکزی، شرق و شمال شرق) با تاخیر بیش از پنج ماه همراه بوده و به دلیل ضخامت، قسمت خشک آنها همچنان زیاد است.

وی ادامه داد: بر این اساس بارش‌های پارسال در این دشت‌ها موثر نبوده و همچنان روند خشک در آنها ادامه دارد یا اندکی بهبود داشته است. فاضلی افزود: اگرچه بارش‌های سال آبی سال گذشته خوب بود اما بخش کمی از آبخوان‌های کشور را تحت تاثیر قرار داد. مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری منابع آب و امورمشترکان شرکت مدیریت منابع آب ایران گفت: بارش‌های پارسال هم از نظر زمانی و هم از لحاظ مکانی بسیار متفاوت بود و برای ارزیابی تاثیر آنها در سفره‌های زیرزمینی هرساله و در پایان مهر ماه اقدام می‌شود. وی ادامه داد: بنابراین نتایج بارش‌های سال آبی مهرماه ۹۷ تا آخر شهریور ۹۸ نشان می‌دهد که متوسط ارتفاع بارش‌های این سال نسبت به سال ماقبل آن (مهرماه ۹۶ تا آخر شهریور ۹۷) که سال کامل خشکی بود ۱۰۰ درصد افزایش داشت. فاضلی افزود: بارندگی‌های این سال نسبت به دوره درازمدت ۵۰ ساله نیز ۸ درصد رشد داشت که نشان‌دهنده سال پربارش بود. مجری طرح احیای و تعادل بخشی منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران ادامه داد: اما وضعیت بارش‌های این سال به لحاظ مکانی بسیار متفاوت بود. بیشترین سهم بارش در ۶ حوضه آبریز درجه دو کشور شامل تالش، سفیدرود، کارون بزرگ، هراز و قره‌سو، مرزی غرب و کرخه رخ داد. فاضلی افزود: حدود ۸ درصد مساحت کل

دشت‌های کشور در این حوضه‌های آبریز قرار دارد. به گفته وی، مجموع حجم تغذیه‌ای که ناشی از بارش‌های سال قبل بر آبخوان‌های کشور صورت گرفت حدود دو میلیارد متر مکعب است. مدیر کل دفتر حفاظت و بهره برداری منابع آب و امور مشترکان شرکت مدیریت منابع آب ایران ادامه داد: برآیند مثبت بارش‌های پارسال در کل کشور سبب شد که سهم کسری سالانه مخازن سفره‌های زیرزمینی که پنج و نیم میلیارد متر مکعب است حدود نیم میلیارد بهبود یابد. فاضلی افزود: بنابراین بارش‌های پارسال کسری سالانه مخازن سفره‌های زیرزمینی را نیم میلیارد متر مکعب کاهش داد. وی آبخوان‌های تحت تاثیر را آبخوان‌های واقع در نواحی غرب، شمال غرب و نواحی شمالی دانست که وسعت کمی هم به خود اختصاص داده‌اند.

رشد بارش‌های حوزه آبریز مرزی شرق - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۴

ایرنا: بارش‌ها در حوزه آبریز مرزی شرق - که یکی از حوزه‌های اصلی آبریز کشور است - در مقایسه با دوره دراز مدت ۵۱ ساله، ۵۳ درصد رشد کرد. حوزه آبریز مرزی شرق که همواره یکی از کم‌بارش‌ترین حوزه‌های اصلی آبریز کشور است، در سال آبی جاری روند متفاوتی پیدا کرد. بر اساس گزارش دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، میزان بارش‌های این حوزه تا یازدهم اردیبهشت به رقم ۱۴۳/۴ میلی‌متر رسید. میزان بارش‌های این حوزه در سال آبی جاری نسبت به مدت مشابه پارسال که ۱۰۰ میلی‌متر بارندگی دریافت کرده بود، رشد ۴۳ درصدی نشان می‌دهد.

تعدادی از دشت‌های ممنوعه کشور در این حوزه آبریز قرار دارد که افزایش بارش‌ها نوید خوبی برای آبخوان‌های واقع در آن است. روند بارش‌های سال آبی جاری نشان می‌دهد تا ۱۱ اردیبهشت فقط سه حوزه آبریز نسبت به مدت مشابه پارسال با کاهش بارش همراه هستند. حوزه‌های آبریز «دریای خزر»، «خلیج فارس و دریای عمان» و «دریاچه ارومیه» سه حوزه‌ای هستند که با کاهش بارش روبه‌رو شده‌اند. دریای خزر در سال آبی جاری و تا یازدهم اردیبهشت در حالی ۳۹۸/۱ میلی‌متر بارندگی دارد که پارسال و در همین بازه زمانی ۴۸۲/۷ میلی‌متر بارندگی داشت. حوزه آبریز خلیج فارس و دریای عمان هم تا ۱۱ اردیبهشت ۴۳۷/۷ میلی‌متر بارندگی ثبت کرد اما پارسال میزان بارش‌های آن به ۵۲۴/۷ میلی‌متر رسیده بود.

دریاچه ارومیه هم وضعیتی مشابه دارد به گونه‌ای که تا یازدهم اردیبهشت ماه ۳۲۰/۲ میلی‌متر بارندگی دریافت کرده در حالی که پارسال در همین بازه زمانی ۴۵۳/۴ میلی‌متر بارندگی داشت.

در ۵۲ سال گذشته؛ ثبت پنجمین سال پربارش کشور - سایت خبرگزاری صدا و سیما

مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۴

کارشناس آب‌های سطحی دفتر مطالعات پایه شرکت مدیریت منابع آب، از ثبت پنجمین سال پربارش کشور در ۵۲ سال گذشته با ثبت ۲۹۷,۵ میلی متر بارندگی خبر داد.

آقای حسین خلیل شایان در گفتگوی تلفنی با خبرنگار خبرگزاری صدا و سیما گفت: ارتفاع بارش‌ها از ابتدای سال آبی ۹۸-۹۹ تا ۱۴ اردیبهشت ماه به ۲۹۷,۵ میلی متر رسیده است که این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۳۱۸,۶ درصد و در بلندمدت ۲۲۰,۶ میلی متر بوده است.

وی با بیان اینکه وضعیت بارش‌ها در شش حوضه آبریز اصلی کشور بیشتر از متوسط بلند مدت بوده است، افزود: از مجموعه ۱۰۴ ایستگاه مبنای باران سنجی تحت عملکرد وزارت نیرو، بیشترین میزان بارش ثبت شده تا تاریخ ۱۴ اردیبهشت از ابتدای سال آبی جاری، مربوط به ایستگاه رشت معادل ۱۳۲۱ میلیمتر و کمترین آن مربوط به ایستگاه محمد آباد یزد و معادل ۵۲,۴ میلیمتر است.

کارشناس آب‌های سطحی دفتر مطالعات پایه شرکت مدیریت منابع آب ادامه داد: میانگین بارندگی در ۲۸ استان کشور منتهی به تاریخ ۱۴ اردیبهشت، بالاتر از متوسط بلند مدت طی مدت مشابه بوده و استان هرمزگان بیشترین افزایش میزان بارندگی نسبت به متوسط درازمدت و معادل ۱۱۹ درصد را دارا است.

خلیل شایان گفت: میانگین بارندگی استان تهران منتهی به ۱۴ اردیبهشت سال آبی جاری، معادل ۴۲۰,۲ میلیمتر است که نسبت به متوسط بلند مدت، ۷۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد. همچنین بر اساس ظهور جبهه بارشی طی یک هفته گذشته، میانگین بارندگی استان تهران معادل ۲۰,۵ میلیمتر افزایش یافته است (میانگین بارندگی استان تهران از ۳۹۹,۷ میلیمتر در ۵ اردیبهشت به ۴۲۰,۲ میلیمتر در تاریخ ۱۴ اردیبهشت افزایش یافته است)

بزرگ‌ترین دریاچه آب شیرین ایران زنده شد / جان تازه باران به تالاب خشک «هامون» + تصاویر - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۴

گروه استان‌ها - بارندگی فصلی و جاری شدن سیلاب موجب آبگیری تالاب خشک «هامون» شده و جان تازه‌ای به این تالاب بین‌المللی و ساکنان حاشیه آن بخشیده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم از زابل، بارندگی فصلی و جاری شدن سیلاب موجب آبگیری تالاب خشک «هامون» شده و جان تازه‌ای به این تالاب بین‌المللی و ساکنان حاشیه آن بخشیده است. این تالاب در سال‌های اخیر در پی خشک شدن به منشأ پراکنده شدن ریزگرد و بیماری‌های چشمی و تنفسی برای مردم منطقه سیستان تبدیل شده بود و حالا با آبگیری بخشی از آنها شادمانی میان مردم منطقه موج می‌زند.

تالاب بین‌المللی هامون که در دو دهه اخیر نیمه‌خشک و در برخی سال‌ها به‌ویژه سال‌های اخیر در اکثر فصول کاملاً خشک بوده، دو دهه پیش دریاچه‌ای بی‌نظیر بود که منشأ اصلی درآمد کشاورزان، دامپروران و ماهیگیران منطقه سیستان محسوب می‌شد. هامون در زمان پرآبی به‌عنوان بزرگ‌ترین دریاچه آب شیرین ایران محسوب شده و همین دریاچه در زمان خشکی به منشأ پراکنده شدن ریزگرد تبدیل می‌شود. تصاویری که از نظر می‌گذرد با نگاهی هنرمندانه توسط "مصطفی حمزه‌ای" عکاس خبرگزاری تسنیم در منطقه سیستان به ثبت رسیده است.

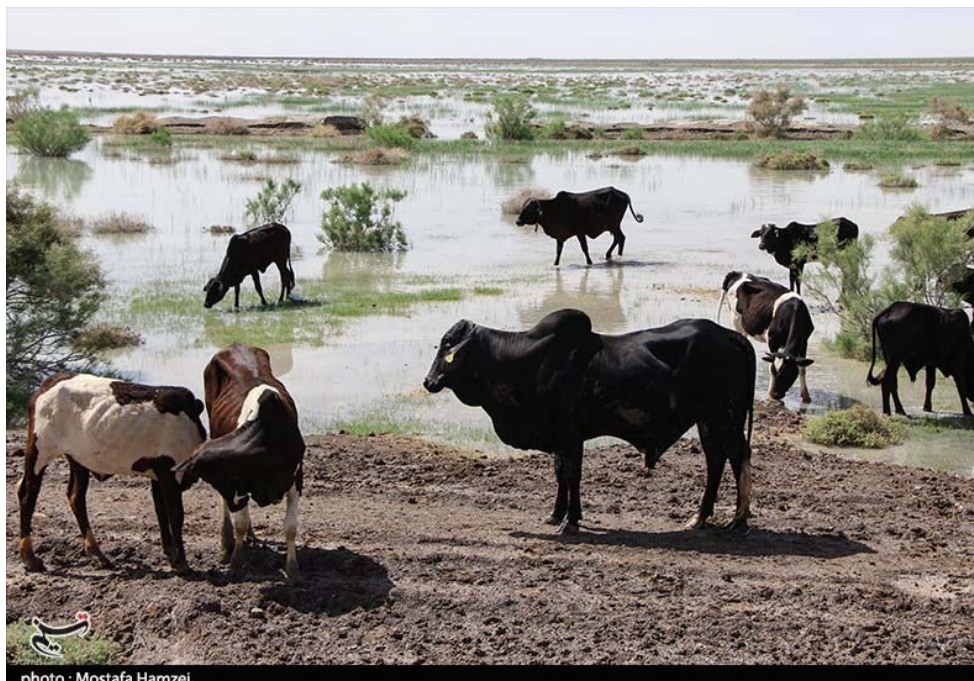

photo : Mostafa Hamzei

photo : Mostafa Hamzei

کاهش ۷ درصدی متوسط بارش‌ها در مقایسه با سال آبی گذشته - روزنامه دنیای اقتصاد

مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۵

دنیای اقتصاد: متوسط بارش کشور از ابتدای سال آبی ۹۸-۹۹ تاکنون حدود ۲۹۵ میلی‌متر بوده که در مقایسه با سال آبی گذشته ۲۲/۹ میلی‌متر معادل ۷ درصد کاهش و نسبت به متوسط ۵۱ ساله اخیر، ۷۵/۸ میلی‌متر معادل ۳۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو (پاون)، بر اساس اطلاعات بارش ثبت‌شده در ایستگاه‌های وزارت نیرو و اعلام موسسه تحقیقات آب، وضعیت بارش سال آبی جاری در مقایسه با سال آبی گذشته در بیشتر مناطق غربی، شمال و شمال غرب کشور کاهش داشته و در مناطق جنوب و جنوب شرق کشور با افزایش همراه بوده است. بنا بر این گزارش، وضعیت بارش کشور در سال آبی جاری نسبت به متوسط بلندمدت (۵۱ ساله) به جز در برخی مناطق جنوب غرب و مرکزی کشور، در سایر نواحی افزایش نشان می‌دهد؛ به‌طوری‌که بارش تجمعی از ابتدای مهرماه ۱۳۹۸ تا ۱۱ اردیبهشت ۱۳۹۹ برای سال آبی جاری در مقایسه با دوره مشابه در سال گذشته و متوسط ۵۱ سال گذشته به تفکیک حوضه‌های آبریز اصلی کشور نشان می‌دهد که میزان بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تاکنون در مقایسه با سال آبی گذشته، در حوضه‌های آبریز دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان و دریاچه ارومیه به ترتیب ۱۸، ۱۷ و ۲۹ درصد کاهش داشته و در حوضه آبریز فلات مرکزی و مرزی شرق به ترتیب ۱۱ و ۴۳ درصد افزایش داشته است. این گزارش حاکی است، وضعیت بارش در مقایسه با متوسط ۵۱ سال اخیر، در تمامی حوضه‌های آبریز درجه یک افزایش نشان می‌دهد.

انحلال "پژوهشکده آب‌خیزداری" بی-تفاوتی دولت در قبال سیل را نشان می‌دهد -

خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۵

کارشناس منابع آب با بیان اینکه پژوهشکده آب‌خیزداری منشأ دستاوردهای بسیار مهمی در کل کشور بوده است، گفت: انحلال این پژوهشکده در پوشش «ادغام» اعلام بی-تفاوتی دولت به مردم در قبال سیل است.

حمید سینی-ساز، کارشناس منابع آب، کشاورزی و آب‌خیزداری، در گفتگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم با انتقاد از ادغام پژوهشکده حفاظت خاک و آب‌خیزداری در مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور گفت: اگر تا پیش از بهار ۹۷ و آغاز تغییر الگوی بارش‌ها که شرایط کشور از نظر بارندگی رو به افت و کاهش بود، در فکر و ذهن مسئولین کشور این مسئله جریان داشته که در چنین شرایطی نیازی به صرف هزینه در خصوص تحقیقات پیشگیری از سیل نیست و وجود مرکز تحقیقاتی در این خصوص ضرورتی ندارد، شاید قابل پذیرش می‌بود. اما پس از مشاهده خسارات و تلفات ناشی از وقوع بارندگی‌های سیل‌آسا که از سال ۹۷ به بعد درگیر آن هستیم، دیگر نباید تردیدی به خود راه داد که کشور محتاج بررسی شیوه‌های علمی پیشگیری و مقابله با سیل است.

سینی-ساز با تأکید بر ضرورت تأسیس پژوهشگاه آب‌خیزداری در کشور افزود: در چنین روزهای پربارانی و در اوضاع اقتصادی نامناسب کنونی، اتفاقاً باید با تقویت نهادهای تحقیقاتی در خصوص آب‌خیزداری و مقابله با سیل، بودجه محدود کشور را از خرج شدن در راه جبران خسارت‌های عظیم محفوظ نگاه داریم. انتظار عمومی بر ارتقای پژوهشکده حفاظت خاک و آب‌خیزداری سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به پژوهشگاه بود که متأسفانه عکس آن عمل شد.

این کارشناس منابع آب گفت: انحلال پژوهشکده حفاظت خاک و آب‌خیزداری که حالا نه با لفظ

«انحلال»، بلکه تحت پوشش «ادغام» در مؤسسات دیگر توسط شورای عالی اداری به ریاست رئیس‌جمهور مصوب شده ولی در عمل همان انحلال است، در حقیقت نوعی اعلان رسمی بی‌تفاوتی دولت به مردم در قبال سیل و خسارت‌های آن به معیشت مردم و اقتصاد کشور است. پیامی که از این مصوبه استنباط می‌شود، اهمیت نداشتن مقوله پیشگیری برای اعضای شورای عالی اداری است.

وی با اشاره به اینکه پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری الحق و الانصاف منشأ خدمات و دستاوردهای مهمی در کل کشور بوده است، خاطرنشان کرد: این پژوهشکده چه در دوران خشکسالی کشور که با تغذیه باران به سفره‌ها، موجب جبران کسری آبخوان‌های کشور بودند و آب شیرین مورد نیاز کشاورزی و دامپروری در مناطق روستایی را از تبخیر شدن نجات داده در خدمت تولید آوردند، و چه در این سال‌های پربارش که هر منطقه‌ای در کشور که آن‌ها طرح‌های آزمایشی و پایلوت خود را در آن اجرا کردند، خدمات بسیاری به مردم کردند به‌طوری‌که خسارت‌های سیل در جاهایی که توسط این پژوهشکده آبخیزداری شده بود دیگر مشاهده نشد.

سینی‌ساز با تأکید بر غیرقانونی بودن انحلال پژوهشکده آبخیزداری گفت: نهادهایی که با مصوبه مجلس شورای اسلامی تشکیل می‌شوند، هرچند که علی‌الظاهر ذیل قوه مجریه یا قوه قضائیه تعریف شده باشند، طبق قانون اختیار انحلال یا ادغام آنها در مراکز دیگر صرفاً با مجلس شورای اسلامی است و دولت تنها اختیار مؤسسات و سازمان‌هایی را در اصلاحات ساختاری دارد که خود بر اساس مصوبات هیئت وزیران ایجاد کرده باشد. پس از این منظر، اقدام شورای عالی اداری و جاهت قانونی ندارد.

این کارشناس آبخیزداری و کشاورزی با بیان اینکه شاید برخی مدعی باشند که شورای عالی اداری هم بر اساس مصوبه مجلس ایجاد شده (ماده ۱۱۴ قانون مدیریت خدمات کشوری) و از طرفی جایگاه حقوقی شوراهای عالی به‌واسطه ترکیب اعضای این شوراها که از همه نهادها در آن حضور دارند، فراقوه‌ای است، افزود: با دقت در ترکیب اعضای شورای عالی اداری درمی‌یابیم که همه اعضا دارای حق رأی در

این شورای دولتی هستند (رئیس جمهور، سازمان برنامه، وزرا، استانداران و...) و فقط دو عضو ناظر از مجلس بدون حق رأی می‌توانند حضور داشته باشند، پس در حقیقت این شورا، دولتی بوده و فراقوه‌ای نیست، بنابراین مصوبات آن نمی‌تواند ناقض مصوبات قوه‌ای دیگر باشد.

به گفته سینی-ساز دیوان عدالت اداری در اینجا می‌تواند ورودی جدی داشته و حدّ و مرز اختیارات شورای عالی اداری و سایر شوراهای مشابه در کشور را که تعدادشان هم کم نیست مشخص نماید. از نظر حقوقی، این مصوبه شورای عالی اداری مبنای حقوقی ندارد و در صورتی که اعضای این شورا بر تصمیم خود مصمم هستند، می‌توانند از طریق قانونی به دیوان عدالت اداری مراجعه نمایند.

photo : Tasnimnews

وزیر نیرو: ۷۶ درصد از ظرفیت سدهای کشور آبگیری شد - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۱۶

اراک - ایرنا - وزیر نیرو گفت: ۷۶ درصد از ظرفیت ۵۱ میلیارد متر مکعبی پشت سدها و مخازن آبی کشور امسال آبگیری شده که سرمایه ارزشمندی است.

«رضا اردکانیان» روز سه شنبه در جمع خبرنگاران در اراک افزود: سهم خالی کنونی ظرفیت سدها و مخازن ذخیره آب کشور به منظور کنترل سیلاب‌ها است.

وی ادامه داد: بیش از ۵۰ تالاب عمده کشور از جمله تالاب بین‌المللی هامون بر اثر بارش‌های سال آبی جاری سیر آب شده و شرایط مناسبی دارند.

وزیر نیرو میانگین بارش‌ها در کشور را ۳۰۰ میلی متر عنوان کرد و گفت: حجم بارش نسبت به متوسط ۵۰ سال گذشته ۳۵ درصد افزایش یافته است و در قیاس با مدت مشابه سال گذشته هفت درصد کاهش دارد.

اردکانیان با یادآوری جاری شدن سیلاب، سال گذشته در برخی از استان‌های کشور خاطرنشان کرد: لایروبی و مهندسی رودخانه‌ها با تامین اعتبار و همکاری بین بخشی انجام شده و به همین منظور سیلاب زمستان سال گذشته و بهار امسال خسارت‌های کمتر و منفعت بیشتری در پی داشت.

وی ادامه داد: ۱۸ واحد نیروگاهی با بیش از سه هزار مگاوات ظرفیت نصب شده و حدود ۴۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر در قالب ۵۹ طرح نیروگاهی در کشور به بهره‌برداری رسیده است.

وزیر نیرو خاطرنشان کرد: ۲ هزار کیلومتر خط انتقال و پست‌های توزیع و فوق توزیع برای تامین برق مورد نیاز مردم و جلوگیری از خاموشی‌ها در کشور راه‌اندازی شده است.

اردکانیان، افزایش بازدهی و کاهش تلفات در نیروگاه‌ها و شبکه‌های توزیع برق را برنامه اولویت‌دار

وزارت نیرو در راستای اجرای طرح صفر، ۹۹ عنوان کرد و افزود: با همکاری این وزارتخانه و مردم و بدون کوچکترین وقفه در تولید کشور به صفر رسانی خاموشی برق دنبال می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: وزارت نیرو با افزایش عرضه انرژی به واحدهای تولیدی و حفظ آسایش و امنیت خاطر مردم در نظر دارد اوج بار در تابستان امسال را کاهش داده و با بهبود تولید و مدیریت مصرف، ضمن تامین برق داخل به تعهدات خود در صادرات نیز عمل کند.

وزیر نیرو در بخش دیگری از سخنانش گفت: ۲۵ طرح بزرگ آب، برق و فاضلاب با اعتباری بالغ بر ۲۰ هزار میلیارد تومان در استان مرکزی در حال انجام است.

اردکانیان افزود: سه طرح برق ۶۳ به ۲۲ کیلوولت در ساوه و خمین، طرح‌های توسعه شبکه، ۲ نیروگاه برقی آبی کوچک امروز در استان مرکزی به بهره‌برداری رسید که آثار مطلوبی در خدمات انرژی خواهد داشت.

وی ادامه داد: بیش از ۲۵ درصد از کل ظرفیت نیروگاه‌های آبی و برقی کوچک، انرژی‌های پاک و تجدید پذیر کشور در استان مرکزی نصب شده و این استان در این حوزه در صدر کشور قرار دارد.

وزیر نیرو بهره‌برداری از طرح آبرسانی به شهر جدید امیر کبیر برای تامین آب مورد نیاز پنج هزار نفر و آغاز عملیات اجرایی پست ۴۵۳ کیلوولت ناحیه صنعتی زرنندیه که نقش مهمی در تامین انرژی و توسعه صنعت در شهرستان‌های ساوه، زرنندیه و مامونیه برعهده دارد را از دیگر طرح‌های اجرا شده در استان مرکزی دانست.

اردکانیان خاطرنشان کرد: ارزش طرح‌های بهره‌برداری شده امروز با همکاری شرکت‌های مختلف وزارت نیرو و بخش خصوصی در استان مرکزی حدود ۳۵۰ میلیارد تومان است.

وزیر نیرو ادامه داد: ایران اسلامی در منطقه‌ای خشک قرار گرفته و تنها بخش کوچکی از کشور دارای اقلیم پربارش است و نمی‌توان از بقیه این سرزمین صرف نظر کرد.

اردکانیان در بخش دیگری از سخنان خود گفت: با شیوع ویروس کرونا در کشور تنها ۲۰ درصد هزینه آب و برق کشور وصول شده و با توجه به اینکه شرکت‌های آب و برق اتکای چندانی به بودجه دولت ندارند این نگرانی وجود دارد که در عرضه محصولات خود برخی از نقاط کشور با مشکل مواجه شوند. وزیر نیرو گفت: شیوع ویروس کرونا در کشور عده‌ای از مردم را با مشکل مواجه کرده که مهلت‌هایی برای پرداخت هزینه آب و برق برای آنان تعیین شده و امید می‌رود بقیه برای سرپا ماندن شرکت‌های این وزارتخانه نسبت به پرداخت هزینه‌های خود اقدام کنند.

اردکانیان از افزایش ۱۲ تا ۱۵ درصدی مصرف آب در کشور خبر داد و گفت: مصرف آب در برخی مناطق کشور امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته تا ۴۰ درصد افزایش یافت که امید است با همکاری و صرفه جویی زمینه کاهش مصرف در کشور فراهم شود.

وی با یادآوری پرداخت هزاران میلیارد ریال از بدهی این وزارتخانه در ۲ سال اخیر افزود: بخشی از این بدهی‌ها ناشی از واگذاری‌ها، بخشی خرید برق و اجرای طرح‌ها بوده است.

اردکانیان ادامه داد: سازکار مناسبی در قانون بودجه امسال پیش بینی شده و تسویه بدهی‌های این وزارتخانه بیش از سال‌های ۹۷ و ۹۸ در دستور کار قرار دارد.

وی یادآور شد: میزان افزایش تعرفه آب و برق از ۲ سال گذشته با تاکید ریاست جمهوری و تصویب هیات وزیران هفت درصد بوده که این رقم نسبت به افزایش‌های مرسوم در کشور پایین تر است.

وزیر نیرو گفت: افزایش تعرفه امسال نیز مانند ۲ سال گذشته اجرایی شده و طی این سال‌ها بیش از هزینه تمام شده تولید آب و برق به تعرفه‌ها افزوده نشده است.

اردکانیان با یادآوری پرداخت پاداش به افرادی که الگوی مصرف را رعایت می‌کنند افزود: ۲۰۰ میلیارد تومان پاداش به صنایع بزرگی که برای خاموشی صفر در تابستان سال ۹۸ همکاری لازم را با صنعت برق کشور داشته‌اند پرداخت شده است.

وزیر نیرو خاطر نشان کرد: ۱۰۶ میلیارد تومان پاداش نیز در این مدت به بخش خانگی و افرادی که کمتر از الگوی مصرفی برق مصرف کردند پرداخت شد.

اردکانیان گفت: میزان افزایش تعرفه برای افرادی که به هر دلیلی بیش از الگوی مصرفی، برق مصرف می‌کنند بر اساس مصوبه هیات وزیران ۱۶ درصد بوده و این مهم با هدف تشویق این افراد برای صرفه جویی در انرژی انجام می‌شود.

وی ادامه داد: ۷۰ درصد مشتریان زیر الگو و بر اساس الگو انرژی مصرف می‌کنند و این افزایش برای آنان اعمال نمی‌شود.

استان مرکزی با ۱۲ شهرستان بیش از یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر جمعیت دارد.

حدود ۷۳۵ هزار مشترک برق در استان مرکزی وجود دارد.

تلاؤ نزلات آسمانی در دل کویر / دریاچه «دق سرخ» زواره اردستان پس از ۶۵ سال احیا شد - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۶

به گزارش خبرگزاری تسنیم از اردستان، بارش‌های باران که در شهرستان اردستان خسارت ۵۰ میلیارد تومانی را به همراه داشته است و بخشی از مزارع کشاورزی و راه‌های مواصلاتی شهرستان اردستان را در اواخر فروردین و اوایل اردیبهشت از بین برد شاهد اتفاق‌های خوبی نیز بوده است.

بارش‌ها و نزولات جوی جان تازه‌ای به کویر «دق سرخ» شهر زواره اردستان داده و کویری که بیش از ۶۵ سال است بی آب بوده موجب ایجاد دریاچه طبیعی شده که خود می‌تواند با زیر ساخت‌های اولیه برای این منطقه آن را به عنوان قطب گردشگری معرفی کرد.

مهدی مهدی در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم اظهار داشت: دریاچه به وجود آمده در بخشی از کویر مرکزی ایران است که معروف به کویر دق سرخ است و تا شهرستان نائین و خور و بیابانک ادامه دارد ولی این قسمت که در بخش زواره قرار گرفته وسعتی حدود ۵۳ کیلومتر طول و عرض ۲۳ کیلومتر دارد.

وی افزود: به گفته بومی‌های محلی اینجا را به عنوان دق سرخ نمی‌شناسند و به عنوان «تل شیطان» معروف است و از طرف روستاهای علی آباد و کریم آباد که عبور کنیم به جنگل‌های تاغ زار رسیده و سپس به زمین‌های نمک زار و بعد تل شیطان می‌رسیم که از دور هر چه نظاره کنیم منطقه نزدیک به نظر می‌رسد و چون حالت سراب دارد به آن تل شیطان می‌گویند.

رئیس اداره میراث فرهنگی و گردشگری شهرستان اردستان گفت: طبق اطلاعاتی که از افراد قدیمی گرفته شده اعلام کرده‌اند بیش از ۵۰ سال قبل چنین پدیده‌ای در این منطقه اتفاق نیفتاده است و این نقطه به واسطه اینکه منطقه‌ای کویری است سطح آب در آن بالاست و پست‌ترین نقطه شهرستان این منطقه است.

مشهدی تاکید کرد: بر اثر بارندگی‌های این شهرستان از طرف کوهستان خار و آب‌های آن منطقه به سمت کویر سرازیر شده و حدود یک سوم منطقه را آب فرا گرفته که ارتفاع آب از ۱۵ سانتیمتر شروع شده و تا ۴۰ سانتیمتر ادامه دارد و چون زمین منطقه کویری است آب موجود شور بوده و یکی از ویژگی‌های این منطقه این است که بر اثر توده‌های زیرین زمین یک چند ضلعی‌هایی به وجود آمده که در جای خود صحنه‌های قشنگی را خلق کرده است.

وی ضمن اشاره به پتانسیل‌های بالای این دریاچه در شهر زواره از توابع شهرستان اردستان تصریح کرد: اگر این دریاچه تداوم داشته باشد و شاهد حضور پرندگان نیز در این منطقه باشیم می‌توان آن را به عنوان یک آبگیر بین‌المللی و چشم‌اندازی زیبا معرفی کرد.

رئیس اداره میراث فرهنگی و گردشگری شهرستان اردستان با بیان اینکه فاصله این منطقه تا شهرستان اردستان حدود ۴۰ کیلومتر فاصله است، تاکید کرد: تله شیطان منطقه مورد نظر پرونده ثبتی آن تکمیل شده تا چند وقت آینده که شورای ثبت تشکیل شود شماره ثبت آن از تهران گرفته خواهد شد.

مشهدی ضمن اشاره به مواد معدنی آب این دریاچه افزود: با توجه به اینکه منطقه شوره زار و کویری است این آب‌ها لایه‌هایی از نمک را با تبخیر آب‌ها به وجود خواهد آورد و این نمک‌ها به عنوان یک

مواد معدنی قابل قبول که چون ید ندارد برای کاهش فشار قابل صادرات هم است.

حسین شواخی نیز در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم ضمن اشاره به ویژگی های دریاچه دق سرخ اظهار داشت: دریاچه به وجود آمده در حوزه استحفاظی محیط زیست شهرستان اردستان نبوده اما با توجه به بارندگی های خوب اخیر نسبت به ۱۰ سال قبل این منطقه به عنوان آبگای برای این شهرستان مفید است.

وی افزود: بارش‌های اخیر ضمن اینکه مناطق بالا دستی را سیراب کرده و برای وحوش بسیار مناسب است و توانسته برای مناطق در مسیر نیز مناسب باشد اما برای خود منطقه‌ای که دریاچه ایجاد شده با توجه به شوری خاک زمین مناسب پرندگان و وحوش نخواهد بود.

رئیس محیط زیست شهرستان اردستان ضمن اشاره به ویژگی های زیست محیطی دریاچه دق سرخ زواره اردستان گفت: موضوع به شکل کلی برای محیط زیست خوب بوده و حیوانات مختلف در منطقه می‌توانند از آن استفاده کنند و برای پوشش بالا دست منطقه نیز بسیار مفید است.

شواخی با بیان اینکه این دریاچه موجب پُر شدن آب‌های زیرزمینی می‌شود، تاکید کرد: طبق روایات قدیمی‌های منطقه بیش از ۵۰ سال است که در این منطقه دریاچه‌ای ایجاد نشده و خشکسالی‌های چند سال اخیر نیز بر این موضوع تاکید دارد اما ورود این حجم آب می‌تواند موجب پُر شدن آب‌های زیرزمینی شود.

احمد فیضی دهیار روستای کریم آباد نیز در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم اظهار داشت: تاریخچه و سابقه‌ای از دریاچه ایجاد شده از گذشته را ندارم اما با توجه به منطقه کویری که آب در آن نفوذ چندانی ندارد بیش از ۳۰ سانتیمتر آب جمع آوری شده است و بنده تا منطقه تله شیطان را قبلاً رفته‌ام و چنین صحنه‌ای را در ۱۵ سال گذشته ندیده‌ام.

وی ضمن به استفاده آب‌های رها شده در کویر در منطقه اردستان افزود: قدیمی‌ها در زمستان که از آب استفاده چندانی نداشته‌اند آن را در کویر رها می‌کردند تا با تبخیر آب برای آن‌ها نمک درست شود که با تبخیر آب این دریاچه نیز می‌توان به نمک خوبی دسترسی پیدا کرد.

بیش از ۵۰ تالاب عمده کشور سیراب شدند - روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۷

ایسنا : وزیر نیرو درخصوص وضعیت ذخیره سدهای موجود در کشور با بیان اینکه به دنبال بارش‌های مناسب انجام شده چند دریاچه به‌ویژه در فلات مرکزی کشور به دریاچه‌های موجود اضافه شد، اظهار کرد: امسال از حدود ۵۱ میلیارد مکعب حجم مخازن ساخته شده در کشور ۷۶ درصد ظرفیت پر است و برخی از مقادیر خالی برای دریافت سیلاب‌های احتمالی خالی نگه داشته شده است.

رضا اردکانیان بیان کرد: بیش از ۵۰ تالاب عمده کشور نیز سیراب شده و تالاب‌های بزرگی از جمله تالاب بین‌المللی هامون در شرایط بسیار خوبی به سر می‌برد که بخشی از این بهبود وضعیت ناشی از بارش‌های سرزمینی ما و بخشی حاصل سیلاب‌های دریافتی از کشور همسایه است. او در حاشیه افتتاح پروژه‌های صنعت آب و برق استان مرکزی خاطرنشان کرد: میزان بارش‌ها تاکنون به‌طور متوسط حدود ۳۰۰ میلی‌متر است که در مقایسه با متوسط بارش‌های ۵۰ ساله ۳۵ درصد افزایش و نسبت به سال گذشته هفت درصد کاهش دارد و امیدواریم امسال بتوانیم استفاده‌های بهتری از نعمت بارش ببریم. سال گذشته سیلاب‌های وسیعی در ابتدای سال رخ داد و توجه خوبی نیز از ناحیه دولت صورت گرفت که منافع آن از خسارت‌ها بیشتر بود و با مدیریت خوب انجام شده روی مخازن سدها حداکثر بهره‌برداری از این سیلاب‌ها انجام شد.

وزیر نیرو همچنین در ادامه گفت: از دو سال پیش، هیات وزیران با توصیه و تاکید رئیس‌جمهور، وزارت نیرو را درخصوص افزایش سالانه تعرفه‌های آب و برق به رقم هفت درصد محدود کرد و بیش از این مقدار، افزایش تعرفه نخواهیم داشت. او افزود: وزارت نیرو به دنبال افزایش راندمان نیروگاه‌ها، کاهش تلفات در شبکه‌ها و اجرای برنامه ۰۹۹ به معنی تابستان ۹۹ با خاموشی صفر در قالب مشارکت وزارت نیرو و مردم، بدون ایجاد وقفه در چرخه تولید کشور است.

وی در خصوص مصرف آب توسط مردم در ایام کرونا عنوان کرد: طبیعی است که مردم در این ایام استفاده بیشتری از آب در راستای رعایت مسائل بهداشتی داشته باشند که در این راستا در برخی از مناطق گاه میزان مصرف نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴۰ درصد و به‌طور متوسط ۱۲ تا ۱۵ درصد افزایش داشته است. یکی از مشکلات و خصوصیات شبکه آب در کشور سیستم یک شبکه‌ای است به این معنی که آب مورد مصرف بهداشت، آب قابل شرب و باکیفیت است و در این شرایط چاره‌ای نیست جز اینکه رعایت مصرف به اندازه آب را به عنوان یک مساله اخلاقی مورد توجه قرار دهیم چراکه جریمه اسراف کردن کاهش نعمت است. اگر در ۲۰ ثانیه شستشوی دست‌ها ۱۰ لیتر آب مصرف شود قطعا در آینده مشکلاتی ایجاد خواهد شد و امیدواری ما این است که مردم بویژه در ماه مبارک رمضان این اخلاق مصرف بهینه را در خود نهادینه کنند.

بهره‌برداران آب‌های زیرزمینی از امسال آب‌بها پرداخت می‌کنند - خبرگزاری ایرنا

مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۹

تهران- ایرنا- مجری طرح احیاء و تعادل بخشی منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران گفت: بهره‌برداران آب‌های زیرزمینی از امسال آب‌بها پرداخت خواهند کرد.

«عبدالله فاضلی» روز جمعه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا افزود: بهره‌برداران آب‌های زیرزمینی به خصوص در بخش کشاورزی تاکنون بهایی برای هزینه‌های بازرسی، نظارت و ارزش ذاتی آب پرداخت نمی‌کردند اکنون و با این اقدام آنها در یک مشارکت جمعی با پرداخت اندکی از درآمدهای خود در طرح‌های احیاء و تعادل بخشی منابع آب همکاری خواهند کرد.

مجری طرح احیاء و تعادل بخشی منابع شرکت مدیریت منابع آب ایران ادامه داد: بدین ترتیب و با مشارکت جمعی خود بهره‌برداران حفاظت از منابع آب زیرزمینی بهتر صورت خواهد گرفت و در حقیقت منافع آن نصیب خود بهره‌برداران خواهد شد.

وی افزود: مابقی هزینه‌ها نیز از محل منابع عمومی طرح‌های احیاء و تعادل بخشی منابع آب تامین خواهد شد و بهره‌برداران تنها بخش ناچیزی را پرداخت می‌کنند.

فاضلی با بیان اینکه طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب امسال نیز اعتباراتی همسان سال گذشته دریافت کرده است، گفت: طرح‌هایی که برای امسال طراحی شده همانند پارسال خواهد بود زیرا بودجه اختصاصی همان مقدار است و نمی‌توان فعالیت بیشتری انجام داد.

طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب یکی از طرح‌های مهم در حفاظت از آب‌های زیرزمینی است که به دلیل اعتبارات ناکافی روند پیشرفت کندی دارد.

«سبزینه» وضعیت فرسایش خاک در ایران را بررسی می‌کند؛ فرسایش سالانه ۱۶ تن

خاک کشور در هر هکتار - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۰

فرسایش خاک ازجمله پدیده‌هایی است که در اثر عواملی همچون بارش برف و باران، شرایط محیطی، شیب زمین، انجام عملیات‌های عمرانی همچون راه‌سازی، برقرار کردن خطوط انتقال برق، آب و گاز، چرای شدید دام، از بین رفتن پوشش گیاهی منطقه و غیره ایجاد می‌شود. به گفته برخی کارشناسان، ایران بالاترین میزان فرسایش خاک را در دنیا دارد؛ اما برخی دیگر معتقدند میزان فرسایش خاک در کشور ما سالانه به میزان ۱۶ تن در هر هکتار است. با وجود این چون کشورهایی مانند افغانستان، عراق و کشورهای شمال آفریقا درخصوص فرسایش خاک تحقیقات و اقداماتی را انجام نداده‌اند و آماری ندارند، به همین دلیل نمی‌توان به‌طور دقیق اعلام کرد که ایران رتبه چندم فرسایش خاک را دارد. در راستای کاهش میزان فرسایش خاک اقدامات مشخصی صورت می‌گیرد؛ ازجمله عملیات‌های آبخیزداری که شامل اقدامات بیولوژیک، مکانیکی و بیومکانیکی است. به گفته کارشناسان، در صورتی که اقدامات آبخیزداری به‌صورت جامع و کامل انجام شود، در هر هکتار حدود یک‌هزار مترمکعب آب ذخیره می‌شود.

رئیس اداره توسعه فناوری پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری و معاون سابق آبخیزداری سازمان جنگل‌ها درخصوص میزان فرسایش خاک در کشور به‌طور سالانه گفت: برای این مورد ارقام متفاوت است، اما بر اساس کارهایی که در زمینه فرسایش آبی انجام شده، مخصوصاً اقداماتی که مرجع آن‌ها پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری است، از ۱۶۴ میلیون هکتار مساحت ایران است، ۱۲۰ میلیون هکتار در قلمروی فرسایش آبی قرار دارد.

پرویز گرشاسبی در گفت‌وگو با «سبزینه» گفت: حدود ۷۰ درصد سطح کشور در قلمروی فرسایش آبی قرار دارد و علت آن نیز بارش باران و برف است.

گرایش‌های افزود: بر اساس اعداد و ارقامی که داریم و بر مبنای منحنی سنجش دبی و رسوب ایستگاه‌های رسوب‌سنجی رودخانه‌ها، میزان فرسایش خاک در کشور به‌طور متوسط ۱۶ تن در هکتار است.

وی تصریح کرد: میزان فرسایش خاک در برخی مناطق، حتی به ۵۰ تن در هکتار هم می‌رسد و در برخی مناطق هم کم‌تر پنج تن در هکتار است.

گرایش‌های با بیان این که در قسمت‌هایی از زاگرس در سرشاخه‌های کارون و کرخه بیش‌ترین میزان فرسایش وجود دارد، افزود: در این مناطق چون جنگل‌زدایی شده و بهره‌برداری شدید توسط دام نیز داریم، میزان فرسایش زیاد است. در این مناطق میزان بارش نیز حدود ۷۹۹ تا ۸۰۰ میلی‌متر است و به‌همین دلیل معمولاً در آن‌جا به‌طور متوسط تا ۲۲ تن در هکتار فرسایش خاک وجود دارد.

گرایش‌های در پاسخ به این سوال که ایران از نظر فرسایش خاک در چه جایگاهی در دنیا قرار دارد، گفت: در برخی مصاحبه‌ها شنیده می‌شود که برخی دوستان اعلام می‌کنند ما پرفرسایش‌ترین کشور در دنیا هستیم، اما این گونه نیست؛ چرا که بسیاری از کشورها وضعیت بسیار بدتری از ما دارند؛ مانند افغانستان، عراق، کشورهای تازه توسعه‌یافته و کشورهای شمال آفریقا، اما چون این کشورها درباره فرسایش کاری نکرده‌اند، آمار و ارقامی اعلام نمی‌کنند.

وی ادامه داد: در مجموع فرسایش خاک کشور ما نسبت به آسیا و اروپا بالاست، آن هم به‌دلیل شیب تند، ارتفاع کشور، بهره‌برداری‌های غیراصولی و غیره است که این عناصر با هم تلفیق و باعث می‌شوند میزان فرسایش بالا باشد.

اجرای ۲ هزار طرح تحقیقاتی جهت حفاظت از آب و خاک در ۴۰ سال اخیر

رئیس اداره توسعه فناوری پژوهش‌کده حفاظت خاک و آبخیزداری خاطرنشان کرد: اگرچه نمی‌توان اعلام کرد از نظر میزان فرسایش خاک رتبه چندم را در دنیا دارا هستیم؛ اما از نظر رسوب آماری وجود

دارد که براساس آن رسوب ورودی به سدهای ما پایین‌تر از میزان نرمال جهانی است.

گرسناسی افزود: در جهان به‌طور متوسط سالانه یک درصد مخازن سدها از دست می‌رود؛ درحالی که در ایران این رقم شش‌دهم درصد است که این امر عمدتاً ناشی از اثرات اقدامات آبخیزداری در بالادست سدهاست.

وی تصریح کرد: مثلاً در حوضه سد کرج که سال ۱۳۳۸ ساخته شد، نظر سازندگان این بود که در منطقه فرسایش بالااست و به این ترتیب اکنون که سال ۹۸ است، باید ۵۰ درصد مخزن پر می‌شد. با وجود این امروز با گذشت ۵۰ سال از ساخت آن، ۲۷ تا ۲۸ میلیون مترمکعب مخزن را از دست داده‌ایم.

گرسناسی ادامه داد: از دست دادن این مقدار از مخزن نتیجه اقداماتی است که در بالادست آن صورت گرفته و میزان رسوب را از سال اولی که آزاد بوده و هیچ مانعی سر راهش نبوده، کاهش داده است.

این کارشناس خاک و آبخیزداری در پاسخ به این سوال که برای جلوگیری از فرسایش خاک چه طرح‌ها یا اقداماتی انجام می‌شود، گفت: موسسه ما غالباً کارهای تحقیقاتی روی اعداد و ارقام، روش‌های بهینه، اثرات و ارزیابی‌ها دیگر انجام می‌دهد، به‌طوری که طی ۴۰ سال اخیر چیزی حدود دو هزار طرح تحقیقاتی برای حفاظت از آب و خاک انجام شده و حتی برخی از این تحقیقات به‌سمت ترویج و تجاری‌سازی رفته است.

گرسناسی افزود: در بحث اقدامات اجرایی نیز اصل قضیه مدیریت سرزمین و مدیریت حوضه آبخیز است که ما از عوامل فرسایش و رسوب جلوگیری کنیم. اقدامات مدیریتی نیز غالباً شامل اصلاح قوانین، اصلاح اقتصاد و بهره‌برداری، معیشت مردم، معیشت جایگزین و موارد این‌چنینی می‌شود.

ارزش هدررفت هر تن خاک و عناصر شیمیایی آن ۲۸ دلار است

معاون سابق آبخیزداری سازمان جنگل‌ها تصریح کرد: وقتی در بحث اقدامات مدیریتی موفق نمی‌شویم،

یک‌سری اقدامات دیگر از جمله کارهای جنگل‌کاری، مرتع‌داری و آبخیزداری انجام می‌شود. اقدامات آبخیزداری شامل اقدامات بیولوژیک مثل تقویت پوشش گیاهی و اقدامات غیربیولوژیک مثل انجام کارهای سازه‌ای در آبراهه‌ها و شیب‌هاست که فرسایش و رسوب را در همان‌جا تثبیت کنیم و نگذاریم جابه‌جا شود.

گرشاسبی گفت: اقدامات آبخیزداری در سراسر کشور انجام شده و در حال حاضر چیزی حدود ۱۵ درصد سطح کشور تحت اجرای عملیات حفاظتی قرار گرفته است.

وی درخصوص اهمیت آبخیزداری در جلوگیری از فرسایش خاک نیز اظهار داشت: با توجه به این‌که ایران یک کشور گرم و خشک است، اهمیت آبخیزداری خودبه‌خود مشخص می‌شود. البته باید بدانیم که یک بحث ما درخصوص فرسایش خاک است، اما خروجی کارهای آبخیزداری فقط جلوگیری از فرسایش خاک نیست و جلوگیری از فرسایش خاک تنها یکی از خروجی‌های آن است.

گرشاسبی افزود: بحث استحصال آب و کاهش تبخیر ناشی از تبخیر بارندگی‌ها و بارش‌ها، بحث افزایش بیوماس مرتعی و جنگلی، ترسیب کربن و کنترل سیلاب و ارتقای معیشت آبخیزنشینان نیز خروجی‌های اصلی اقدامات آبخیزداری محسوب می‌شود.

وی در پاسخ به این سوال که ارزش کمی هدررفت هر تن خاک و عناصر شیمیایی آن چقدر است، گفت: متأسفانه در جهان درخصوص تخریب منابع طبیعی به‌ویژه تخریب خاک ارزش‌گذاری دقیقی صورت نگرفته، اما بر اساس آنچه شخصاً برای پایان‌نامه‌ام کار کردم، ارزش هدررفت هر تن خاک ۲۸ دلار است؛ بنابراین با احتساب ۱۶ تن در هکتار می‌توان به رقم بالای ارزش کمی این هدررفت پی برد.

گرشاسبی گفت: وقتی می‌خواهیم ارزش اقتصادی فرسایش خاک را محاسبه کنیم، پارامترهای زیادی باید در نظر گرفته شود؛ به‌عنوان مثال وقتی در جایی خاک فرسایش پیدا می‌کند، بر میزان بهره‌وری یا تولید محصول اثر می‌گذارد و آن را کاهش می‌دهد و به‌تبع آن باعث می‌شود که عناصر خاک از بین

برود. حتی استحصال آب نیز وقتی خاک فرسایش پیدا می‌کند، دچار مشکل می‌شود.

وی افزود: از سوی دیگر فرسایش خاک در پایین‌دست باعث تشدید سیلاب‌ها می‌شود، چون حجم سیلاب را بالا می‌برد. همچنین مخازن، سدها و کانال‌ها را پر می‌کند؛ بنابراین در محاسبه ارزش کمی هدررفت هر تن خاک و عناصر شیمیایی آن مجموع این موارد را باید بررسی کرد.

اکثر خاک‌های حوضه‌های آبخیز کمبود کربن و عناصر MPK دارند

رئیس اداره توسعه فناوری پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری درخصوص نقش خاک در حفظ دیگر عناصر طبیعت گفت: عناصر MPK خاک یعنی فسفر، کلسیم و نیتروژن برای تولید گیاهان چه زراعی، چه جنگلی و چه مرتعی ضروری است، اما وقتی خاک را از دست می‌دهیم، این عناصر را نیز از دست خواهیم داد.

گرشاسبی افزود: از سوی دیگر ممکن است خاک باشد، اما عناصرش با شست‌وشو کاهش پیدا کند؛ بنابراین اکثر خاک‌های حوضه‌های آبخیز ما با کمبود کربن و عناصر MPK مواجه هستند. وی ادامه داد: هر جایی که خاک برجا باشد، فرسایش روی آن کم می‌شود و در نتیجه میزان این عناصر MPK مناسب باقی می‌ماند؛ بنابراین در آن‌جا تولید زراعی، مرتعی و جنگلی نیز در حد ایده‌آل وجود دارد.

گرشاسبی اظهار داشت: به عبارت دیگر اگر می‌بینیم در یک محل وضعیت پوشش گیاهی خوب است، به دلیل وجود این عناصر به میزان کافی است.

وی خاطرنشان کرد: حتی در دیمزارها که اکنون تولیدمان حداکثر یک‌هزار و ۲۰۰ گرم گندم در هکتار است، یکی از دلایل آن این است که عناصر خاک دیمزارها بر اثر فرسایش خاک تقلیل پیدا کرده و نمی‌تواند تولید واقعی را داشته باشد.

به‌ازای هر هکتار آبخیزداری ۵۳۰ مترمکعب آب استحصال می‌شود. این کارشناس خاک و آبخیزداری در ادامه به میزان آبی که به‌وسیله اقدامات آبخیزداری ذخیره می‌شود، اشاره کرد و گفت: در یک ارزیابی که در سازمان روی ۲۵ پروژه آبخیزداری انجام داده بودیم، مشخص شد به‌طور نمونه در کشور به‌ازای هر هکتار آبخیزداری ۵۳۰ مترمکعب آب استحصال یا ذخیره می‌شود. گرشاسبی افزود: در بحث آبخیزداری نیز در کشور ۳۸ ایستگاه داریم که به‌ازای هر هکتار آبخیزداری دو هزار مترمکعب آب ذخیره می‌شود. وی ادامه داد: در عملیات آبخیزداری آب زلال را بعد از این که رسوبش را گرفتیم، در مخروط‌های افکنه که قابلیت نفوذشان بسیار بالاست، می‌فرستیم. در این وضعیت شیب هم کم است و هدف نیز تغذیه مصنوعی و آبخیزداری است.

اولویت انجام عملیات جنگل‌کاری، آبخیزداری و مرتع‌کاری است. گرشاسبی در پاسخ به این سوال که سدسازی بهتر است یا آبخیزداری گفت: ممکن است در مواقعی هر دو آن‌ها نیاز باشد، اما مسلماً اولویت با کارهای کوچک و پراکنده است. به عبارت دیگر اگر با کارهای کوچک و پراکنده که سطح حوضه آبخیزداری را دربر می‌گیرد، اعم از عملیات جنگل‌کاری، مرتع‌داری، آبخیزداری بیولوژیک و مکانیکی و غیره اقدامات لازم را انجام دهیم، نتیجه بهتری می‌گیریم. وی افزود: مثلاً در حوضه آبخیز کرخه سال گذشته چیزی حدود شش تا هفت میلیارد مترمکعب آب از سد خارج شد و به دریا رفت؛ بنابراین می‌بینیم که در این منطقه سدهای بزرگ هم نتوانسته‌اند آب‌های حداکثری را ذخیره کنند.

گرشاسبی با اشاره به این که مساحت حوضه کرخه سه میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار است، خاطرنشان کرد:

اگر در مساحتی حدود ۵۳۰ هزار هکتار از این حوضه عملیات آبخیزداری انجام می‌دادیم، حداقل حدود دومیلیارد مترمکعب آب می‌توانستیم در حوضه ذخیره کنیم.

وی تصریح کرد: سدسازی نوعی روش ذخیره است که آب ذخیره‌شده در آن در معرض تبخیر و رسوب قرار می‌گیرد. از سوی دیگر در بحث سدسازی عدالت اجتماعی در ذخیره آب، معیشت آبخیزنشین‌ها و میزان آبی که می‌توانند استفاده کنند، دیده نمی‌شود.

گرشاسبی ادامه داد: به عبارت دیگر درحالی که حوضه کرخه سه میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار است، مناطق بالایی نمی‌توانند از آب سد کرخه استفاده کنند و در عوض آب در خوزستان یا جاهای دیگر استفاده می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: تفاوت آبخیزداری با سدسازی جدا از مسائل فنی، این است که هر آبخیزنشین در هر جایی می‌تواند در صورت بودن پتانسیل از آن آب استفاده کند.

متوسط بارندگی‌های کشور از مرداد ۳۰۰ میلی‌متر گذشت - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۲۰

تهران- ایرنا- وزارت نیرو اعلام کرد: متوسط بارندگی‌های کشور از ابتدای سال آبی جاری (مهر ۹۸) تاکنون به ۳۰۱,۵ میلی‌متر رسیده که نسبت به میانگین ۵۱ سال اخیر افزایش ۳۴ درصدی نشان می‌دهد.

به گزارش روز شنبه وزارت نیرو، از ابتدای مهر ۹۸ تا ۱۹ اردیبهشت ۹۹، میزان متوسط بارش‌ها در حوضه دریای خزر ۴۱۰,۴ میلی‌متر، خلیج فارس و دریای عمان ۴۴۰ میلی‌متر، دریاچه ارومیه ۳۳۶,۷ میلی‌متر، فلات مرکزی ۲۲۵,۸ میلی‌متر، مرزی شرق ۱۴۶ میلی‌متر و قره قوم ۲۷۴,۹ میلی‌متر بوده است که در مجموع نسبت به متوسط ۳۲۰ میلی‌متری مدت مشابه سال گذشته در کل کشور کاهش نشان می‌دهد.

میزان بارش‌ها از ابتدای سال آبی ۹۸ تا ۱۹ اردیبهشت اگر چه نسبت به مدت مشابه گذشته ۶ درصد کاهش نشان می‌دهد، اما نسبت به میانگین بارش ۱۱ ساله (۲۱۰,۸ میلی‌متر) ۴۳ درصد و متوسط ۵۱ ساله (۲۲۵,۶ میلی‌متر) ۳۴ درصد رشد دارد.

بنا بر این گزارش، بیشترین میزان کاهش بارش از ابتدای سال آبی جاری تاکنون با ۲۷ درصد مربوط به حوضه دریاچه ارومیه و عمده افزایش بارش هم با ۴۶ درصد رشد مربوط به حوضه مرزی شرق است.

سد طالقان سرریز شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۱

تهران- ایرنا- مدیر دفتر بهره برداری از تاسیسات آبی و برقابی شرکت آب منطقه ای تهران گفت: امروز (۲۱ اردیبهشت) حجم سد طالقان به واسطه ذخیره برفی مناسب زمستانی و بارشهای بهاری به حد نرمال ۴۲۰ میلیون متر مکعب رسید و سرریز شد.

محمد شهریاری عصر یکشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: در حال حاضر با توجه به شروع سرریز سد و میزان آب ورودی به مخزن پیش بینی می شود در روزهای آتی دبی خروجی سرریز به حدود ۳۰ متر مکعب در ثانیه برسد.

وی افزود: بر اساس برنامه مصارف سد طالقان در تامین آب شرب شهرهای تهران، کرج و هشتگرد و تامین کشاورزی و تغذیه مصنوعی دشت قزوین و روند ورودی آب به مخزن سد تداوم سرریز سد تا یک ماه احتمالاً به طول می انجامد.

مدیر دفتر بهره برداری از تاسیسات آبی و برقابی شرکت آب منطقه ای تهران با بیان اینکه روند سرریز سدهای پنجگانه تهران متفاوت و بر اساس رسیدن به حجم نرمال است گفت: با مدیریت منابع آب مخازن سدهای تحت پوشش سعی می کنیم با تخلیه و رهاسازی های بهنگام و کنترل شده، کمترین سرریز را از سدها داشته باشیم.

وی تاکید کرد: ذخیره سازی در مخازن سدها باید به نحوی باشد که با آبرگیری مناسب ظرفیت خالی جهت کنترل و ذخیره سازی سیلاب های احتمالی ناشی از بارشهای بهاری را داشته باشیم.

شهریاری خاطر نشان کرد: براساس برنامه ریزی های انجام شده سد امیر کبیر در انتهای خردادماه به حجم حداکثری و آستانه سرریز خواهد رسید و در خصوص مدیریت مخازن سدهای لتیان و ماملو هم آبرگیری تا حجم حداکثری در دستور کار امور بهره برداری و نگهداری سدهای مذکور است.

وی با بیان اینکه اکنون یک میلیارد متر مکعب حجم ذخیره آب در سدهای پنجگانه تهران است، گفت: سد امیر کبیر ۱۶۹ میلیون متر مکعب، لتیان ۶۰ میلیون متر مکعب، لار ۱۲۷ میلیون متر مکعب، ماملو ۲۲۷ میلیون متر مکعب و طالقان ۴۲۰ میلیون متر مکعب ذخیره آب دارند.

مدیر دفتر بهره برداری از تاسیسات آبی و برقابی شرکت آب منطقه ای تهران افزود: در سال آبی جاری نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته شاهد کاهش ۱۱ درصدی ورودی آب به سدهای پنجگانه تهران هستیم.

وی از مردم درخواست کرد: با توجه به سرریز آب از سد طالقان از اتراق و توقف در حاشیه رودخانه طالقان خودداری کنند.

تلاش برای بازگشت جریان آب به اعماق البرز - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۱

کرج - ایرنا- افزایش جمعیت، آبیاری سنتی کشاورزی و حفر بی رویه چاه‌های غیر مجاز در دهه‌های اخیر سبب شده تا جریان آب در سفره‌های زیر زمینی استان البرز به کمترین سطح خود در این برهه زمانی برسد.

استان البرز به گستره پنج هزار و ۸۰۰ کیلومتر مربع از دهه ۵۰ آماج مهاجرت‌های بی رویه از نقاط مختلف کشور قرار گرفت و شهرستان‌های آن به صورت ناگهانی با سیل جمعیت مواجه شدند. بررسی‌های آماری بیانگر آن است که استان البرز یکی از متراکم‌ترین استان‌های کشور به نسبت جمعیت و جغرافیای طبیعی بوده و همین امر سبب شده تا هر روز از پهنه اراضی کشاورزی، باغی و ملی آن کاسته شود.

برداشت‌های بی رویه‌ها منابع آب سطحی و زیر زمینی استان البرز برای مصارف آشامیدنی، کشاورزی و صنعتی در کنار حدود ۲ دهه خشکسالی و کم‌بارشی معلول دیگری به نام خشکیدگی دشت‌ها، توسعه مناطق بیابانی و دور شدن آب از دسترس مردم را پدید آورد به طوریکه میزان دسترسی به آب‌های زیر زمینی البرز از حدود ۱۰ تا ۱۵ متری زمین در دهه ۷۰ به حدود ۳۰۰ متر در زمان کنونی رسانده است.

با این اوصاف آنچه می‌تواند در این وضعیت نامطلوب آبی، استان پرجمعیت البرز را از آثار مخرب کم آبی نجات دهد اجرای طرح‌های مختلف و درازمدت آبخیزداری و آبخوانداری در کنار مدیریت مصرف بهینه آب است که با مشارکت مردم، جوامع محلی و دستگاه‌های اجرایی تحقق پذیر است.

وقوع بارش‌های خوب ۲ در سال‌های زراعی ۹۸-۹۷ و ۹۹-۹۸ در کشور و استان البرز این فرصت را به وجود آورد تا مسوولان و دست‌اندرکاران با اجرای طرح‌های ضربتی از محل اعتبارات ملی و استانی برای بازگشت جریان آب به سفره‌های زیر زمینی و تقویت آنها در این استان همت گمارند و اگر این

روند به خوبی استمرار یابد می توان به بهبودی وضعیت آب در البرز پرجمعیت امیدوار بود. اگر چه استان البرز در گذشته نه چندان دور به واسطه رودهای خروشان و دشت های سرسبز یکی از مناطق خوش آب و هوای ایران بوده اما ورود بی رویه خوش نشینان و جویندگان کار در پایتخت البرز را آماج ساخت و سازهای بی رویه قرار داد و سرسبزی و نشاط را از بیشتر دشت های این استان ربود. امروز بسیاری از باغ های البرز که در گذشته نه چندان دور سربه آسمان کشیده بودند بی اثر شده و به جای آنها ساختمان های چندطبقه خودنمایی می کند. از سوی دیگر انتقال بخشی از آب رودخانه ها و سدهای البرز به تهران و سایر مناطق کشور به سبب نیاز جمعیتی از عللی است که در کاهش میزان آبهای سطحی این استان بی تاثیر نبوده و آب های سطحی و زیر زمینی البرز در هر ۲ شکل مورد مصارف بی رویه قرار گرفته است.

میزان بارندگی های سالانه البرز

طبق بررسی های آماری میزان بارندگی های سالانه البرز در درازمدت میزان بارندگی سالانه استان البرز ۳۹۵٫۱ میلی متر در سال بوده که در ۲ دهه اخیر برخی سال ها به کمتر از ۲۷۰ میلی متر رسید و این امر در کنار برداشت های بی رویه آب بر مشکلات کم آبی افزود. البته استان البرز طی سال زراعی گذشته و امسال به لطف پروردگار به لحاظ بارندگی وضعیت بهتری نسبت به گذشته پیدا کرد و در سال زراعی گذشته حدود ۴۹۰ میلی متر بارندگی در البرز به ثبت رسید. از ابتدای سال زراعی جاری (مهرماه ۹۸) تا هفدهم اردیبهشت ۹۹ نیز ۴۷۸٫۷ میلی متر بارندگی در البرز ثبت شده که به نسبت بلندمدت ۱۲۸٫۴ میلی متر و مدت مشابه سال قبل حدود چهار میلی متر بیشتر است. در این حال با توجه به اینکه استان البرز حدود ۲ دهه خشکسالی پشت سر گذاشته و سفره های زیر زمینی آن به واسطه برداشت های بی رویه از آب تهی شده بنا به گفته مسوولان اجرایی جبران کم آبی سفره ها

و آبخوان ها زمان زیادی خواهد برد.

از دیگر سو استان البرز دارای حدود ۷۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی و باغی است که تمام این اراضی آبی بوده و بیشتر آنها به صورت سنتی آبیاری می شود. همچنین فعالیت حدود سه هزار و ۵۰۰ واحد تولیدی و صنعتی در استان البرز نیازمند تامین آب بوده که بخش عمده ای از این صنایع آب بر هستند.

میزان مصارف آب در استان البرز

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان البرز می گوید: به طور تقریبی سالانه ۲۷۷ میلیون متر مکعب مصرف آب شرب در استان داریم که حدود ۶۰ میلیون متر مکعب از آب های سطحی و مابقی از آب های زیر زمینی و از طریق حدود ۴۰۰ حلقه چاه تامین می شود. داود نجفیان گفت: تراکم و فشردگی جمعیت و مصرف بالای آب گاهی مواقع وضعیت آبی البرز را به خط قرمز می رساند و منابع موجود پاسخگو نیست. این درحالی است که زیرساخت های خوبی در امر تامین آب شرب و صنعت استان البرز شکل و کارهای بزرگی در البرز انجام شده است. نجفیان افزود: اکنون بیشتر شهرک های صنعتی البرز از آب زیر زمینی استفاده می کنند و تنها شهرک دارویی برکت سالانه یک میلیون مترمکعب آب سطحی به مصرف می رساند.

کاهش سالانه یک از آبخوان های البرز

به گفته مدیرعامل آب منطقه ای البرز، هر سال بین ۹۰ سانتی متر تا یک متر افت سطح آبخوان های البرز را شاهد هستیم.

افزایش چاه های غیر مجاز در استان البرز از علل کاهش سطح آبخوان ها شناخته شده به طوریکه در سال های اخیر حدود ۱۱ هزار حلقه چاه غیر مجاز در این استان شناسایی شد.

هرچند بخشی از این چاه ها توسط شرکت آب منطقه ای استان مسدود شده اما باید تلاش بیشتری برای مهار و کنترل آنها به عمل آورد ضمن آنکه کشاورزی سنتی و برداشته های غیر استاندارد آب را باید در این استان مدیریت کرد.

هر سال بین ۷۰ تا ۹۰ میلیون متر مکعب از ذخایر آب استراتژیک البرز (آبخوان ها) به واسطه افت سطح آب، کم می شود.

مصرف ۱,۵ میلیارد مترمکعبی از آبخوان های البرز مدیرعامل آب منطقه ای البرز می گوید: تاکنون به واسطه برداشته های بی رویه یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب از سطح آبخوان های استان کم شده است که خطر جدی محسوب می شود. به گفته نجفیان این امر باعث شده تا سفره های زیر زمینی استان البرز به سادگی ترمیم و پر نشود.

فرونشست زمین

پدیده فرونشست زمین یکی از پیامدهای خشکسالی و مصرف بی رویه آب از ذخایر زیر زمینی است که در برخی مناطق البرز سبب شکاف های عمیق و طولانی در دشت ها شده که اگر زودتر مشکل ذخایر زیر زمینی برطرف نشود چه بسا فجایع بزرگی به بار آورد.

این پدیده در کنار گسترش مناطق بیابانی استان البرز سبب دغدغه و نگرانی کارشناسان منابع طبیعی و آب منطقه ای شده و به همین دلیل دستگاه های اجرایی از جمله شرکت آب منطقه ای و اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری با اجرای طرح های مختلف درصدد تقویت سفره های زیرزمینی و کنترل بیابانزایی هستند.

اجرای طرح تعادل بخشی آب در البرز

وزارت نیرو طی ۶ سال گذشته تاکنون برای تعادل بخشی به آب و تقویت سفره های زیر زمینی طرح های متعددی در کشور از جمله در استان البرز به اجرا در آورده است.

جلوگیری از برداشت اضافی آب از آبخوان ها با نصب کنتورهای هوشمند در چاه های آب، مسدود کردن چاه های غیرمجاز، اجرای طرح های حفاظت از منابع آبی، ترویج شیوه های آبیاری نوین در بخش کشاورزی و باغداری، هدایت سیلاب ها به سمت آبخوان ها و انجام طرح های آبخوانداری از جمله برنامه های مدیریت آب در البرز است .

البرز ۱۵ پروژه راهبردی در این زمینه اجرایی کرده که تا حدودی توانسته مشکل کاهش آبخوان ها را مرتفع کند.

به گفته نجفیان اعتبارات تعادل بخشی آب در استان البرز به نسبت سال های گذشته تا ۱۰ برابر افزایش یافته و طی ۲ سال گذشته علاوه بر طرح ملی بخش قابل توجهی از اعتبارات جاری برای این بخش اختصاص یافت .

همچنین جلوگیری از حفر چاه های جدید و کنترل برداشت های بی رویه از مهمترین اقدام برای حفظ منابع آبی البرز به شمار می رود.

تغذیه مصنوعی آبخوان ها با موهبت سیلاب

بارش های خوب سال زراعی گذشته با ابتکار عمل دستگاه های اجرایی از جمله شرکت آب منطقه ای استان البرز همراه شد ، حرکتی که در سال زراعی جاری با توان و ظرفیت چندبرابری استمرار یافت و توانست بخشی از منابع آبی از دست رفته استان را جبران کند.

طغیان رودخانه کردان در نوروز ۹۸ موجب شد تا دستگاه های اجرایی با هدایت سیلاب به سمت شن

چاله‌های معدنی در شهرستان‌های ساوجبلاغ و نظرآباد حدود چهار میلیون مترمکعب آب ذخیره کنند. امسال نیز به گفته مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان البرز این طرح در شهرستان‌های ساوجبلاغ، کرج و فردیس دنبال شد.

در شهرستان ساوجبلاغ از طریق رودخانه کردن با اجرای پروژه‌های عمرانی سالانه بیش از ۱۲ میلیون متر مکعب آب وارد آبخوان‌ها شد در شهرستان کرج بیش از ۶۵ میلیون متر مکعب تغذیه مصنوعی سفره‌های زیر زمینی صورت گرفت و در شهرستان فردیس ۱۰ میلیون مترمکعب آب ذخیره شده است. نجفیان گفت: امسال با اجرای طرح تغذیه مصنوعی توانستیم تا حدودی مشکل خشکیدگی چاه‌های آب فردیس را برطرف کنیم که این طرح استمرار دارد.

وی تاکید کرد که وقوع سیلاب‌ها در واقع موهبت الهی برای تغذیه مصنوعی آبخوان‌ها بوده که این روش در سال‌های آینده استمرار می‌یابد.

۲ سال آبی خوب و فرصت احیای آبخوان‌ها

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان البرز گفت: ۲ سال آبی متوالی موجب شد تا اقدامات ارزشمندی برای تقویت آبخوان‌های البرز به عمل آید.

نجفیان ادامه داد: اگر وضعیت بارش‌ها به همین شکل ادامه یابد می‌توان به تقویت سفره‌های زیر زمینی امیدوار بود اما این به معنای نادیده گرفتن الگوهای مصرف آب نیست.

ضرورت نگهداشت رودخانه‌ها

مدیرعامل آب منطقه‌ای استان البرز با اشاره به اهمیت زیست محیطی و حیاتی رودخانه‌ها گفت: جلوگیری از تعرض به حریم این منابع آبی، رعایت نکات زیست محیطی و لایروبی رودخانه‌ها از

مهمترین برنامه های این شرکت است.

وی بیان داشت: برهمن اساس سال گذشته ۳۲ کیلومتر از رودخانه های کرج، طالقان و شهرستان ساوجبلاغ لایروبی شد که این اقدام در پیشگیری از بالا آمدن آب و طغیان رودخانه ها تاثیر گذار بوده است. نجفیان افزود: اجرای طرح های لایروبی رودخانه نقش موثر و حیاتی در روان سازی جریان آب، کاهش آلودگی زیست محیطی و پیشگیری از مخاطرات آب دارد.

آزاد سازی حریم رودخانه های البرز

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان البرز اقدام دیگر این اداره برای صیانت از منابع آبی را آزاد سازی حریم رودخانه های استان از ساخت وسازه های غیر مجاز عنوان کرد. نجفیان گفت: از ۲ سال پیش با همکاری یک شرکت مشاور طرح پاکسازی حریم رودخانه ها به عنوان مطالبه عمومی و دستگاه قضایی در استان را پیگیری و اجرایی کرده ایم. وی ادامه داد: در این زمینه مطالعه جامع صورت گرفته و چهار کیلومتر از حریم رودخانه کرج را آزادسازی کردیم در این بخش تاکنون ۴۰ درصد کار انجام شده است. وی بیان داشت: ۱۸ کیلومتر دیگر از حریم رودخانه کرج بین منطقه بیلقان تا سد کرج امسال در برنامه آزاد سازی قرار گرفته و اخطار لازم به عوامل ساخت ساز داده ایم. در شهرستان ساوجبلاغ چندین سرشاخه رودخانه را آزاد سازی کردیم، امسال با وجود محدودیت های منابع مالی برای آزاد سازی رودخانه ها هیچ محدودیت مالی نخواهیم داشت. طرح ساماندهی رودخانه های کردان و سرخاب شروع کردیم و امسال بخش عمده که شرایط سختی دارد به اتمام می رسانیم.

صرفه جویی ۹ میلیون مترمکعبی آب در البرز

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان البرز اعلام کرد که در ماه های اخیر با پر کردن چاه های غیر مجاز بین هفت تا ۹ میلیون متر مکعب آب در استان صرفه جویی شده و این طرح با جدیت ادامه دارد. نجفیان گفت: مقابله با چاه های غیر مجاز از برنامه های جدی شرکت آب منطقه ای البرز بوده و این طرح را با مشارکت مردم ادامه می دهیم ضمن آنکه تلاش ها به هدایت بخش کشاورزی به سمت آبیاری نوین است.

اتخاذ برنامه های سختگیرانه آب در البرز

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان البرز بیان داشت که برای صیانت از منابع آبی برنامه های سختگیرانه برای سال جاری در پیش گرفته ایم که از جمله آن هوشمند سازی کنتورهای آب، جلوگیری از برداشت اضافی آب، مسدود کردن چاه های غیر مجاز، تخریب ساخت وسازهای غیر مجاز حریم رودخانه ها از جمله اقدامات است.

نجفیان گفت: تمام چاه های برداشت آب البرز شناسایی شده و در این زمینه اقدامات قانونی اعمال می شود.

وی با بیان اینکه تاکنون تعداد زیادی از چاه های غیر مجاز مسدود شده، افزود: اکنون هشت هزار و ۵۰۰ حلقه چاه غیر مجاز وجود دارد که شناسایی شده است.

همچنین امسال پروانه های قدیمی برداشت آب چاه های البرز مورد بازنگری قرار می گیرد تا به این وسیله از برداشت بی رویه آی جلوگیری شود. کنتورهای هوشمند بیش از حد معمول نصب کرده ایم.

تعادل بخشی آب با کمک تشکل های مردمی

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای البرز گفت: طرح تعادل بخشی و صیانت از آب را با کمک تشکل های

مردمی در دستور کار شرکت آب منطقه ای استان البرز قرار گرفته است.

نجفیان بیان داشت: طبق تاکید وزارت نیرو بخشی از امور صیانت از منابع آبی به تشکل های مردم نهاد واگذار می شود و باید این تشکل ها پای کار بیایند تا بتوان منابع آبی را برای زمان حال و آینده استان و کشور حفظ و مصرف بهینه کرد.

وی افزود: یکی از کاستی ها در بخش منابع آبی کشور بی توجهی به ظرفیت های عمومی و عدم فرهنگ سازی در مصرف آب بوده که اکنون باید از ظرفیت های مردمی و عمومی استفاده بهینه کرد.

از سال ۹۶ براساس پیشنهاد وزیر نیرو برای مدیریت آب کارگروه سازگاری با کم آبی تشکیل شد که همه دستگاه های متولیعضو شدند و قرار شد تمام استان ها با تولید استانداران برنامه کاری برای پایداری منابع آبی ترسیم کنند.

در استان البرز برنامه کارگروه سازگاری با کم آبی تدوین شد و طی ۲ هفته آینده مفاد آن مطرح می شود در سند کارگروه سازگاری با کم آبی وضعیت کمی و کیفی منابع آبی استان البرز و سایر مناطق کشور مورد بررسی قرار می گیرد.

به گفته مدیرعامل شرکت منطقه ای البرز در چشم انداز برنامه کاری این کارگروه اقدامات لازم برای تغذیه مصنوعی آبخوان ها، صیانت از آب، استفاده بهینه مصارف آب در بخش های مختلف، مسائل زیست محیطی مرتبط با آب و حفظ منابع آبی پیش بینی شده است.

ترغیب بخش کشاورزی به سمت آبیاری نوین و کشت گلخانه ای و استفاده از روش های علمی آبیاری از مهمترین برنامه ها است. نجفیان تاکید کرد که در سال گذشته از مباحث اجتماعی آب غفلت شده و باید در این زمینه بیش از پیش توجه کرد.

همچنین استفاده از ظرفیت مراکز دانشگاهی علمی برای نجات منابع آبی کشور و استان البرز از مقوله های مهم در بحث ظرفیت و سرمایه های اجتماعی آب است که مورد توجه برنامه ریزان قرار گرفته است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای البرز گفت: در این زمینه تکیه بر سرمایه های اجتماعی مانند تشکل های مردم نهاد و دانشگاه ها به عنوان مهمترین عامل در حفظ و صیانت از منابع آبی و تقویت این منابع را در اولویت قرار داده ایم.

میزان مصرف آب شرب البرز سالانه حدود ۲۷۷ میلیون متر مکعب و صنعت ۴۰ میلیون متر مکعب اعلام شده که میزان مصرف کشاورزی استان بیش از ۲ برابر شرب و صنعت است.

آبخیزداری از محل صندوق توسعه ملی

همچنین در کنار فعالیت های موثر شرکت آب منطقه ای استان البرز، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان نیز از محل اعتبارات ذخیره صندوق توسعه ملی طی ۲ سال اخیر طرح های بزرگ آبخیزداری و آبخوانداری در ارتفاعات البرز جنوبی و دشت های استان اجرایی کرده که این طرح نقش موثری در توسعه پوشش گیاهی و تقویت سفره های زیر زمینی داشته است.

سال ۹۸ رهبر معظم انقلاب اسلامی دستور تخصیص ۱۵۰ میلیون یورو از محل صندوق توسعه ملی را برای توسعه طرح های آبخیزداری در کشور صادر کرد که سهم البرز از محل این صندوق ۳۶۶ میلیارد ریال بوده است.

همچنین ۹۷ سهم پروژه های آبخیزداری کشور از محل صندوق توسعه ملی که به دستور مقام معظم رهبری اختصاص یافت، ۲۰۰ میلیارد دلار بود.

سهم البرز از این اعتبار ۲۰۰ میلیارد ریال تعیین شد که از محل این اعتبار در استان، پروژه های مختلف آبخیزداری اعم از مکانیکی و بیومکانیکی در ۳۸ هزار هکتار از عرصه های منابع طبیعی انجام شد.

به گفته حامد فرضی، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان البرز، این پروژه های آبخیزداری در محدوده های بحرانی از لحاظ سیل خیزی به صورت ۱۰۰ درصد انجام شد که اجرای این به جز با

مشارکت مردم و جوامع محلی میسر نمی شد به طوریکه ۳۰ درصد این پروژه ها با همراهی مردم بوده است.

اولویت اجرای پروژه های آبخیزداری در سال گذشته در بالادست ۲ سد کرج و طالقان بوده که در سنوات گذشته با یک بارندگی کوچک با ایجاد سیل روبرو بودیم که همراه با آن مخاطرات زیادی را برای مردم پایین دست به همراه داشت..

فرضی به دستاوردهای اجرای این پروژه ها در سال گذشته اشاره کرد و گفت: بارزترین نتیجه آن را در فروردین ماه سال جاری شاهد بودیم به طوریکه علیرغم بارندگی های شدیدی که در البرز داشتیم کوچکترین خطری برای مردم روستاها در دل حوضه های آبخیز به وجود نیامد.

بر اساس برنامه ریزی ها و پیش بینی های انجام شده اجرای ۳۵ پروژه آبخیزداری طرح ریزی شده که عملیات اجرایی تمام پروژه های مکانیک آغاز شده و پیشرفت خوبی داشته و پروژه های بیولوژیک، جنگل کاری و کاداستر هم عملیاتی می شود.

آبخوانداری؛ پس انداز آب در بانک زمین - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۲

مدیرکل دفتر کنترل سیلاب و آبخوانداری سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور با اشاره به اهمیت و ضرورت آبخوانداری به منظور نفوذ بیش‌تر بارش‌ها و سیلاب‌ها به درون زمین گفت: مجموع اراضی نفوذپذیر و آبرفت‌های درشت دانه کشور، ظرفیت ذخیره بیش از ۴۰ میلیارد مترمکعب بارش و سیلاب در سال را دارند که سرمایه‌گذاری در این حوزه، علاوه بر کاهش سیلاب‌های مخرب، موجب تقویت ذخیره آب در آبخوان‌های کشور می‌شود.

به گزارش «سبزینه» به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، ابوالقاسم حسین‌پور با تشریح شرایط کنونی کشور به واسطه تشدید وقوع سیلاب‌ها و وضعیت آبخوان‌ها افزود: سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور در راستای تحقق اهداف ماده ۲۷ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی در جهت ارتقای مهار نزولات آسمانی کشور به میزان ۷/۵ درصد متوسط بلندمدت بارندگی، طرح آبخوانداری و پخش سیلاب را در سطح ۱۱ میلیون هکتار از اراضی مستعد کشور تدوین کرده است.

مدیرکل دفتر کنترل سیلاب و آبخوانداری سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور اضافه کرد: با اقدامات صورت گرفته طی دو سال اخیر در سطح حوضه‌های آبخیز، سطح تحت پوشش کامل طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری در کشور به میزان سه میلیون هکتار افزایش یافته است.

وی گفت: در سال جاری نیز از محل منابع ملی و استانی، اجرای فعالیت‌های آبخیزداری و آبخوانداری در بیش از ۱/۵ میلیون هکتار عرصه‌های جدید در سطح حوضه‌های آبخیز سیل‌خیز و بحرانی کشور در دست برنامه‌ریزی قرار دارد که فرآیند اجرایی آن به زودی آغاز می‌شود.

حسین‌پور با تأکید بر رسالت ذاتی آبخوانداری در نفوذ بارش و سیلاب به درون زمین گفت:

آبخوانداری، پس‌انداز آب در بانک زمین است که تقویت ذخیره آب سبز در خاک و آب آبی در آبخوان چاه‌ها، چشمه‌ها و قنوات از جمله کارکردهای مثبت آبخوانداری در جهت کاهش سیل‌خیزی، کاهش تبخیر، مهار فرونشست زمین، احیای آبخوان‌ها، پایداری طبیعت و بهبود تولید کشاورزی و عرصه‌های منابع طبیعی ارزیابی می‌شود.

حال و روز خوش سد شهید شاهچراغی دامغان - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۲

سمنان- ایرنا- سد شهید شاهچراغی دامغان به عنوان نخستین سد استان سمنان، در پی بارش‌های سال آبی جاری، این روزها در وضعیت پرآبی قرار دارد و نویدبخش کشاورزی پررونقی در سال زراعی کنونی است.

سد شهید شاهچراغی دامغان که افتتاح آن به ۶ اسفند ۱۳۸۳ برمی‌گردد، این روزها از وضعیت خوبی برخوردار است که زمینه شادی کشاورزان و مردم منطقه را نیز فراهم کرده است.

این سد، در ۱۲ کیلومتری شمال شهر دامغان و در میان دره مجاور کوه «چکل شیر» و در کنار تنگه «بز پل» با صخره‌هایی سر به فلک کشیده قرار دارد که نقش اصلی و کلیدی آن، انتقال آب چشمه علی به دشت‌های جنوبی است.

هدف اصلی ایجاد این سد در مسیر رودخانه چشمه علی، کنترل وضعیت سیلاب‌های شمالی و تامین منابع آبی ثابت برای کشاورزان و رفع کمبود آب آشامیدنی شهر دامغان بوده است.

این سد چند منظوره علاوه بر ویژگی‌های بالا، آب مورد احتیاج زراعی حدود یک هزار و ۵۰۰ هکتار از اراضی دشت را که از نظر کشاورزی فوق العاده مستعد و حاصل خیز است، تامین می‌کند.

این سد از نوع شنی با هسته رسی است که ارتفاع آن از کف رودخانه ۵۷ متر، طول تاج ۲۲۷ متر، ارتفاع آن از سطح دریا یک هزار و ۵۰۰ متر و طول مسیر آب پشت سد حدود ۶ کیلومتر است.

ظرفیت ذخیره‌سازی حجم آب پشت سد شهید شاهچراغی ۲۱ میلیون متر مکعب است که در حال حاضر،

۹۵ درصد حجم مخزن سد با گذشت نیمی از سال آبی ۹۹-۹۸ تکمیل شده است و تا سرریز شدن ۷۰

سانتیمتر یعنی کمتر از یک میلیون مترمکعب فاصله دارد که چهار میلیون مترمکعب از این ظرفیت را رسوبات تشکیل می‌دهد.

از آب سد دامغان در فصل پاییز و بهار برای زراعت، در فصل تابستان و زمستان برای باغ‌ها و در تمام سال برای بخش آشامیدنی بهره برداری می‌شود که تعداد ۲ هزار زارع از آب موجود در سد دامغان استفاده می‌کنند.

در گذشته، سد شهید شاهچراغی دامغان تنها یکبار و در اواخر سال ۹۱ سرریز شده بود و امروز نیز وضعیت سد به حد مطلوبی رسیده است که برای جلوگیری از سرریز روزانه مقداری از ظرفیت آن تخلیه می‌شود.

بهره‌مندی ۲ هزار کشاورز و باغدار از آب سد دامغان کارشناس امور منابع آب و مسوول بهره برداری از سد شهید شاهچراغی دامغان در گفت و گو با ایرنا، افزود: در حال حاضر حدود ۲ هزار باغدار این شهر حقابه سد را دارا هستند و از این نعمت خدادادی بهره‌مند می‌شوند.

احمد یحیایی نیا اضافه کرد: آب موجود در این سد با طی مسافت ۲۰ کیلومتری به اراضی و باغ‌های پایین دست می‌رسد.

وی اظهار داشت: در سال‌های گذشته با کاهش حجم ظرفیت سد، حق آب کشاورزان کاهش یافته بود اما به لطف خدا و بارش‌های اخیر به روزهای خوش خود بازگشته است.

یحیایی نیا ادامه داد: طبق گفته کشاورزان، محصول سال جاری آن‌ها، ۲ برابر سال گذشته است که این خبر بسیار خوبی برای کشاورزی منطقه است.

روزانه ۲۰۰ هزار مترمکعب آب از سد دامغان تخلیه می‌شود مدیر امور آب دامغان گفت: بنا به دستورالعمل وزارت نیرو به منظور کنترل سیلاب، روزانه ۲۰۰ هزار

مترمکعب آب از سد دامغان تخلیه می‌شود تا بتوانیم همواره ۷۰۰ هزار مترمکعب از این ظرفیت را خالی بگذاریم.

مهدی قادری ادامه داد: هر ساله در ابتدای مهرماه متناسب با وضعیت موجود در سد، حقابه کشاورزان منطقه توسط وزارت نیرو ابلاغ می‌شود.

وی افزود: با ایجاد سد شهید شاهچراغی، تمامی کشاورزانی که حقابه چشمه علی را داشتند، توانستند آب ثابت دریافت کنند.

قادری تصریح کرد: سد شهید شاهچراغی یکی از مهم ترین منابع تامین آب مردم شهرستان دامغان است که با این افزایش ظرفیت به وضعیت خوبی رسیده است.

کشت زراعی امسال شهرستان ۳۰ درصد افزایش یافت

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان دامغان در گفت و گو با ایرنا، گفت: چرخه حقابه کشاورزی، یک شبکه آبیاری قدیمی در این منطقه است که کشاورزان و باغداران، بنابه نظام حقابه قدیمی از آب چشمه علی دامغان بهره‌مند می‌شوند.

سیدمحسن طباطبائی‌ان اضافه کرد: واحد تقسیم آب زیرسطح به بند معروف است که هر بند، پنج لیتر بر ثانیه محسوب می‌شود.

وی اظهار داشت: از آب چشمه‌علی روستاهای بالادست از جمله آستانه، آهوانو، باباحافظ و لب رود استفاده می‌کنند و ۲۱ نهر آبیاری قدیمی مشتمل بر ۱۲۷ بند نیز در روستاهای پایین دست از این آب بهره‌مند هستند.

طباطبائی‌ان ادامه داد: معمولاً با افزایش یا کاهش حجم ظرفیت سد شهید شاهچراغی و آبدهی چشمه‌علی، میزان دریافت سهم آب کشاورزان نیز تغییر می‌کند که این روند از سال‌های گذشته مرسوم بوده است.

وی افزود: آبدهی چشمه‌علی در سال گذشته به ۲۰۰ لیتر در ثانیه رسیده بود اما امروز باتوجه به افزایش بارندگی‌ها به حدود یک‌هزار و ۲۰۰ لیتر در ثانیه رسیده است که در صورت پایدار بودن وضعیت، می‌توان سطح زیر کشت سال آینده را بیش از ۵۰ درصد افزایش داد.

مدیر جهاد کشاورزی دامغان اظهار داشت: طول کانال انتقال آب از سد دامغان تا اراضی و باغ‌های شهرستان بیش از ۲۰۰ کیلومتر است که ایجاد این کانال‌ها که اغلب آن‌ها بتنی روباز است، از محل اعتبارات ملی ساختمان شبکه آبیاری اراضی پایین دست سدهای مخزنی تامین می‌شود.

ظرفیت مطلوب سد دامغان در افزایش کمیت محصول تاثیرگذار است

یکی از کشاورزان روستای حیدرآباد دامغان که از حقابه چشمه‌علی برخوردار است، در گفت و گو با ایرنا گفت: بدون شک با افزایش ظرفیت و افزایش خروجی سد، کم‌آبی‌ها جبران می‌شود.

حمید اکبری ادامه داد: میزان حقابه کشاورزان توسط وزارت نیرو در مهرماه هر سال تعیین می‌شود که باتوجه به اینکه افزایش ظرفیت سد در نیمه دوم سال ۹۸ تا حد زیادی تکمیل شد، نتوانستیم بهره‌برداری صحیحی از این موقعیت داشته باشیم.

وی افزود: امیدواریم این میزان ظرفیت ادامه‌دار باشد تا بتوانیم با این فرصت طلایی، سطح زیر کشت را نیز در سال زراعی آینده افزایش دهیم.

وی تصریح کرد: زمین‌های کشاورزی در سال گذشته با چالش کمبود آب مواجه شدند، اما امسال با این میزان آبدهی، نقص در آبیاری‌ها تا حد بسیار زیادی جبران شده است.

این کشاورز دامغانی گفت: گندم و جو، عمده محصول زراعی کشاورزان دامغانی است که از حقابه چشمه‌علی بهره‌مند می‌شود.

۱۰ میلیون یورو برای احیای تالاب هامون اختصاص یافت - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۲۲

زاهدان- ایرنا- مدیرکل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان گفت: ۱۰ میلیون یورو برای احیای تالاب بین‌المللی هامون توسط سازمان ملل و اتحادیه اروپا اختصاص یافت.

وحید پورمردان روز دوشنبه در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا ضمن ابراز خرسندی از اختصاص ۱۰ میلیون یورو توسط سازمان ملل و اتحادیه اروپا جهت اجرای پروژه «ارتقای مدیریت جامع منابع طبیعی برای احیای اکوسیستم تالاب و حمایت از معیشت‌های جایگزین جوامع محلی» در حوضه آبریز تالاب‌های بین‌المللی هامون واقع در شمال سیستان و بلوچستان، از امضای سند همکاری پنج ساله بین سازمان حفاظت محیط زیست و برنامه توسعه ملل متحد (UNDP) خبر داد.

وی گفت: این کمک پس از نشست‌های طولانی بحث و بررسی موضوعات متنوع و مختلف در خصوص تالاب بین‌المللی هامون در سطوح کارشناسی و بین‌المللی و چندین دوره بازدید تیم‌های تخصصی از سازمان‌های بین‌المللی و کم کردن فشار برداشت از ذخایر و پوشش گیاهی برای سرعت بخشیدن به احیای این تالاب است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان افزود: تیمی متشکل از مدیر طرح ملی حفاظت از تالاب‌های ایران و نماینده برنامه عمران سازمان ملل متحد به منظور بازدید شرایط تالاب بین‌المللی هامون و امکان‌سنجی تدوین طرح پیشنهادی برای جذب منابع مالی از اتحادیه اروپا و سازمان ملل به منظور توانمندسازی اقتصادی جامعه محلی و حفاظت محیط زیست و احیای این تالاب در سال گذشته از منطقه بازدید کردند.

وی بیان کرد: هیات مذکور از وضعیت معیشت، مشکلات و کمبودهای مربوط به ذینفعان تالاب

بین‌المللی هامون از جمله ماهیگیران، دامداران، کشاورزان و همچنین آسیب‌های ناشی از کانون‌های گرد و غبار در منطقه سیستان بازدید کردند.

پورمردان ادامه داد: تالاب بین‌المللی هامون وسعتی بالغ بر ۵۷۰۰ کیلومتر مربع دارد که وسعت ۳۸۰۰ کیلومتر مربع آن در خاک ایران است و حوزه آبریز آن در خاک افغانستان قرار دارد و هرگونه تغییر در آن اعم از پرآبی یا خشکسالی کاملاً متأثر از حوزه آبریز بوده و در ۲ دهه گذشته ورود کم آب به این تالاب و خشکسالی‌های طولانی پدیده گرد و غبار را در منطقه تشدید کرده است.

وی با اشاره به اینکه امسال بخشی از تالاب بین‌المللی هامون در پی ورود روان آبها و دشتمال بصورت سیلاب‌های فصلی، آبگیری شده، گفت: این تالاب فقط یک دریاچه یا تالاب نیست بلکه جایگاه معیشتی و اجتماعی در منطقه داشته و بسیاری از مشاغل در شمال سیستان و بلوچستان از قبیل کشاورزی، صیادی، دامداری، صنایع دستی، گردشگری و حتی حیات، بقا و یا مهاجرت تمامی مردم منطقه شمال استان وابسته به آن است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان افزود: پویش «تالاب‌ها را دستکاری نکنیم» رویکرد جدیدی در این اداره کل بود که طی ۲۰ ماه گذشته پایه ریزی و شکل گرفت و به همین منظور اقدامات حفاظتی، پیشگیرانه بر مبنای مطالعات بسیار خوبی در استان انجام شده که تلفیق آن وضعیت خوب فعلی تالاب بین‌المللی هامون را رقم زده و امیدواریم در ادامه نیز مدیریت منابع آبی در تالاب را بگونه‌ای پیش ببریم که حیات و سلامت مردم خدشه دار نشود.

سرریز شدن ۱۱ سد در خراسان رضوی - خبرگزاری تابناک مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۳

به گزارش «تابناک» به نقل از خبرگزاری صداوسیما مرکز خراسان رضوی، قائم مقام شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی گفت: سدهای سرریز شده در خراسان رضوی شامل ارداک و طرق در مشهد، درونگر در درگز، چهچهه، قره تیکان و زاوین در کلات، کماستان و یام در جغتای و جوین، دولت آباد در چناران، سده در خواف و سد فریمان در فریمان است.

علیرضا طاهری افزود: در حال حاضر بیش از ۸۰ درصد ظرفیت سه سد دیگر در استان خراسان رضوی نیز پر آب شده است و در کل ۷۱ درصد از حجم ذخایر سدهای استان پر آب است که این میزان در مدت مشابه سال گذشته ۶۰ درصد بود.

مدیر تاسیسات آبی شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی نیز گفت: هم‌اکنون بیش از هزار و ۱۱۱ میلیون مترمکعب آب در مخازن سدهای این استان جمع شده است.

ادریس قائمی، مجموع حجم ذخیره آب سدهای بزرگ و در حال بهره‌برداری خراسان رضوی را یک میلیارد و ۵۱۲ میلیون مترمکعب اعلام کرد و افزود: یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون مترمکعب از این حجم مربوط به سد دوستی مشترک بین ایران و جمهوری ترکمنستان است.

خراسان رضوی دارای ۳۲ سد در حال بهره‌برداری در تربت‌حیدریه، قوچان، مشهد، خواف، درگز، سبزوار، جغتای، جوین، تایباد، تربت‌جام، چناران، سرخس، نیشابور، کلات و فریمان دارد.

اجرای عملیات آبخیزداری راهکاری برای تقویت مخازن آب‌های زیرزمینی است؛ تقویت ۲۵ درصدی آب‌های زیرزمینی با توسعه آبخیزداری - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۴

نویسنده: نرگس آذریوند

مدیریت پایدار زیست‌محیطی نیازمند توسعه طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری است که در شرایط کنونی کشور می‌تواند علاج خشک‌سالی و راهکاری برای کاهش خسارت‌های باران‌های سیل‌آسا و افزایش منابع آب زیرزمینی باشد. وقتی سیل بی‌رحمانه جاری می‌شود و خانه‌ها را تخریب، باغ‌ها، زمین‌های کشاورزی و هر چه بر سر راهش قرار دارد با خود می‌برد یا عطش خشک‌سالی باعث خشکیدگی جنگل‌ها، مراتع، محصولات کشاورزی و کمبود آب آشامیدنی و صنعتی می‌شود، ارزش اجرای طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری بیش از پیش روشن می‌شود.

ایران دو روی سکه فراوانی و قحطی آب در سال‌های گذشته و بهار امسال را تجربه کرد تا همه متولیان مجاب شوند توجه به مدیریت علمی منابع آب نیاز ضروری امروز کشور است.

بارندگی‌های اسفند ۹۸ و فروردین ۹۹ سبب جاری شدن سیلاب در شمال استان فارس شد که همانند گذشته مسیر تاریخی خود را به سمت ابرکوه طی کرد. کارشناسان مربوطه هم با خرد جمعی و بهره‌گیری از تجارب محلی و استفاده از ظرفیت طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری آن را کنترل و از زیان به بخش کشاورزی جلوگیری کردند. عموماً مردم از باران خاطره خوشی دارند، ولی سیلاب را به چشم ویرانگر نگاه می‌کنند و از تلف شدن دام، نابودی مزارع و باغ‌ها، تلفات انسانی، تخریب راه‌ها و زیرساخت‌ها برای هم داستان‌ها نقل می‌کنند. فقر پوشش گیاهی، بارش ناگهانی و دخالت غیراصولی انسان در طبیعت از عوامل جاری شدن سیلاب است؛ در واقع آبخیزداری با تقویت پوشش گیاهی معنا پیدا می‌کند که فلسفه

وجودی آن حفاظت از خاک است و این اصل در عرصه جهانی پذیرفته شده است که هر جا مدیریت جامعی اجرا شود، خسارت سیل در حد صفر است که نمونه آن را می‌توان امسال در ابرکوه مشاهده کرد. به گفته کارشناسان به‌ازای هر هکتار اجرای عملیات آبخیزداری ۲۰ تا ۲۵ درصد از حجم آب‌های جمع‌آوری شده به تقویت سفره آب‌های زیرزمینی منطقه کمک می‌کند. امروزه با توجه به تغییرات اقلیمی و اهمیت مهار سیلاب برای بهره‌مندی از آن، طرح‌های آبخیزداری و آبخیزداری بیش از هر زمانی مورد توجه قرار گرفته است که این طرح‌ها نقش مهمی در ایجاد اشتغال، تغذیه آبخوان‌ها، چاه‌ها، چشمه‌ها، قنات، پیشگیری و کاهش زیان‌های خشک‌سالی دارد. در جریان بارندگی سال زراعی جاری با تمهیدات پیش‌بینی شده از سوی مدیریت بحران فرمانداری و تلاش مسئولان، بخش کشاورزی ابرکوه شاهد کم‌ترین میزان خسارت سیل بود. اجرای طرح‌های آبخیزداری و آبخیزداری از سوی اداره‌های منابع طبیعی و منابع آب شهرستان در سال‌های اخیر به خوبی نشان داد می‌توان با سرمایه‌گذاری بیش‌تر در این حوزه در مهار سیلاب موفق عمل کرد.

حفاظت از مزارع و مجتمع‌های دامداری با احداث بندهای خاکی از جمله اقدامات بسیار تأثیرگذار در جلوگیری از خسارات سیل که موثر هم واقع شد و نگذاشت سیل به بخش کشاورزی خسارت وارد کند، حفاظت مزارع توسط کشاورزان با ایجاد بندهای خاکی در اطراف آن و بندهای خاکی در اطراف مجتمع‌های دامداری روستای ده‌عرب ابرکوه بود که از ورود سیل از حوزه شمال فارس به منطقه جلوگیری کرد.

نبود طرح‌های آبخیزداری علت خسارت به بخش کشاورزی یکی از عوامل خسارت ناشی از سیل به حوزه کشاورزی در دهه‌های اخیر، نبود طرح‌های آبخیزداری و

آبخوانداری و پخش سیلاب بود که باعث افزایش میزان خسارت شد.

همچنین تمهیدات پیش‌بینی شده از سوی مدیریت بحران، برنامه‌ریزی دستگاه‌های مختلف و توجه به پیش‌بینی‌های اداره کل هواشناسی یزد در جلوگیری از خسارت سیل نیز بسیار موثر بود. به گفته مدیر جهاد کشاورزی ابرکوه هر چند سرما و طوفان اواخر اسفندماه سال گذشته و فروردین‌ماه امسال به بخش کشاورزی زیان‌هایی وارد کرد؛ ولی با جاری شدن سیلاب خسارتی به این حوزه وارد نشد.

مهدی غیب‌اللهی به ایرنا گفت: تنها خسارت اندکی به جاده‌های عشایری و بین مزارع برخی مناطق شهرستان وارد شد که با تأمین اعتبار و شن‌ریزی بازسازی می‌شود.

به گفته وی، بر اثر حوادث طبیعی در سال زراعی جاری ۵۵۰ میلیارد تومان به محصول باغ‌های زردآلو، گوجه‌سبز و پسته شهرستان خسارت وارد شد که ۳۰۰ میلیارد تومان آن مربوط به سرمازدگی است.

بارندگی به افزایش تولید کمک می‌کند

همچنین حسین فلاح‌زاده، یکی از کشاورزان ابرکوه، گفت: بارندگی امسال به افزایش تولید مزارع گندم و محصول سردرختی بسیار کمک می‌کند.

وی افزود: در پی بارش‌های اخیر و با جاری شدن سیلاب که در چند سال اخیر سابقه نداشت، میزان آبدهی چاه‌های کشاورزی افزایش یافت و برخی کشاورزان برای چند روزی موتور چاه‌های کشاورزی خود را خاموش کردند. همچنین محمد دهقان، دیگر کشاورز ابرکوهی، گفت: اگرچه سیلاب به برخی جاده بین مزارع تا حدودی خسارت وارد کرد؛ اما به محصولات زبانی وارد نشد. امیدواریم خداوند همیشه نعمت‌هایش به‌ویژه نزول رحمت الهی را که باعث افزایش کیفیت تولید محصولات می‌شود، به بندگان خود ارزانی دارد.

آبگیری ۲۳ سازه و بندهای خاکی ابرکوه

همچنین به گفته رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری ابرکوه به دنبال جاری شدن سیلاب در حوزه شمال فارس و برخی مناطق شهرستان، از مجموع ۲۳ سد و بندهای خاکی حوزه منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان که ۱۵/۷ میلیون مترمکعب ظرفیت دارد، ۱۲ میلیون مترمکعب سیلاب در این بندها ذخیره‌سازی شد. مرتضی سعیدی افزود: مهار سیلاب و رواناب‌ها نقش موثری در پیشگیری از تخریب زیرساخت‌ها از جمله پل‌ها، آبراهه‌ها، راه‌های بین مزارع، مسیرهای ارتباطی، اراضی زراعی، باغی و گلخانه‌ها دارد و سبب تقویت منابع آب‌های زیرزمینی از جمله چاه‌ها، چشمه‌ها و قنات می‌شود. تعداد بندهای خاکی و سیل‌بندهای استان برای کنترل سیلاب‌های فصلی دو هزار و ۳۰۰ مورد با ظرفیت ۲۰ میلیون مترمکعب است که در بارندگی سال زراعی جاری ۷۰ درصد ظرفیت آن تکمیل شد.

افزایش ۲۰ میلی‌متری بارندگی در ابرکوه

همچنین رئیس شورای حفاظت منابع آب ابرکوه میانگین بارش سالانه شهرستان را ۶۵ میلی‌متر ذکر کرد و گفت: در سال زراعی ۹۸-۹۹ میانگین بارندگی به حدود ۸۵ میلی‌متر رسید. محمد کاظمی‌نسب با اشاره به این که مهار سیلاب و بارندگی تأثیر خوبی در افزایش و تقویت آب سفره‌های زیرزمینی دارد، تصریح کرد: هنوز وضعیت منابع آبی شهرستان در شرایط بحرانی است. فرماندار ابرکوه خاطرنشان کرد: تغییر اقلیم باعث شد تا شاهد کاهش بارندگی در سال‌های گذشته باشیم و این امر به افت سطح آب‌های زیرزمینی منجر شد.

رئیس شورای کشاورزی ابرکوه گفت: باید رواناب‌ها به جای تبدیل به سیلاب موجب تغذیه آب زیرزمینی و احیاء، حفظ و ارتقای پوشش گیاهی شود که این مهم تنها با اجرای پروژه‌های آبخیزداری ممکن است.

به گفته کاظمی نسب، دشت ابرکوه یکی از چهار دشت ممنوعه بحرانی استان یزد است و با کسری مخزن حدود ۱/۱ میلیارد مترمکعبی آب سفره‌های زیرزمینی روبه‌روست. وی خاطرنشان کرد: به‌منظور احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی منطقه اقداماتی از قبیل اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی برای اصلاح روند مصرف، پیاده‌سازی مدیریت مشارکتی منابع آب زیرزمینی، نصب کنتورهای هوشمند و اجرای طرح تحویل حجمی آب و خاموشی موقت ۶۶۲ حلقه چاه کشاورزی از سال ۱۳۹۵ تا کنون، انجام شد.

افت ۲۱ متر سطح آب زیرزمینی و ایجاد ۴۰ فروچاله وی تصریح کرد: به‌دلیل تداوم دو دهه خشک‌سالی و افت ۲۱ متر سطح آب‌های زیرزمینی حدود ۴۰ فروچاله در این شهرستان به‌وجود آمده و کشاورزان با خاموش کردن چاه‌ها در فصل زمستان برداشت آب را از چند سال گذشته مدیریت می‌کنند. اراضی قابل کشاورزی ابرکوه ۲۰ هزار هکتار است که به علت کم‌آبی ۱۵ هزار هکتار آن کشت می‌شود که از این میزان هشت هزار هکتار به باغ‌های میوه و بقیه هم به اراضی زراعی اختصاص دارد. ۴۰ درصد اشتغال ابرکوه وابسته به فعالیت‌های کشاورزی، دامداری و دامپروری است و هشت هزار خانوار از این طریق امرار معاش می‌کنند. ۱۴۰ میلیون مترمکعب آب مورد نیاز حوزه کشاورزی به مدت ۱۰ ماه از ۶۶۲ حلقه چاه عمیق و نیمه عمیق و ۱۳ رشته قنات تأمین می‌شود و سالانه ۲۰۰ هزار تن محصول کشاورزی و دامی در ابرکوه تولید و بخشی از آن در بازار استان‌های همجوار و کشورهای حوزه خلیج فارس عرضه می‌شود. مرکز شهرستان ۵۵ هزار نفری ابرکوه در ۱۴۰ کیلومتری جنوب غربی شهر یزد قرار دارد.

در دوره بلند مدت ۵۱ ساله؛ میزان بارش‌های کشور ۳۳ درصد رشد کرد- خبرگزاری

ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۵

تهران- ایرنا- میزان بارش‌های کشور از ابتدای سال آبی جاری (مهرماه ۹۸) تا بیست و سوم اردیبهشت به ۳۰۲٫۸ میلیمتر رسید که در مقایسه با دوره درازمدت ۵۱ ساله اخیر که ۲۲۸ میلیمتر بارش ثبت شده بود، ۳۳ درصد رشد نشان می‌دهد.

میزان بارش‌های کشور در سال آبی جاری (ابتدای مهرماه ۹۸) تا ۲۳ اردیبهشت ماه در مقایسه با میانگین یازده ساله اخیر با بارش ۲۱۲٫۹ میلیمتر، هم براساس گزارش تازه دفتر مطالعات پایه منابع شرکت مدیریت منابع آب ایران رشد ۴۲ درصدی دارد.

وضعیت بارش‌های کشور در سال آبی جاری اما نسبت به دوره مشابه سال آبی پارسال (ابتدای مهرماه ۹۷ تا پایان شهریور ۹۸) تا ۲۳ اردیبهشت ماه همان سال رشد منفی دارد به این معنا که امسال از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۳ اردیبهشت ۳۰۲٫۸ میلیمتر بارش رخ داده در حالی که میزان آن در سال گذشته ۳۲۱٫۸ میلیمتر بوده است.

کشورمان دارای ۶ حوضه اصلی آبریز شامل دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان، دریاچه ارومیه، فلات مرکزی، مرزی شرق و قره قوم است که امسال وضعیت بارش‌ها در سه حوضه دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان و دریاچه ارومیه نسبت به مدت مشابه پارسال رشد منفی دارد.

میزان بارش‌های حوضه آبریز دریای خزر در سال آبی جاری (مهرماه ۹۸ تا ۲۳ اردیبهشت) ۴۱۷٫۸ میلیمتر است اما پارسال و در همین بازه زمانی ۴۹۵٫۱ میلیمتر بارش داشته است.

حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان هم وضعیتی مشابه دارد به گونه‌ای که از ابتدای مهرماه ۹۸ تا بیست و سوم اردیبهشت ۴۴۰٫۲ میلیمتر بارندگی را تجربه کرده در حالی که در مدت مشابه پارسال ۵۲۶٫۴

میلیمتر بارش را به ثبت رسانده است.

وضعیت بارش در حوضه آبریز دریاچه ارومیه از ابتدای سال آبی جاری و تا ۲۳ اردیبهشت ۳۳۹,۹ میلیمتر و در مدت مشابه پارسال ۴۷۱,۴ میلیمتر بوده که کاهش محسوس را دارد.

روند بارش‌ها در سه حوضه آبریز فلات مرکزی، مرزی شرق و قره قوم اماروند مثبتی نسبت به مدت مشابه پارسال دارد و در این میان وضعیت بارش در حوضه آبریز مرزی شرق از همه بهتر است.

میزان بارش‌های حوضه آبریز مرزی شرق از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۳ اردیبهشت ۱۴۶ میلیمتر است در حالی که پارسال در همین بازه زمانی ۱۰۱,۱ میلیمتر بارش داشته که نشان از رشد خیلی خوب بارش‌ها در این حوضه دارد.

حوضه آبریز فلات مرکزی تا ۲۳ اردیبهشت ۲۲۶,۱ میلیمتر بارش دارد و این در حالی است که در مدت مشابه پارسال ۲۰۱,۱ میلیمتر بارش داشته است.

میزان بارش‌ها در حوضه آبریز قره قوم هم تا ۲۳ اردیبهشت به ۲۸۳,۹ میلیمتر رسید که پارسال در این حوضه ۲۶۴,۴ میلیمتر بارش اتفاق افتاد.

رهاسازی ۱,۲ میلیارد مترمکعب آب از سدهای اقماری به دریاچه ارومیه- خبرگزاری

ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۵

ارومیه- ایرنا- مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی گفت: یک میلیارد و ۲۰۶ میلیون و ۵۰۰ هزار مترمکعب آب طی سال آبی جاری از سدهای اقماری به سمت دریاچه ارومیه رها شده است. اتابک جعفری روز پنج‌شنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: بخش قابل توجهی از این میزان، مربوط به رهاسازی آب از سدهای بوکان، مهاباد و شهرچای ارومیه به عنوان بزرگترین سدهای استان به سمت دریاچه ارومیه است.

وی اضافه کرد: علاوه بر آن، عملیات رهاسازی آب از سدهای زولا و دریک سلماس و ساروق تکاب به سمت دریاچه ارومیه طی سال آبی جاری با مقادیر متفاوت انجام شده است.

وی بیان کرد: طبق برنامه‌ریزی‌ها قرار است که ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب طی سال آبی جاری از سدهای اقماری دریاچه ارومیه به سمت این دریاچه رها شود که این روند همچنان ادامه دارد. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی ادامه داد: در حال حاضر ۱۳ سد در استان در حال بهره برداری است که شهید کاظمی بوکان، شهرچای ارومیه، مهاباد و آغ‌چای چایپاره بزرگترین آنها به شمار می‌رود.

به گزارش ایرنا، در حال حاضر تراز دریاچه ارومیه یک‌هزار و ۲۷۱ متر و ۹۰ سانتی‌متر بوده که سه سانتی‌متر بیشتر از زمان مشابه سال گذشته است.

همچنین حجم آب موجود در این دریاچه طبق آخرین برآورد، پنج میلیارد و ۲۵۰ میلیون مترمکعب برآورد شده که ۹۰ میلیون مترمکعب بیشتر از زمان مشابه سال گذشته است.

تراز دریاچه ارومیه در مسیر صعود به ۱۲۷۲ متر - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۷

ارومیه- ایرنا- رییس دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی از تداوم افزایش تراز دریاچه خبر داد و گفت: اکنون تراز دریاچه ارومیه به یک هزار و ۲۷۱ متر و ۹۰ سانتی متر رسیده است. فرهاد سرخوش روز شنبه در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا بیان کرد: افزایش تراز این دریاچه همچنان ادامه می‌یابد و به احتمال زیاد تا آغاز فصل گرما به یک هزار و ۲۷۲ متر خواهد رسید. به گفته وی، تراز ننگین آبی آذربایجان در مقایسه با سال گذشته سه سانتی متر افزایش را نشان می‌دهد که با توجه به کاهش بارش در حوضه، رقم بسیار مناسبی است. وی با اعلام اینکه آب دریاچه به بیش از پنج میلیارد و ۲۵۰ میلیون مترمکعب رسیده، گفت: حجم آب ننگین آبی آذربایجان نسبت به سال گذشته ۹۰ میلیون مترمکعب افزایش دارد. وی ضمن مقایسه مساحت دریاچه با زمان مشابه سال گذشته، اظهار داشت: وسعت دریاچه بر اساس آخرین پایش در مقایسه با سال گذشته ۲۳ کیلومترمربع افزایش یافته و به سه هزار و ۲۳۹ کیلومترمربع رسیده است. «سرخوش» با اعلام اینکه طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه طی سال جاری و به تدریج به بهره‌برداری می‌رسد، افزود: طرح در حال اجرای تونل انتقال آب از جنوب آذربایجان غربی به دریاچه هم‌اکنون از ۸۹ درصد پیشرفت فیزیکی برخوردار است و در دی ماه امسال به بهره‌برداری می‌رسد. همچنین مدیر طرح حفاظت از تالاب‌های ایران از تداوم همکاری‌های دولت ژاپن با ایران برای هفتمین سال متوالی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه خبر داده است. سند همکاری فاز هفتم پروژه «الگوسازی مشارکت مردم برای احیای دریاچه ارومیه» نیز بین برنامه عمران ملل متحد و معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست به امضا رسیده است.

طی زمستان ۱۳۹۷ و بهار ۱۳۹۸ به واسطه افزایش میزان آب ورودی به دریاچه، تراز آن طی چند ماه بیش از یک متر افزایش یافت و امید زیادی را در راستای احیای این دریاچه ایجاد کرد؛ اگرچه در ماه‌های بعدی و به واسطه کاهش آب‌های ورودی و تبخیر آب، تراز دریاچه روند کاهشی داشت ولی سطح آن در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته همچنان بالاتر بوده است.

با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بیانجامد.

قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید، روند خشک شدن آن متوقف شد.

هرچند تراز یک‌هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد.

دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیا قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴ / به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک‌ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

در مقایسه با پارسال؛ کاهش ۶ درصدی بارش‌ها در سال آبی جدید - خبرگزاری ایرنا

مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۲

تهران- ایرنا- موسسه تحقیقات آب وزارت نیرو اعلام کرد: بر اساس اطلاعات بارش ثبت‌شده در ایستگاه‌های وزارت نیرو، از ابتدای سال آبی جاری تاکنون (۲۵ اردیبهشت ۹۹) متوسط بارش کشور حدود ۳۰۳ میلیمتر بوده که در مقایسه با سال آبی گذشته ۱۹ میلیمتر (۶ درصد) کاهش نشان می‌دهد.

به گزارش روز شنبه موسسه تحقیقات آب وزارت نیرو، میزان بارش‌های امسال نسبت به متوسط ۵۱ ساله اخیر، ۷۴ میلیمتر (۳۲ درصد) افزایش نشان می‌دهد.

وضعیت بارش سال آبی جاری در مقایسه با سال آبی گذشته در بیشتر مناطق غربی، شمال و شمال غرب کشور، کاهش داشته و در مناطق جنوب و جنوب شرق کشور با افزایش همراه بوده است.

وضعیت بارش کشور در سال آبی جاری نسبت به متوسط بلندمدت (۵۱ ساله) به جز در برخی از مناطق جنوب غرب و مرکزی کشور، در سایر نواحی افزایش داشته است.

میزان بارش تجمعی از ابتدای سال آبی تاکنون در مقایسه با سال آبی گذشته، در حوضه‌های آبریز دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان، دریاچه ارومیه به ترتیب ۱۵، ۱۶، ۲۸ درصد کاهش داشته و در حوضه آبریز فلات مرکزی، مرزی شرق و قره‌قوم به ترتیب ۱۲، ۴۴ و ۷ درصد افزایش داشته است.

وضعیت بارش در مقایسه با متوسط ۵۱ سال اخیر، درهم حوضه‌های آبریز درجه یک، افزایش نشان می‌دهد.

مهار تخریب منابع طبیعی و بهبود معیشت، با "مدیریت جامع حوزه آبخیز" - خبرگزاری تسنیم مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۷

موفقیت پروژه-های مدیریت جامع حوزه آبخیز در بهبود معیشت و حفظ منابع طبیعی در سطح دنیا، سبب شده این رویکرد مدیریتی به‌عنوان یک مدل جهانی برای برنامه-ریزی حوزه آبخیز تلقی شود. به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، مدیریت جامع حوزه آبخیز امروزه به‌عنوان یک رویکرد مدیریتی نو و مدرن در زمینه مدیریت پایدار منابع طبیعی در سطح دنیا شناخته می-شود. انجام موفق پروژه-های مدیریت جامع حوزه آبخیز در دنیا سبب شده روش مدیریت جامع حوزه آبخیز به‌عنوان یک مدل جهانی برای برنامه-ریزی حوزه آبخیز تلقی شود. در مدیریت جامع حوزه آبخیز، حوزه آبخیز به‌عنوان واحد مدیریتی بوده که به عوامل مختلف از جمله مسائل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و اکولوژیکی برای ارائه طرح-های بهتر به‌صورت جامع و با نگاه علمی نگریسته می-شود. در این یادداشت به بیان دو تجربه موفق در پیاده‌سازی مدیریت جامع حوزه آبخیز می‌پردازیم و آثار و دستاوردهای آن را بررسی می-کنیم.

تجربه اول: در هندوستان

یکی از تجربه-های موفق مدیریت جامع حوزه آبخیز مربوط به حوزه آبخیز "آدارشا" در هندوستان است. داده-های تحقیقاتی از سرشماری ۸۲۵ خانوار در پنج روستا خارج از محدوده طرح مدیریت جامع حوزه آبخیز و ۳۰۸ خانوار داخل در محدود طرح، حاکی از آن است که متوسط درآمد مردم از هر هکتار غلات و بقولات ۱ که داخل در طرح جامع بوده-اند، ۵۰ درصد بیشتر از محدوده خارج از طرح بوده است. به‌گفته محققان دلیل اصلی افزایش حدود پنجاه درصدی میزان درآمد مردم، استفاده از

واریته‌های جدید محصول و اقدامات آبخیزداری صورت گرفته بوده است. همچنین اقدامات صورت گرفته سبب کاهش رواناب و فرسایش خاک، بهبود اوضاع آب زیرزمینی، مدیریت آفات، بهبود پوشش اراضی و بهبود حاصلخیزی خاک شده است.

تجربه دوم: در اتیوپی

تجربه موفق دیگر مربوط به اتیوپی است؛ طی مطالعه‌ای که به بررسی کارایی برنامه مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز در مهار تخریب اراضی و منابع طبیعی در مناطق خشک و شکننده حوزه "انابرد" در کشور اتیوپی شده است، محققان به این نتیجه رسیدند که رواناب و فرسایش ورقه‌ای و شیاری به ترتیب ۲۷ و ۸۹ درصد کاهش یافته است. همچنین کاهش فرسایش ورقه‌ای و شیاری ناشی از تغییر محصولات کشاورزی ۴۸ درصد و برنامه‌های حفاظتی ۲۹ درصد بوده است. همچنین اقدامات صورت گرفته به اصلاح اراضی خندقی و بازسازی آن‌ها برای کشت و زرع نیز کمک شایانی کرده است. همچنین تحقیقات نشان داد تخریب اراضی و منابع طبیعی در نتیجه اجرای برنامه‌های مدیریت جامع حوزه آبخیز، به‌طور محسوسی مهار شده‌اند.

به گفته محققان یکی از فاکتورهای کلیدی در این موفقیت‌ها وجود نگاه و درک درست از برنامه‌های مدیریت جامع بوده است که در این میان مشارکت گسترده مردم در برنامه‌های حفاظت خاک و فراهم آوردن نیروی کاری رایگان سبب شده که امکان اجرای برنامه‌های گسترده آبخیزداری فراهم شود، جوامع محلی در حدود ۲۰ روز به‌صورت رایگان در طرح مشارکت داشته‌اند.

بررسی دو رویکرد مدیریتی بخشی و جامع‌نگر

نکته دیگر آنکه نتایج تحقیقاتی که در برخی از کشورهای دنیا به‌خصوص دو مورد هند و اتیوپی در

ارزیابی طرح-های مدیریت جامع حوزه آبخیز انجام شده حاکی از آن است که طرح-هایی که به صورت تک‌بعدی و بخشی‌نگر و فارغ از نگاه-های جامع انجام شده، دارای اشکالات و چالش-های متعددی بوده‌اند که برخی از آنها عبارت است از:

- عدم رعایت عدالت در توزیع سود ناشی از پروژه برای کشاورزان بی-زمین و خرده‌مالکان
 - عدم پایداری مدیریت حوزه‌های آبخیز بعد از توقف پروژه
 - عدم مشارکت جوامع محلی در اقدامات آبخیزداری
 - عدم وجود پایش و ارزشیابی اثرات اقدامات آبخیزداری
 - عدم لحاظ رویکرد جامع در ارائه مشاوره فنی به نهادهای غیردولتی
- اما در رویکرد مدیریت جامع حوزه آبخیز که از مدل‌های قبلی متمایز است، ویژگی-ها و خصیصه‌های زیر به چشم می‌خورد:
- رویکرد سیستماتیک مدیریت آبخیزها برای بهبود معیشت مردم به جای تأکید انحصاری بر منابع آب و خاک
 - تعیین و اولویت‌بندی مشکلات حوزه و اقدامات موردنیاز برای رفع آنها با مشارکت تمامی ذی‌نفعان
 - استفاده از دانش و فناوری روز مانند سنجش از دور، سامانه اطلاعات جغرافیایی، فوتوگرامتری، و مدل‌سازی‌های رقومی و شبیه‌سازی عددی
 - برقراری ارتباط بین حوزه‌های آبخیز نمونه و حوزه‌های آبخیز واقعی، جهت استفاده از دانش تولیدی در مدیریت شرایط واقعی
 - تشکیل ائتلافی از نهادهای ملی، بین‌المللی، دولتی و غیردولتی برای پشتیبانی فنی از گروه‌های محلی آبخیزداری

- افزایش مشارکت مردم با ارائه مشوق‌های مالی واقعی و محسوس و تأکید بر حفاظت درجای آب باران که منجر به افزایش رطوبت خاک و تولید محصول می‌شود
- ترویج فناوری‌های نوین و کارآمد در سایت‌های تحقیقاتی برای کشاورزان و بهره‌برداران و آگاهی‌رسانی به تصمیم‌گیران و سیاست‌گذاران
- ترکیب دانش بومی با دانش مدرن در مدیریت کارآمد منابع طبیعی
- توانمندسازی جوامع محلی به وسیله اقدامات هماهنگ در راستای توسعه پایدار
- مشارکت زنان، کشاورزان بی‌زمین و جوانان در اقدامات خرد و درآمدزای برنامه‌های آبخیزداری
- پایش مداوم و مشارکتی توسط محققان و کشاورزان و ذی‌نفعان برای ارزیابی کارایی کلی اقدامات آبخیزداری.

با توجه به نتایج این تحقیقات می‌توان به این جمع‌بندی رسید که با توجه به توسعه مناطق شهری و روستایی و کاهش تدریجی منابع طبیعی و افزایش تقاضا و تضاد منافع، باید افق‌های جدیدی که شرایط اقتصادی، اجتماعی و زیستی را در نظر گرفته و منابع طبیعی اعم از اراضی، جنگل، مرتع، کشاورزی و مناطق شهری را کنار هم و در ارتباط با یکدیگر می‌بینند، یعنی همان رویکرد مدیریت جامع حوزه آبخیز، توسعه یابد و این رویکرد چنانچه در اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلامی ایران نیز بدان اشاره شده است به قانون موضوعه تبدیل شود.

رشد بارش های ۳ حوضه آبریز نسبت به سال گذشته + جدول - خبرگزاری تسنیم مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۲۸

با ثبت ۳۰۳٫۲ میلی‌متر بارش در ۲۳۷ روز نخست سال آبی جاری، رشدی ۳۲ درصدی در میزان بارش‌ها نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت به ثبت رسیده است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، بر اساس آمار رسمی دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، ارتفاع کل ریزش‌های جوی از آغاز سال آبی جاری (اول مهر ۹۸) تا بیست و هفتم اردیبهشت ماه (۲۳۷ روز ابتدایی سال آبی جاری) بالغ بر ۳۰۳٫۲ میلی‌متر است.

این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت (۲۲۹٫۸ میلی‌متر) ۳۲ درصد افزایش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته (۳۲۳٫۱ میلی‌متر) کاهشی ۶ درصدی را نشان می‌دهد.

جدول زیر، وضعیت بارندگی تجمعی حوضه‌های آبریز درجه یک کشور از اول مهر تا ساعت ۱۸:۳۰ روز بیست و هفتم اردیبهشت سال آبی ۹۹ - ۹۸ را نشان می‌دهد.

همانطور که در جدول بالا مشخص است، با گذشت ۲۳۷ روز از سال آبی جاری، بارش‌ها در سه حوضه آبریز اصلی "فلات مرکزی"، "مرزی شرق" و "قره‌قوم"، نسبت به بارش‌های سال آبی گذشته مثبت بوده و بارش‌ها در سه حوضه آبریز اصلی: دریای خزر، "خلیج فارس و دریای عمان" و "دریاچه ارومیه" نسبت به سال گذشته منفی است.

نزول تاریخی سطح آب دریای خزر - سایت خبری اقتصادنیوز مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۹

مرکز مطالعات و تحقیقات دریای خزر موسسه تحقیقات آب وزارت نیرو با انتشار گزارش نوسان‌های آب دریای خزر در سال ۲۰۱۹ میلادی اعلام کرد: سطح آب دریای خزر در سال ۲۰۱۹ میلادی، در ادامه روند کاهشی خود از سال ۱۹۹۵، به کمترین میزان طی ۳۰ سال اخیر رسید.

به گزارش اقتصادنیوز به نقل از موسسه تحقیقات آب وزارت نیرو، میانگین تراز آب در این سال با کاهش ۱۳ سانتیمتری نسبت به سال ۲۰۱۸، برابر با ۲۷,۱۸- متر شده است.

کاهش تراز آب اخیر درحالی است که میزان ورودی آب رودخانه ولگا بعنوان تأمین‌کننده بخش اعظم آب رودخانه‌ای به این دریا، در سال ۲۰۱۹، حدود ۲۲ درصد کاهش یافته که این مسئله می‌تواند بعنوان یکی از علل مؤثر در کاهش تراز آب اخیر محسوب شود.

متوسط سالانه ورودی آب ولگا به دریای خزر حدود ۲۴۰ میلیارد مترمکعب و برآورد سالانه کل ورودی رودخانه‌های منتهی به خزر، ۳۰۰ میلیارد مترمکعب است. از سایر رودخانه‌های مهم نظیر کورا، اورال، ترک، سفیدرود، هراز، در مجموع بطور متوسط ۳۴ میلیارد مترمکعب آب وارد دریای خزر می‌شود.

حجم آب ورودی رودخانه‌ها به‌عنوان شاخص بسیار مهم در بیلان آب خزر محسوب شده و تغییرات سالانه آن متأثر از عوامل اقلیمی، رژیم هیدرولوژیکی و بهره‌برداری‌ها است. نتایج بررسی‌ها نشان داده است در سال ۲۰۱۹، دوره سیلابی رودخانه ولگا که به طور معمول از اواسط اردیبهشت تا اوایل مردادماه ادامه دارد، کوتاهتر و میزان آبدهی آن کمتر از میانگین بلند مدت بوده است.

دمای سطح آب دریا نیز به عنوان یکی از معیارهای اصلی در تبادل حرارتی و شاخصی در ارزیابی پتانسیل تبخیر از سطح آب که جزء مؤلفه‌های اصلی خروجی در بیلان آب خزر محسوب می‌شود، در بررسی روند تغییرات تراز آب و ارزیابی علل نوسانات در خزر مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

روند افزایشی دمای سطح آب دریای خزر به ویژه در سال‌های اخیر، از عوامل تأثیرگذار بر کاهش تراز آب بوده است.

میانگین دمای سطح آب خزر در سال ۲۰۱۹ میلادی در مقایسه با سال ۲۰۱۸، به میزان ۰٫۲ درجه سانتیگراد و نسبت به میانگین بلند مدت، ۱ درجه افزایش یافته است.

تحلیل تغییرات دمای آب در دو سال اخیر حاکی از وقوع روند افزایشی دمای آب در همه بخش‌های دریای خزر به استثنای انتهاالیه خزر شمالی است.

سطح آب دریای خزر ۱۳ سانتی‌متر کم شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۹

ساری-ایرنا- سرپرست مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر مستقر در ساری گفت: سطح آب دریای خزر در سال میلادی گذشته (۲۰۱۹) نسبت به سال ۲۰۱۸ حدود ۱۳ سانتی متر کاهش یافت. سید معصومه بنی هاشمی روز دوشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: براساس ارزیابی که از سطح آب دریای خزر در زمستان سال گذشته اواخر ۲۰۱۹ انجام شد، نشان می دهد که سطح آب دریای خزر در سال ۲۰۱۹ میلادی، در ادامه روند کاهشی خود از سال ۱۹۹۵، به کمترین میزان طی ۳۰ سال اخیر رسید.

وی اضافه کرد: براساس این ارزیابی میانگین تراز آب در این سال با کاهش ۱۳ سانتیمتری نسبت به سال ۲۰۱۸، برابر با ۲۷,۱۸- متر شده است.

سرپرست مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر دلیل اصلی این کاهش سطح آب را ناشی از کم شدن آب ورودی رودخانه ولگاگراد به عنوان تامین کننده حدود ۸۰ درصد از آب ورودی به دریای خزر اعلام کرده است.

دکتر بنی هاشمی افزایش میانگین دمای سطح آب دریای خزر را از دیگر دلایل در کاهش سطح آب این دریا اعلام کرد و اظهارداشت: در سال ۲۰۱۹ میلادی نسبت به سال ۲۰۱۸ میانگین دمای آب دریای خزر حدود دو دهم درجه سانتیگراد و نسبت به میانگین بلند مدت یک درجه گرمتر شد.

وی اضافه کرد: بررسی کارشناسی نشان می دهد که در یک چشم انداز بلند مدت کاهش سطح تراز آب دریای خزر به دلیل تغییر اقلیم و تبخیر آب، ولو با نوسان سالانه همچنان ادامه خواهد داشت.

وی خاطرنشان کرد: با این روند باید هر گونه تاسیساتی که در حاشیه دریای خزر به دلیل پسروی در کشورهای ذینفع از جمله ایران به خصوص استان مازندران که از لحاظ جمعیتی بالاترین تراکم جمعیتی را

در بین استان های شمالی کشور دارد ، براساس اطلاعات دقیقی باشد که از مراکز مرتبط دریافت می شود. دکتر بنی هاشمی اظهارداشت : پشروی دریای خزر نباید به عنوان آزاد سازی دریا و فرصتی برای ساخت تاسیسات و تجهیز امکانات تلقی شود، چرا که این بخش بستر دریاست و هر آن احتمال پشروی آب دریای خزر و بازپس گیری این بستر وجود دارد.

سرپرست مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر افزود : اطلاعات کارشناسی با ارزیابی دقیق با سابقه حدود دو قرنی در مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر وجود دارد که بهره برداران از سواحل این دریا می توانند از آن استفاده کنند تا ارزیابی دقیقی از عمر مفید تاسیساتی که در ساحل مستقر می کنند، مطلع باشند.

دریای خزر بزرگترین دریاچه جهان است و به همین دلیل هم با نام دریا شهرت یافته است. طول پیرامون این دریا به هفت هزار کیلومتر می رسد. این دریاچه از نظر تنوع زیستی حدود ۴۰۰ گونه آبزی بومی دارد که ماهیان خاویاری از مهم ترین آن ها هستند. علاوه بر منابع زنده، از نظر ذخایر نفت و گاز موجود در ساحل و زیر بستر نیز پس از خلیج فارس و سیبری، مقام سوم را به خود اختصاص داده است.

دریای خزر در عین حال که یکی از ظرفیت های حیاتی ایجاد هزاران فرصت شغلی برای ساکنان کشورهای حاشیه محسوب می شود، دارای ویژگی های بارز اکولوژیکی مانند غنای چشمگیر ژنتیکی، تنوع بی همتای زیستی و موقعیت خاص استراتژیک است و امروزه نیز به عنوان یک منبع استراتژیک تامین آب به آن نگاه می شود.

مرکز ملی تحقیقات دریای خزر در اوایل دهه ۷۰ شمسی و پس از آن در دستور کار قرار گرفت که این دریا افزایش سریع تراز آبی را به میزان بیش از چند متر تجربه کرد که سبب فرسایش و تخریب اراضی ساحلی و تاسیسات مستقر در سواحل کشورهای حاشیه شده بود.

با روند افزایش تراز آب در آن دوره و لزوم مدیریت اثرات آن، یکی از معضلاتی که کشور با آن روبه رو شد، فقدان و کمبود اطلاعات مدون و منظم پیرامون دریای خزر و رفتار نوسانی آن بود. دولت

وقت با صرف هزینه‌های سنگین تلاش کرد تا از خسارات بیشتر و پیشروی آب جلوگیری کند، اما دورنمای رفتار دریا و شناخت همه جانبه آن همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار داشت. به همین دلیل ایجاد مرکزی که بر روی مسائل دریای خزر متمرکز باشد و نیازمندی‌های مطالعاتی - تحقیقاتی کشور را در این زمینه برآورده سازد، مورد توجه دولت و وزارت نیرو قرار گرفت. با توجه به اهمیت موضوع در سطح ملی و منطقه، دولت وقت لایحه اجازه تشکیل مرکز مطالعات و تحقیقات دریای خزر با مشارکت دولت‌های فدراسیون روسیه و جمهوری اسلامی ایران را در سال ۷۳ به مجلس شورای اسلامی برد و مجلس هم سال ۷۴ برای تشکیل این مرکز مجوز صادر کرد.

یکی از محورهای کاری مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر ایجاد هماهنگی و تلاش برای انجام فعالیت‌های تحقیقاتی مشترک با فدراسیون روسیه از ابتدا تاکنون بوده است. علاوه بر این، مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر به عنوان نماینده کشور در بخش آب‌شناسی خزر، بر اساس قانون موافقتنامه همکاری درخصوص آب و هواشناسی دریای خزر (CASPCOM) که در سال ۱۳۹۴ به تصویب مقامات عالی کشورهای عضو رسید، موظف به تولید داده‌های پایه منابع آب دریای خزر و به اشتراک گذاشتن آن در اجلاس کمیته آب و هواشناسی منطقه‌ای میان ۵ کشور حاشیه دریای خزر است. دریای خزر، دریای مازندران یا دریای کاسپین پهنه‌ای آبی است که از جنوب به ایران، از شمال به روسیه، از غرب به روسیه و جمهوری آذربایجان و از شرق به جمهوری‌های ترکمنستان و قزاقستان محدود می‌شود. دریای کاسپین در گذشته بخشی از دریای تیس بود که اقیانوس آرام را به اقیانوس اطلس متصل می‌کرد. این دریا که گاهی بزرگترین دریاچه جهان و گاهی کوچکترین دریای خودکفای کره زمین طبقه‌بندی می‌شود، بزرگترین پهنه آبی محصور در خشکی است. طول آن حدود ۱۰۳۰ تا ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض آن بین ۱۹۶ تا ۴۳۵ کیلومتر است. سطح دریای خزر پائین‌تر از سطح دریاهای آزاد است.

ضرورت توجه به مدیریت پایدار حوضه آبخیز - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۳۰

هر ساله با بارش‌های بهاری در کشور شاهد خسارت‌هایی از نظر اقتصادی، تخریب محیط‌زیست، منابع طبیعی، خانه‌ها و حتی تلفات جانی هستیم.

به گزارش «سبزینه» به نقل از نورنیوز، بر اساس آمارهای موجود تنها در فروردین ماه سال ۹۸ این خسارات حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان بوده و به تولیدکنندگان زیربخش‌های مختلف کشاورزی، ۱۴ هزار کیلومتر از راه‌های کشور (اصلی، فرعی و روستایی)، ۱۰ هزار و ۹۰۰ ابنیه فنی (از جمله پل‌ها و آب‌روها) و تأسیسات آب و برق وارد شده است.

این در حالی است که هم‌زمان ۲۲۷ هزار نفر سیل‌زده نیز نیازمند اردوگاه‌های اسکان اضطراری و موقت شدند، به همین دلیل مدیریت سیلاب و اتخاذ تدابیر هوشمندانه در فرآیندهای فراگیر مهار سیل با سیاست‌گذاری‌های مطلوب، اجرای طرح‌های عمرانی و سازه‌های کنترل سیل یکی از موضوعات ملی است که به وسیله آن می‌توانیم علاوه بر کاهش خسارت‌های ناشی از بارش‌های سنگین، با ذخیره‌سازی این نعمت الهی آن را از تهدید به فرصت تبدیل کنیم.

آبخیزداری، مدیریت و استفاده صحیح از اراضی حوضه آبخیز است

هوشنگ جزی، مدیر کل دفتر آبخیزداری و حفاظت خاک سازمان جنگل‌ها، درباره اقداماتی که در این سازمان برای مهار سیل انجام شده است، گفت: آبخیزداری، مدیریت و استفاده صحیح از اراضی حوضه آبخیز طبق برنامه‌های از قبل طرح‌ریزی شده مشتمل بر مهار فرسایش، تنظیم جریان‌های سیلابی، رسوب‌گذاری و اصلاح پوشش نباتی و غیره است. به عبارت دیگر، آبخیزداری مدیریت علمی حوضه آبخیز است که ضمن توجه به مسائل اقتصادی و اجتماعی و حفظ منابع آب و خاک در حوضه‌های

آبخیز، از علوم و تجربیات مختلف بهره می‌برد. اجرای طرح‌های آبخیزداری می‌تواند تا حد زیادی از خسارات ناشی از سیل جلوگیری کند؛ ضمن این که در مقابله با خشک‌سالی نیز اثر قابل توجهی دارد. در سال ۱۳۹۸ تزریق و تأمین اعتبارات از حوزه صندوق توسعه ملی با عنایت مقام معظم رهبری، خروجی‌های مناسبی را در تحقق اهداف و پروژه‌های این حوزه رقم زد؛ بودجه‌ای معادل ۱۵۰ میلیون یورو که برای آبخیزداری و آبخوانداری (هدایت سیلاب به سفره‌های آب زیرزمینی) اختصاص پیدا کرد.

وی با تأکید بر استفاده از ظرفیت صندوق توسعه ملی برای اجرای طرح‌های محوری و انجام اقدامات ضروری که به زیرساخت‌های اصلی کشور کمک می‌کند، افزود: مبلغ این اعتبار نزدیک نوروز به دو هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کرد؛ یعنی در مجموع در سال ۹۸ از صندوق توسعه ملی حدود دو هزار میلیارد تومان برای عملیات و پروژه‌های حوزه آبخیزداری و آبخوانداری در کشور برداشت شد و ۹۰۰ پروژه آبخیز در سال گذشته به اتمام رسید.

مدیر کل دفتر آبخیزداری و حفاظت خاک سازمان جنگل‌ها ادامه داد: اقداماتی که با بودجه سال ۹۸ شروع شد، در سال ۹۹ هم ادامه خواهد داشت که این اقدامات شامل: اجرای عملیات مکانیکی مثل سازه‌ها و سدها نه برای ذخیره آب بلکه برای کنترل سیل، فرسایش و رسوب، اقدامات بیولوژیک مانند مدیریت و حفاظت از مراتع کشور و توسعه جنگل‌کاری‌ها در حوزه‌های آبخیز و ارتقای پوشش گیاهی است که می‌تواند به کنترل فرسایش، ذخیره‌سازی منابع آبی و کاهش تبخیر کمک کند. مقداری از منابع مالی این اعتبارات برای بحث‌های مدیریتی مانند کار با مردم، مباحث ترویجی، حفظ مالکیت دولت، حفظ انغال و... کنار گذاشته شد و اگر مالکیت را در حوزه‌های آبخیز تثبیت کنیم، این اقدامات می‌تواند در نگهداری از آن‌ها موثرتر باشد؛ بنابراین از یک مجموعه اقدامات سازه‌ای و بیولوژیکی استفاده کرده‌ایم تا به اهداف خود برسیم.

وی ادامه داد: آن چیزی که در بحث آبخیزداری اهمیت دارد و در حال اجرا است، مدیریت آب نیست،

زیرا وظیفه مدیریت و سیاست‌گذاری در حوزه منابع آبی با وزارت نیرو است. آنچه که در آبخیزداری اتفاق می‌افتد، در مدیریت پایدار حوضه آبخیز از بالاترین نقطه‌ای که بارش اتفاق می‌افتد تا جایی که بارش از یک حوضه خارج می‌شود، است و مجموعه عملیاتی که به حفظ پایداری کمک می‌کند. منظور از حفظ پایداری این است که بتوانیم پوشش گیاهی یک حوضه را حفظ کنیم و فرسایش را کاهش دهیم تا بتوانیم رسوب را کنترل و سیل را مدیریت کنیم؛ یعنی خسارت سیل را کاهش دهیم.

سالانه ۲۵۰ میلیون مترمکعب رسوب و خاک وارد سدهای کشور می‌شود. مدیرکل دفتر آبخیزداری و حفاظت خاک سازمان جنگل‌ها افزود: متأسفانه خروجی‌های منفی‌ای که به دلیل مدیریت نادرست در کشور وجود دارد، باعث شده سالانه حدود ۲۵۰ میلیون مترمکعب رسوب و خاک وارد سدهای کشور شود. وقتی فقط به سدسازی بپردازیم و به مدیریت حوضه آبخیز آن توجه نکنیم، باعث می‌شود سدی ساخته شود که پیش‌بینی حجم برای آن انجام نشده و به جای آن که آب داخل آن جمع شود، خاک با ارزش کشور که حداقل برای یک سانتیمترش ۷۰۰ سال زمان نیاز است تا تشکیل شود، وارد مخزن سدها می‌شود که هم سد را از حیز انتفاع می‌اندازد و هم خاک را نابود می‌کند. پس باید فرسایش خاک و رسوب را مدیریت کنیم که وظیفه آبخیزداری است. این بودجه که در سال ۹۷ نیز حدود ۲۰۰ میلیون دلار بوده، برای کمک به فراهم کردن بستر آبخیزداری است تا جلوی خسارت‌های سیل گرفته شود.

جزی با اشاره به زلزله اخیر و تأثیر آن روی سدهای کشور گفت: وظایف جمع‌آوری اطلاعات فعال‌شدن گسل‌ها بر عهده سازمان زمین‌شناسی و مدیریت بحران است و اثرات آن را هم باید وزارت نیرو رصد و پایش کند، اما آن چیزی که می‌توانم به لحاظ تخصص سازمانی بگویم، درمورد زمین لغزش‌ها و حرکت‌های توده‌ای زمین است. زمین لغزش حرکت توده‌ای بخشی از خاک در اراضی شیبدار است که

به طور کامل شسته می‌شود و یک‌جا پایین می‌ریزد؛ به عنوان مثال در رصد بارش در استان گلستان متوجه شدیم که بیش از ۲۰ تا ۵۰ برابر زمین‌لغزش‌های فعال داشته‌ایم. این زمین‌لغزش‌ها برای ما حیاتی هستند، زیرا وقتی فعال می‌شوند، زمین یک دامنه توده‌ای خاک را از دست می‌دهد و این خاک به آبراه‌ها و پشت سدها می‌رود و می‌تواند جاده‌ها را خراب کند و با ایجاد فرسایش شدید، خاک جنگل‌ها و درختکاری‌های کشور را از بین ببرد و باعث شست‌وشوی آن‌ها شود؛ بنابراین موضوعی که امسال به شدت به آن توجه ویژه خواهیم کرد، زمین‌لغزش‌ها، حرکت‌های توده‌ای و بحث گالی‌ها و فرسایش‌های خندقی است؛ به عنوان مثال در منطقه چابهار روزی ۲۰ هزار هکتار گسترش فرسایش‌های خندقی را داریم که بسیاری از اراضی را که مردم با سختی و کم‌آبی در آن کشت می‌کنند، می‌بلعد که این موضوع روستاها را با تهدید جدی مواجه می‌کند.

سال خوب آبی در پشت سدهای بزرگ مازندران - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۳۰

ساری - ایرنا - سدهای بزرگ مازندران پر آب و آماده استفاده برای فصل کشاورزی هستند. باران و ترسالی موضوع مهمی در اقلیم‌های متفاوت است و در مازندران به دلیل کشت انواع محصولات کشاورزی نیازمند به آب، این مساله اهمیت فراوانی دارد. در واقع در مازندران فرقی نمی‌کند چه فصلی باشد، عادت داریم که باران ببارد. بارش باران رودها را پر آب و منابع آب‌های زیرزمینی را تقویت می‌کند.

بارش باران در مازندران الهام‌بخش شاعران و نویسندگان است و علاوه بر تاثیرات اقلیمی، تاثیرات معنوی هم بر روح و روان مازندرانی‌ها دارد، باران اگر نبارد مازندرانی‌ها غمگین می‌شوند، باران موجب شادی اهالی این خطه سرسبز است که برای پرداختن به کشاورزی، نیازمند این نعمت الهی هستند. جز در مواقعی که با تخریب محیط زیست، باعث شده‌ایم که این نعمت الهی به نغمت تبدیل شده و سیل جاری شود، باران محبوب مازندرانی‌هاست.

کشاورزی مازندران وابستگی بسیاری به باران دارد، باران کانال‌های آب کشاورزی و آب‌بندان‌ها و رودخانه‌ها را پر می‌کند و کشاورز نگران کمبود آب برای کشت آب‌برترین محصول خود یعنی برنج نیست. ۲ سال قبل، در بخش‌هایی از مازندران به دلیل خشکسالی، کاشت برنج ممنوع شده بود و این غمی بزرگ برای کشاورزانی بود که به دلیل کم‌آبی نمی‌توانستند لباس سبز شالی‌زار را بر اراضی خود بپوشانند.

سدهای بزرگ مازندران پر هستند

مدیرعامل آب منطقه‌ای مازندران در گفت و گو با ایرنا اظهار کرد: امسال یک سال خوب به لحاظ

وضعیت منابع آبی است و تاکنون ۳۳۲ میلیون متر مکعب آب در پشت سدهای مازندران ذخیره شده در حالی که سال گذشته در این مقطع، ۳۱۸ میلیون متر مکعب آب ذخیره داشتیم.

ابراهیم یخکشی با بیان اینکه سدهای بزرگ مازندران تقریباً پر هستند، افزود: عمده سدهای بزرگ استان آبیگری شده و آماده استفاده برای فصل کشاورزی هستیم.

این مسئول درباره سال آبی که از مهرماه تا شهریور ماه سال بعد حساب می‌شود، گفت: بر اساس ایستگاه‌های وزارت نیرو، در هفت ماه اخیر در مازندران ۵۲۲ میلی‌متر بارش باران داشتیم و این رقم اگرچه نسبت به مدت مشابه سال قبل، هشت درصد کاهش یافته اما نسبت به میانگین دراز مدت با افزایش ۲۶ درصدی مواجه هستیم.

یخکشی ادامه داد: آبدهی رودخانه‌ها هم نسبت به میانگین دراز مدت، ۲۸ درصد افزایش دارد. مدیرعامل آب منطقه‌ای مازندران درباره میزان بارش در حوزه رودخانه‌های مهم استان، خاطرنشان کرد: مازندران هفت رودخانه مهم دارد و رودخانه تلار با ۳۶ درصد افزایش بیشترین و رود هراز با ۹ درصد کمترین میزان بارش را در سال آبی اخیر داشتند.

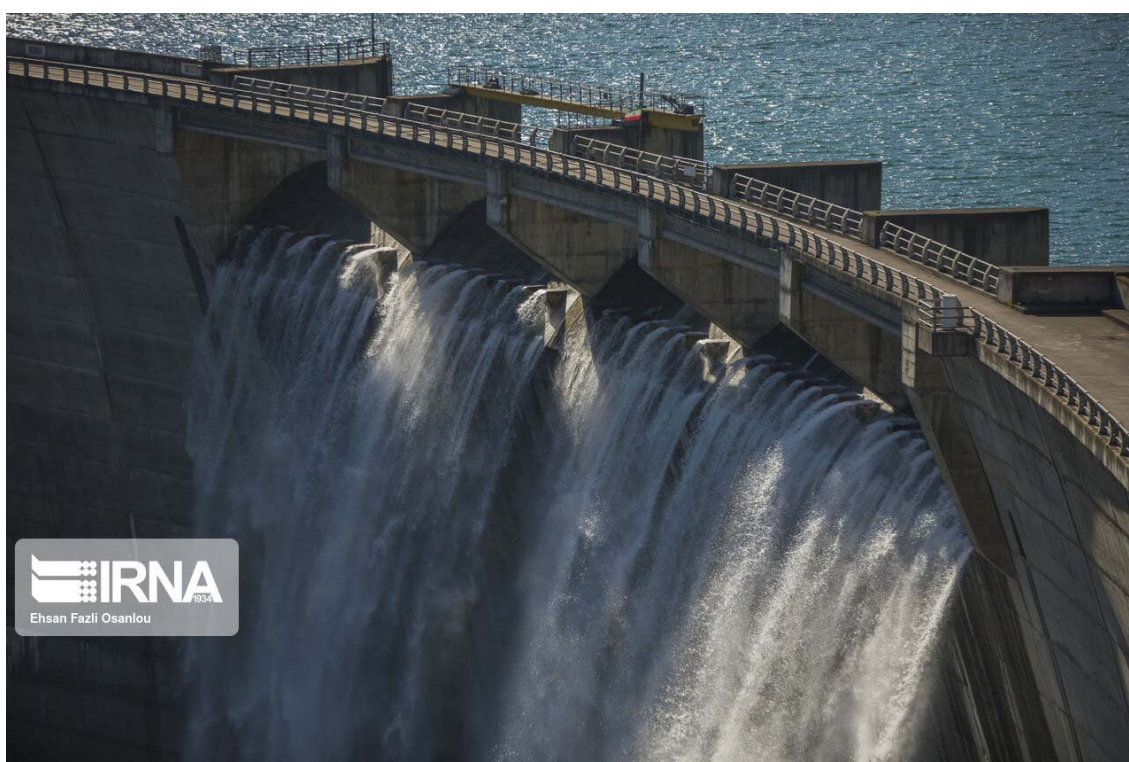
وی با اشاره به میزان بارندگی غرب به شرق، گفت: در مناطق غربی استان افزایش ۲۹ درصدی، در مناطق مرکزی افزایش ۲۵ درصدی و در شرق مازندران افزایش ۲۱ درصدی بارش باران در طول دوره شاخص را شاهد هستیم.

یخکشی یادآور شد: اگرچه سدهای مازندران پر آب هستند اما نیازمند مدیریت مصرف هستیم تا کشاورزان دچار مشکل نشوند.

وی با اشاره به ۷۵۰ میلیون متر مکعب ذخایر آبی استان، ادامه داد: نیاز آبی استان برای کشاورزی حدود ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون متر مکعب است.

این مسئول با بیان اینکه مازندران رودخانه‌های بسیاری دارد، تصریح کرد: اما به لحاظ توپوگرافی، این

رودخانه‌ها با یک خشکسالی ۲ هفته‌ای دچار مشکل می‌شوند چرا که طول زیادی ندارند و از این نظر نیازمند اقدامات توسعه منابع آبی هستیم.
یخکشی خاطرنشان کرد: همراهی مردم و به ویژه کشاورزان می‌تواند مشکلات کم‌آبی را کاهش دهد.

لزوم مدیریت مصرف آب در فصل کشاورزی
کشاورزان مازندرانی چشم به آسمان دارند تا اراضی خود را سبزپوش کنند، این روزها حال و هوای مازندران خوب و در برخی مناطق بارانی است، خبری از گرمای هوای هفته‌های گذشته نیست. کشاورزان از اواخر زمستان، خزانه برنج را آماده کرده‌اند تا در بهار نشای برنج را به زمین‌ها منتقل کنند، برنج بکارند و منتظر خوشه‌زدن باشند.

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی مازندران در گفت و گو با ایرنا اظهار کرد: اگرچه که سدهای مازندران آبرگیری شده و ذخایر آبی خوبی داریم اما نیازمند مدیریت مصرف هستیم و نباید آب را هدر دهیم.

رضا بهادری افزود: کشاورزان با استفاده صحیح از آب و کشت‌های به موقع، به ویژه کشت دوم برنج، در مدیریت مصرف آب به ما کمک کنند.

وی با بیان اینکه سال ۹۷ به دلیل کمبود آب در بخش‌هایی از شرق مازندران کشت برنج ممنوع شد، گفت: سال گذشته و امسال مشکلات اینچنینی نداریم و کشاورزان در این مناطق کشت برنج را انجام داده‌اند.

این مسئول با اشاره به اینکه بیشترین نیاز آبی مازندران در بحث کاشت برنج است، تصریح کرد: برای هر هکتار از اراضی کشت برنج، نیازمند ۱۰ هزار متر مکعب آب هستیم و با مدیریت مصرف آب می‌توان این نیاز آبی را به حدود هفت هزار متر مکعب در هکتار کاهش داد.

بهادری ادامه داد: ۲۰۰ هزار هکتار اراضی برنج مازندران نیازمند ۲ میلیارد متر مکعب منابع آبی است. وی گفت: پیش‌بینی ما این است برای فصل زراعی مشکل کم‌آبی نداشته باشیم اما این مساله می‌طلبد مدیریت مصرف آب با همکاری کشاورزان انجام شود.

همان طور که مسئولان استان تاکید کردند سدها آبرگیری شده و منابع آبی خوبی در اختیار است، اما حلقه دیگر این زنجیره کشاورزان هستند تا منابع به درستی مصرف شود و در میانه تابستان، نگران کم‌آبی در اراضی کشاورزی مازندران نباشند.

با حضور رییس جمهوری در ویدئو کنفرانس؛ سه طرح بزرگ آبی در سیستان و بلوچستان افتتاح می‌شود - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۳۱

زاهدان- ایرنا- سرپرست شرکت آب منطقه‌ای سیستان و بلوچستان گفت: سه طرح بزرگ آبی فردا (پنجشنبه) با حضور وزیر جهاد کشاورزی، مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران و به صورت ویدیو کنفرانس در ارتباط زنده با رییس جمهوری و وزیر نیرو در شمال این استان افتتاح می‌شود.

محمد دلمردای روز چهارشنبه در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: وزارت نیرو استان سیستان و بلوچستان را به عنوان مقصد چهارم خود در قالب پویش ملی «هر هفته الف. ب. ایران» انتخاب کرده است و بر همین اساس فردا سه پروژه آبی در زهک واقع در شمال این استان کلید زده می‌شود.

وی گفت: سازه کنترلی بین چاه‌نیمه یک و سه و خروجی مستقل چاه نیمه چهارم، ۲ پروژه مهم یادشده

در شهرستان زهک است که با اعتبار ۲۱۱ میلیارد تومان و با هدف تامین بهینه آب آشامیدنی شهرها و روستاها، رفع مشکلات آبرسانی در برخی مناطق و البته جداسازی آب آشامیدنی و کشاورزی به بهره‌برداری می‌رسد.

سرپرست شرکت سهامی آب منطقه‌ای سیستان و بلوچستان افزود: طرح مهندسی و ساماندهی رودخانه سیستان نیز با اعتباری بالغ بر ۱۴۵ میلیارد تومان و با هدف کنترل سیلاب‌های سیستان، ترمیم نقاط آسیب پذیر و هدایت سیلاب به تالاب بین المللی هامون از دیگر طرح های آماده بهره برداری در مراسم فردا است.

وی بیان کرد: بهبود وضعیت آب آشامیدنی شهری و روستایی، جداسازی آب آشامیدنی و کشاورزی، کنترل سیلاب‌های رودخانه سیستان و اشتغال ۶۵۰ نفر به صورت مستقیم از مهمترین اهداف وزارت نیرو برای اجرای این پروژه ها است.

دلمرادی ادامه داد: وزارت نیرو دی ماه سال گذشته نیز در قالب این پویش سه پروژه افتتاحی و کلنگ زنی با اعتباری بالغ بر ۳۲۸ میلیارد تومان را در سیستان و بلوچستان عملیاتی کرد. منطقه سیستان با پنج شهرستان زابل، زهک، هیرمند، هامون و نیمروز در شمال سیستان و بلوچستان قرار دارد.

رکورد بارندگی‌های ۳۲ ساله شهر تهران شکسته شد - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۲/۳۱

تهران-ایرنا- مدیر دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای تهران گفت: رکورد بارندگی‌های ۳۲ ساله شهر تهران با ثبت ۲۵,۹ میلی‌متر بارندگی در مدت ۱۸ دقیقه در ۳۰ اردیبهشت‌ماه شکسته شد. به گزارش روز چهارشنبه پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو، «محمد رضا خانیکی» افزود: سامانه بارشی اخیر بر ارتفاعات استان متمرکز بوده است، بر اساس نقشه‌های هم باران ترسیمی مرحله اول فعالیت این جبهه در شرق استان و در ادامه و از بامداد شب گذشته و امروز در غرب استان فعالیت داشته است. مدیر دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای تهران خاطرنشان کرد: با توجه به بارندگی‌های چشمگیر، ایستگاه‌های آردینه (رودهن) با ثبت ۴۴,۸ میلی‌متر، پلور ۳۸,۵ میلی‌متر، رودک ۴۳,۵ میلی‌متر و در که ۳۶ میلی‌متر بیشترین میزان بارندگی‌های استان را به خود اختصاص داده‌اند.

تهران - بلوار کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان) جنوبی - خیابان رودسر - پلاک ۵
تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۹۶۶۶۰ صندوق پستی: ۱۵۱۵-۱۵۸۱۵ کد پستی: ۳۷۳۱۳-۱۵۹۸۶

<http://www.agri-peri.ac.ir>
E-mail: aperi@agri-peri.ac.ir
ECE: ece.aperi@agri-peri.ac.ir